

Χ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α!
Π
Α
Λ
Δ
Ι
Α

Δ
Ι
Α
Θ
Η
Κ
Η

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝ. Ν. ΣΙΔΕΡΗΣ

52, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ, 52 - ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

K. A. Newberry

Χ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ—ΕΙΣΗΓΗΤΟΥ

ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΤΥΠΩ ΤΗΣ ΜΑΡΑΣΛΕΙΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Αρ. 45170

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α΄ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΜΕ ΝΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΑΙ ΜΕ ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΣΙΔΕΡΗ
52 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 52
1938

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1741/2047/723
Διεκπ. 1308/1310/566

Ἀθήνησι 13 Σεπτεμβρίου 1932

Πρὸς

τὸν κ. Χαρίλαον Ἀθ. Δημητρακόπουλον

Ἐ ν τ α ὺ θ α

Ἀπαντῶντες εἰς τὰς ἀπὸ 18 Ἰουλίου καὶ 9 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. αἰτήσεις ὑμῶν, δι' ὧν υπεβάλετε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ πρὸς ἔγκρισιν τὰ ἑπτὰ τεύχη βιβλίων τῆς Σειρᾶς σας «τὰ *Θρησκευτικὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου*» ἧτοι : Α) *Παλαιὰ Διαθήκη*, Β) *Καينὴ Διαθήκη*, Γ) *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, Δ) *Λειτουργικὴ*, Ε) *Κατήχησις*, Ϛ) *Εὐαγγελικαὶ Περικοπαὶ* καὶ Ζ) *Ποιήματα—Προσευχαί*, γνωρίζομεν ὑμῖν, Συνοδικῇ διαγνώμῃ, ὅτι, παρακλήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐξετάσας τὰ βιβλία ταῦτα ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος αὐτῆς Κύριος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, ἀπεφάνθη, ὅτι οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτοῖς τὸ ἀπᾶδον πρὸς τε τὰ δόγματα καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

(Τ. Σ.) † Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς

Ἀρχιμ. ΓΕΡΜ. ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ

Ἀντιγραφή

Χ. Δημητρακόπουλος

Ἀντώνιος Ζ. Νεώκοφ

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα ἔχουν τὴν ὑπογραφήν τοῦ κ. Δημητρακόπουλου.

Ἱερομόναχος Ἀντώνιος Ζ. Νεώκοφ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὰ σπουδαιότερα *Ἱερὰ Βιβλία* εἶναι ἡ *Παλαιὰ Διαθήκη* καὶ ἡ *Καينὴ* (νέα) *Διαθήκη*.

Αὐτὰ τὰ δύο βιβλία εἶναι τὸ θεμέλιο καὶ τὸ οἰκοδόμημα ὁλόκληρο τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας.

Διαθήκη θὰ εἰπῆ *συμφωνία*. *Παλαιὰ Διαθήκη*, εἶναι ἡ παλαιὰ συμφωνία Θεοῦ καὶ Ἀνθρώπων. Κατὰ τὴ συμφωνία αὐτή, ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πίστη σ' *Αὐτὸν* καὶ ὑπακοή στὸ *Θεῖο Νόμο*· καὶ τοὺς ὑπόσχεται τὴ *Θεϊκὴ του προστασία*.

Θὰ φανῆ λοιπόν, στὴ σύντομη αὐτὴ *Ἱστορία* τῆς *Παλαιᾶς Διαθήκης*, τὸ πῶς ἐφάνερωσε ὁ Θεὸς τὶς θελήσεις Του στοὺς ἀνθρώπους καὶ πῶς ἐφέρθησαν οἱ ἄνθρωποι στὸ Θεό.

Ἡ *Καينὴ Διαθήκη* θὰ μᾶς μάθῃ ἀργότερα, πῶς ὁ Θεὸς ἀνανέωσε τὴ συμφωνία αὐτή, διὰ μέσου τοῦ *Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ* καὶ πῶς ἔδειξε τὸν ἀληθινὸ δρόμο στ' ἀνθρώπινα πλάσματά του.

Κ. Κωβάρης

Καὶ πρῶτα ἔχαμε τὸ φῶς...

ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α'. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Α'. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

§ 1. Δημιουργία του κόσμου. Ἦτο ἐποχή, πού ὁ κόσμος δὲν ἦτο καθὼς εἶναι σήμερα. Δὲν ἦτο ἥλιος· δὲν ἐπρασίνιζαν δένδρα· δὲν ἐξοῦσαν πουλιά· δὲν ὑπῆρχαν ἄνθρωποι· οὔτε ζῶα. Δὲν ἦτο μὲ μιὰ λέξη τίποτε!

Τί ἦτο λοιπόν; Νά! κλείστε τὰ μάτια σας καὶ νὰ μοῦ εἰπῆτε! Ἦτο σκοτάδι!

Ὁ καλὸς Θεὸς ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὸν κόσμον· καὶ τὸν ἔκαμε *τόσο ὠραῖο!*

1 *Καί, πρῶτα ἔκαμε φῶς.*

2 *ἔπειτα ἔκαμε τὸν οὐρανό.*

3 *ἔπειτα εἶπε κι' ἐχωρίστηκαν τὰ νερὰ ἀπὸ τὴν ξηρά.*

4 *ἀμέσως ἔπειτα εἶπε καὶ ἐφύτρωσαν τὰ φυτά.*

5 *ἔπειτα εἶπε κι' ἔγιναν ψάρια στὴ θάλασσα, που-*
6 *λιά στὸν ἀέρα καὶ τὰ διάφορα ζῶα στὴν ξηρά, μικρὰ*
καὶ μεγάλα.

Ἀφοῦ τὰ εἶδε ὅλα αὐτὰ ἑτοιμα, ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο μὲ τὰ χέρια του· τὸν ἔκαμε *ὅμοιο μὲ τὸν ἑαυτὸν Του!* Αὐτὸ θὰ εἰπῆ, *πὼς τοῦ ἔδωκε τὴ δύναμη νὰ σκέπτεται καὶ νὰ αἰσθάνεται.*

Πρῶτα ἔπλασε ἕναν ἄνδρα, πού τὸν ὠνόμασε *Ἀδάμ*· κι' ἔπειτα μιὰ γυναῖκα, πού τὴν ὠνόμασε *Ἐῦα*.

Αὐτοὶ οἱ δυὸ πρῶτοι ἄνθρωποι λέγονται **πρωτόπλαστοι**· λέγονται καὶ **προπάτορες** ὅλων τῶν ἀνθρώπων, γιὰτὶ ἀπ' αὐτοὺς καταγόμεθα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς Γῆς.

Τέλος ὁ Θεὸς ἀνεπαύθη καὶ ὠνόμασε τὴν ἡμέρα αὐτὴ **Σάββατο**, δηλ. ἡμέρα γιὰ ἀνάπαυση.

§ 2. Ὁ Παράδεισος
καὶ οἱ πρωτόπλαστοι

Ἦτο ἓνας κῆπος ὠραιότατος. Εἶχε μέσα ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ· εἶχε ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά· εἶχε λειβάδια ἀπέραντα· εἶχε γλόη καταπράσινη· εἶχε ἄνθη, πού ἐμοσκοβολοῦσαν· εἶχε ποτάμια μὲ κρυστάλλινα νερά· τίποτε δὲν ἔλειπε. Ἦτο σωτὸς παράδεισος. **Παράδεισο** τὸν ὠνόμασε ὁ Θεός, αὐτὸν τὸν θαυμάσιο κῆπο καὶ τὸν ἐχάρισε στοὺς πρωτοπλάστους!

Καὶ τοὺς εἶπεν ὁ Θεός· μείνετε σ' αὐτὸν τὸν κῆπο· καὶ ὅλα, ὅσα ἔχει μέσα, εἶναι δικά σας· ἓνα μόνο σᾶς ἀπαγορεύω νὰ κάνετε· νὰ!, ἐκεῖ εἶναι ἓνα δένδρο, **τὸ δένδρο τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ!** Ἀπὸ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ νὰ μὴ φάγετε· ἂν φάγετε νὰ τὸ ξεύρετε καλά, πὼς θὰ σᾶς βρῆ μεγάλη συμφορὰ· ἂν φάγετε, θὰ χάσετε τὴν εὐτυχία καὶ τὴν χαρὰ, πού ὑπάρχει ἐδῶ μέσα! Καὶ τοὺς ἄφησε ἐλευθέρους!

§ 3 Ἡ Προπατορικὴ
ἁμαρτία.

Οἱ προπάτορές μας, Ἄδὰμ καὶ Εὐᾶ, ἐζοῦσαν πολὺν καιρὸ εὐτυχισμένοι μέσα στὸν Παράδεισο. Ἦσαν ἐνθουσιασμένοι καὶ εἶχαν κάθε εὐτυχία καὶ χαρὰ. Ἐτηροῦσαν πιστὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ ζωὴ των ἦτο πολὺ εὐχάριστη. Τὰ ζῶα ὅλα, ἡμερα καὶ παιγνιδάρικα, ἦσαν συντροφιά των· τὰ πουλιά ἐτραγουδοῦσαν

τὴν εὐτυχία των· καὶ τὰ φῖδια ἀκόμη, ἡμερωμένα σέρονταν στὸ πλάϊ των καὶ χαϊδεύονταν στὰ πόδια των.

Τοῦ κάκου ὁμως ! Ἡ εὐτυχία των δὲν ἐκράτησε

Καὶ τοὺς ἄφησε ἐλευθέρους . . .

πολύ. Ὁ διάβολος ἐφθόνησε τὴν εὐτυχία τῶν προπατόρων καὶ ἔβαλε στὸ νοῦ του νὰ τοὺς σπρώξει στὴν ἁμαρτία.

Καὶ ἐσοφίστη τὸ ἐξῆς· ἐμβῆκε στὴν ψυχὴ τοῦ φι-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

διοῦ καὶ ἔτσι, σὰν φίδι ὁ διάβολος, ἀνέβηκε στὸ **δένδρο τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ** καί, μὲ λόγια ψεύτικα ἐξεγέλασε τὴν Εὐά καὶ τὴν ἔκαμε νὰ φάγη ἀπὸ τὸν **ἀπηγορευμένο καρπὸ**. Ἐκεῖνη πάλι, σὰν ἔφαγε, ἐτρόβηξε στὸ

Μὲ λόγια ψεύτικα ἐξεγέλασε τὴν Εὐά . . .

κακὸ καὶ τὸν Ἄδὰμ καὶ τὸν ἔκαμε νὰ φάγη καὶ ἐκεῖνος. Ἔτσι, ἔγινε τὸ κακὸ !

Οἱ Προπάτορες ἐξεγελάστηκαν ἀπὸ τὰ πλάνα καὶ ψεύτικα λόγια τοῦ διαβόλου, ποὺ τοὺς ἔλεγε, πὼς ἅμα φάγουν ἀπ' αὐτὸν τὸν καρπὸ, θὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ Θεοί, καὶ θὰ γνωρίζουν τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ. Ἔτσι παρῶν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἔκαμαν τὴ μεγάλη ἁμαρτία, ποὺ ἀκόμη σήμερον, τὴ λέγομε **προπατορικὴ ἁμαρτία** ! (Παρακοή).

§ 4. Ἐξωση τῶν
Πρωτοπλάστων ἀπὸ
τὸν Παράδεισο.

Ἔγινε λοιπὸν τὸ κακό! Τὸ
μάτι τοῦ Θεοῦ, ποὺ πάντα βλέ-
πει τὸ κάθε τι, εἶδε τὴν ἁμαρτία
τῶν πρωτοπλάστων καὶ ἐδάκρυσε γιὰ τὴν ἀγνωμοσύνη

Πηγαίνετε νὰ ζήσετε μὲ κόπους...

των! Ἐπικράθη ὁ Θεὸς καὶ ἐθύμωσε φοβερὰ, γιὰ τὴν ἀχα-
ριστία των!

Ἔτσι δά, θυμωμένος, τοὺς φώναξε ἔμπρός του!
Κανείς των δὲν εἶχε τὸ θάρρος ν' ἀντικρούση τὸν Πλά-
στη του! Καὶ κορυμμένοι ἑμονολογοῦσαν: «**Δὲν φταίω!**
τὸ φίδι μὲ ἀπάτησε», ἔλεγεν ἡ Εὐά. «**Δὲν φταίω ἐγώ!**
ἡ Εὐά μὲ ξεγέλασε», ἔλεγεν ὁ Ἀδάμ.

«**Ὅχι** λέγει ὁ Θεός. **Φταῖτε!** Εἶχατε ὅλα τὰ καλά.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ἐπερνούσατε ζωὴ εὐχάριστη κι εὐτυχισμένη· ὅλα ἐδῶ μέσα ἦσαν δικὰ σας· ἔτσι, γιὰ δοκιμὴ, σὰς ἔβαλα μιὰν ἀπαγόρευση· ἐσταθήκατε ἀχάριστοι καὶ ἐφανήκατε κακοί! **Καταραμένος** νὰ εἶναι ὁ διάβολος καὶ τὸ φίδι μαζί! καὶ σεῖς εἶστε ἀσυγχώρητοι. Ἐμπρός· ἔξω ἀπὸ τὸν Παράδεισο!... ἔξω! Πηγαίνετε νὰ ζήσετε μὲ κόπους, μὲ πόνους καὶ μὲ ἰδρῶτα, ὅσπου σπέρμα δικό σας νὰ πατήση τὸ Σατανᾶ καὶ νὰ σὰς ἀνοίξη πάλι τὴ θύρα τοῦ Παραδείσου· φύγετε ἀπ' ἐδῶ!»

Κι ἓνας ἄγγελος ἔκλεισε τὴ θύρα τοῦ Παραδείσου!...

§ 5. **Κατακλυσμὸς** Ἐξέπεσαν οἱ πρωτόπλαστοι στὸν κόσμο, σέρνοντας μαζί τὴν κακία τὼν καὶ τὴν τιμωρία τοῦ Θεοῦ. Ἡμέρες καὶ χρόνια ἐπερνοῦσαν. Ἡ ζωὴ τὼν πάντα δύσκολη, τοὺς ἐθύμιζε συχνὰ τὴν εὐτυχία, ποὺ εἶχαν κι ἔχασαν! Καὶ πάντα ἐκεῖ ἔστρεφαν τὸ λογισμό τὼν!

Ἐκαμαν παιδιὰ ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐᾶ· κι αὐτὰ ἔκαμαν ἄλλα παιδιὰ· κι ἐκεῖνα ἄλλα. Ἔτσι ἄρχισαν νὰ γίνωνται πολλοὶ ἄνθρωποι. Καὶ μιὰ πάλῃ τρομερὰ ἐγένετο στὸν καθένα τὼν καὶ σ' ὅλους μαζί! Ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἐμάθαιναν τὴν ἱστορία τὼν κι ἀπὸ ποῦ ἐξέπεσαν οἱ πρόγονοί τὼν. Ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος ὁ διάβολος, μ' ὅλη του τὴ δύναμη, μὲ τὰ ψεύτικα καὶ πλάνα λόγια του, τοὺς ἐτραβοῦσε στὸν κατήφορο!... καὶ κατάφερνε ν᾿ἀχη πολλοὺς μαζί του!...

Ὁ Θεὸς μὲ θλίψη ἔβλεπε τὸ κατάντημα αὐτό, ποὺ ἐξέπεσαν τὰ πλάσματά του. Κι ἐπερίμενε νὰ μετανοήσουν· κι ἐμακροθυμοῦσε, μέρες, μῆνες, χρόνια πολλά!...

Ἄδικα! Ὁ κατήφορος, ποὺ ἐκύλισεν ὁ κόσμος ἦτο
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

φοβερός! Ἐπλήθαινε τὸ κακό, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα!
Ἐχάθη ἡ ἀγάπη ἀπ' τὸν κόσμον· ἔλειψε ἡ ἀλήθεια· ἐσβή-
στη ἡ χαρά!

Μάταια, λίγοι πιστοὶ στὸ Θεό, ἔδιναν συμβουλὲς νὰ
σταματήσῃ τὸ κακό. Μάταια ὁ δίκαιος καὶ σεβάσιμος γέ-
ροντας, ὁ **Νῶε**, ἐκαλοῦσε τὸν κόσμον νὰ μετανοήσῃ καὶ

Μάταια ἐπροφήτευσέ, πὼς τοὺς περιμένει βαρεῖα τιμωρία...

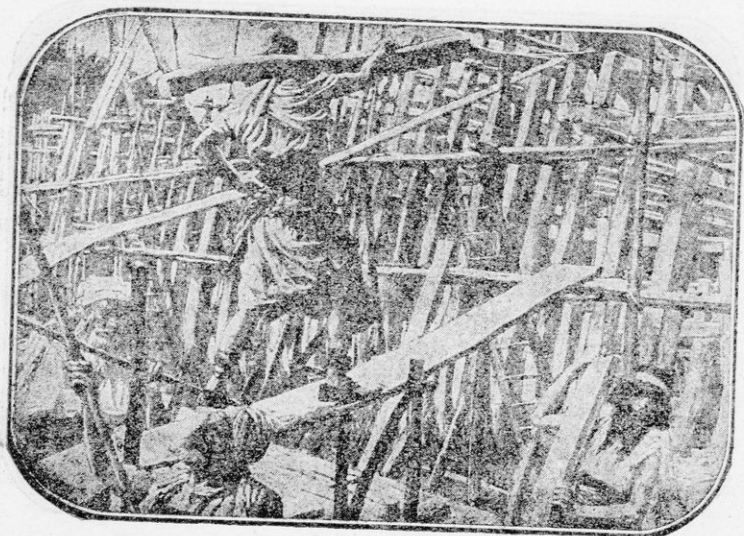
νὰ βάλῃ τέρας στὶς κακίες του, ποὺ ἔγιναν ἀβάστα-
χτες! Μάταια ἐπροφήτευσέ, πὼς ἔξεχείλισε ἡ ὀργὴ τοῦ
Θεοῦ καί, πὼς τοὺς περιμένει βαρεῖα τιμωρία. Μάταια!...

Ὁ Νῶε, μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ Θεοῦ, ἄρχισε νὰ φτιά-
νῃ μιὰ μεγάλη κιβωτό. Ἐπροφήτευσέ στους ἀνθρώπους,
πὼς ἂν δὲν μετανοήσουν καὶ δὲν πάψουν τίς κακίες των,
θὰ πάθουν μεγάλη συμφορά! Τοὺς ἔλεγε, πὼς θὰ γίνῃ
φοβερός κατακλυσμὸς καὶ θὰ πνιγοῦν ὅλοι καί, πὼς θὰ
σβήσῃ κάθε ζωὴ στὴ Γῆ! Μάταια! Δὲν ἐπίστευαν τί-

ποτε! Τὸν ἐπεριφρονοῦσαν. Τὸν ἔλεγαν ἀνόητο! Τὸν ἔβριζαν τρελλό!

Ἐτελείωσεν ἡ κιβωτός· ἐμβῆκε μέσα ὁ Νῶε με τοὺς γιουὺς καὶ με τὶς νύφες του καὶ με ζευγάρια ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα, κατὰ τὴ συμβουλή τοῦ Θεοῦ.

Τὸν ἔβλεπαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸν ἐπεριγελοῦσαν.

Ἄρχισε νὰ φτιάξη μιὰ μεγάλη κιβωτό...

Ἄρχισε νὰ βρέξη. Ἐβρεχε 40 ἡμέρες καὶ 40 νύχτες τὰ νερά ἐσκέπασαν τὶς κορφές τῶν πιδὼ ψηλῶν βουνῶν! Τίποτε δὲν ἐσώθη· ἐπνίγηκαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Οἱ ἁμαρτίες των τοὺς ἔσυραν στὸ θάνατο· στὸν κακὸ θάνατο! **ἐκεῖ σύρουν οἱ ἁμαρτίες!**

Ἡ κιβωτός ἐταξίδευε ἐπάνω στὰ νερά, σὰν καλὸ καράβι, κι ἄραξε στὴν κορφή τοῦ ψηλοῦ βουνοῦ Ἄραράτ, πέρα στὴν Ἀρμενία.

Ἡ βροχὴ ἔπαψε καὶ τὰ νερά ἄρχισαν νὰ κατεβαί-

νουν· ἐβγῆκε ὁ ἥλιος κι' ἄρχισε νὰ θερμαίνει καὶ νὰ στεγνώνη σιγὰ-σιγὰ τὴ γῆ, ποὺ ἄχνιζε ὅλη.

Τὰ νερὰ ὅλο καὶ κατέβαιναν· ὁ Νῶε θέλει νὰ βγῆ, μὰ δὲν ξαίρει ἂν ἐστέγνωσε ἡ γῆ· ἡ ὁμίχλη εἶναι πυκνὴ καὶ δὲν βλέπει· ἀφήνει ἕναν κόρακα νὰ φύγῃ· μ' αὐτὸς ἦρε τροφὴ ἀπὸ πτώματα καὶ δὲν ἔξαναγύρισε. Σὲ λίγες

Κι ἐβγῆκε ἀπ' τὴν κιβωτὸ μ' ὅλη του τὴν οἰζογένεια καὶ μ' ὅλα τὰ ζῷα...

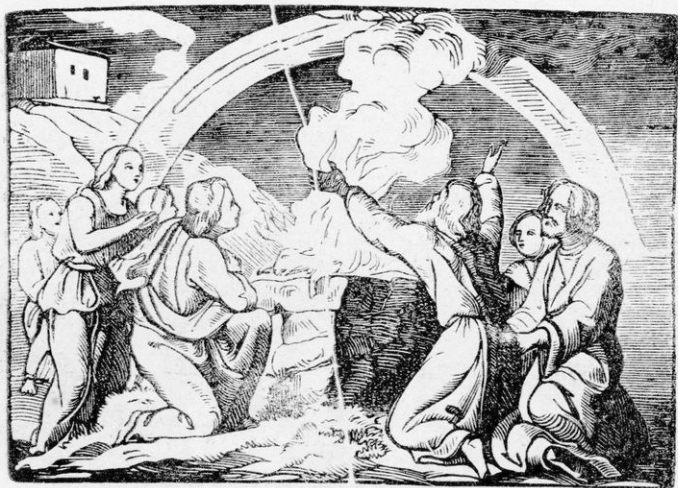
ἡμέρες ἀφήνει μὰ περιστερὰ· αὐτὴ ἐτοιγύρισε, δὲν ἦρε τόπο νὰ σταθῆ κι ἐγύρισε στὴν κιβωτὸ. Σὲ λίγες ἡμέρες τὴν ἀφήνει πάλι νὰ φύγῃ· κι αὐτὴ ξαναγυρίζει. μὲ ἕνα κλωνάρι ἐληῶς στὸ ράμφος της. "Ἐννοίωσε ὁ Νῶε, πὼς τὰ νερὰ ἐχαμήλωσαν πιὸ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα! "Υστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἄφηκε πάλι τὴν περιστερὰ νὰ φύγῃ· μὰ ἐκεῖνη δὲν ἦρθε πιά!

Ἐκατάλαβε ὁ Νῶε, πὼς ἐστέγνωσε ἡ γῆ κι ἐβγῆκε

ἀπ' τὴν κιβωτὸ μ' ὅλη του τὴν οἰκογένεια καὶ μ' ὅλα τὰ ζῷα.

Πρῶτο του καθῆκον ἦτο νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Θεό, γιὰ τὴ σωτηρία του καὶ νὰ τὸν δοξάσῃ γιὰ τὸ μεγαλεῖο Του ! Αὐτὸ κι ἔκαμε. Μ' ὅλη του τὴν οἰκογένεια **ἐπρόσφερε θυσία στὸ Θεό !**

Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθη γιὰ τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ Νῶε καὶ τὸν ἐβεβαίωσε, πὼς δὲν θὰ καταστρέψῃ πιά τὸν κό-

Καὶ σημεῖο τοῦ ὤρισε τὸ οὐράνιο τόξο...

σμο μὲ κατακλυσμό· καὶ ὡς σημεῖο γιὰ τὴν ὑπόσχεση αὐτή, τοῦ ὤρισε τὸ **Οὐράνιο τόξο**.

Κι εὐλόγησε ὁ Θεὸς τὸ Νῶε μὲ τὴν οἰκογένειά του· καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν εὐχή : «*ν' αὐξήσουν καὶ νὰ πληθύνουν νὰ γεμίσουν τὴ Γῆ καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν τὰ καλά της*».

§ 6 Ὁ πύργος Βαβέλ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ αὐξήθηκαν πολὺ. Οἱ ἄνθρωποι στὸν κόσμον ἔγιναν πάρα πολλοί.

Μὰ δυστυχῶς οἱ περισσότεροὶ ἐλησμόνησαν, ἀργὰ ἢ γρήγορα, *τὴν ἱστορία τοῦ κατακλυσμοῦ*. Τὸ οὐράνιο τόξο σὲ πολὺ λίγους ἐθύμιζε τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ.

Θὰ φθάσωμε στὸν οὐρανὸ ἔλεγαν . . .

Τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔμεναν στὸν ἴδιο τόπο· εἶχαν τὶς ἴδιες συνήθειες καὶ συνεννοοῦντο μὲ τὴν ἴδια γλῶσσα. Ἄλλὰ ὁ τόπος τῆς διαμονῆς των ἦτο στενός· ἡ ζωὴ των ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα ἐδυσκολεύετο. Γι' αὐτὸ ἐσκέ-

φθηκαν νὰ χωρισθοῦν· μερικοὶ ἐπῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ τραβήξουν μακρὰ, σ' ἄλλες χῶρες γιὰ νὰ ζήσουν!

Προτοῦ χωρισθοῦν ἀποφάσισαν νὰ στήσουν ἕνα μνημεῖο γι' ἀνάμνηση τῆς κοινῆς ζωῆς των· ἐσυμφώνησαν νὰ χτίσουν ἕναν πανύψηλο πύργο, ποὺ ἡ κορφή του νὰ ἐγγίξη τὸν Οὐρανό! Καὶ ἐβάλθησαν ἀκούραστοὶ νὰ φέρουν σὲ πέρας τὴν ἀνόητη αὐτὴ σκέψη των!! Ὅσο ἐπροχωροῦσαν, τόσο πὺ πολὺ ἐπίστευαν, πὼς θὰ ἐγγίσουν τὸν... Οὐρανό!! Ἡ περηφάνεια των δὲν ἐσυναντοῦσε ἐμπόδιο· **«θὰ φθάσωμε στὸν οὐρανὸ ἔλεγγαν· θὰ ἐγγίσωμε τὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ!»**.

Ὁ Θεὸς μὲ λύπη ἔβλεπε τὴ ματαιοπονία αὐτῆ τῶν ἀνθρώπων· ἐπερίμενε νὰ κουρασθοῦν· ἐπερίμενε νὰ νοιώσουν τὸ ἀδύνατον· τίποτε! Τότε ἀποφάσισε νὰ τιμωρήσῃ τὴν περηφάνεια των. **Εἶναι τρομερὸ κακὸ ἡ περιφάνεια!** Τοὺς ἐσύγχυσε λοιπὸν τὶς γλῶσσες, ἔτσι πού, ὁ ἕνας δὲν ἐννοοῦσε τὸν ἄλλον. Ἔτσι, τὸ παράλογο ἔργον ἔμεινε μισοτελειωμένο καὶ ὠνομάσθη **Βαβέλ** δηλ. **σύγχυσις γλωσσῶν**.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι ἐσκορπίσθησαν σ' ὅλη τὴ Γῆ (**στὴν Ἀσία, στὴν Ἀφρική, στὴν Εὐρώπη** κ.ά.).

Β'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ (4)

Α'. ΑΒΡΑΑΜ

§ 7 Πρόσκληση τοῦ 'Αβραάμ.

Οἱ ἄνθρωποι ὅταν ἐσκορπίστη-
καν στὰ διάφορα μέρη τῆς Γῆς,
ἐλησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ
κι ἄρχισαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδωλα, δηλ. τὸν ἥλιο, τὴ
σελήνη, τὰ ἄστρα, γιὰ θεοὺς· κι ἀκόμα... ἐγίνηκαν καὶ
μεταξὺ των κακοί.

Ὁ Θεὸς ἐστενοχωρεῖτο γιὰ τὸ ἄθλιο αὐτὸ κατάν-
τημα τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἠθέλησε νὰ τοὺς ξαναφέρει
στὸν ἴσιο δρόμο.

Ἐξοῦσε στὴ Μεσοποταμίᾳ ἕνας γέροντας μυαλωμέ-
νος, καλὸς καὶ φρόνιμος καὶ πάντα πιστὸς στὸ Θεό,
ποὺ τὸν ἔλεγαν **'Αβραάμ**. Αὐτὸν ἐσκέφθη ὁ Θεὸς νὰ
τὸν κάμῃ ἀρχηγὸ μιᾶς νέας γενεᾶς, ποὺ νὰ μείνῃ πιστὴ
στὶς διαταγές Του καὶ νὰ κάμῃ τὸ ἅγιο θέλημά Του.

Παρουσιάσθη λοιπὸν στὸν 'Αβραάμ ὁ Θεὸς καὶ
τοῦ εἶπε :

'Αβραάμ παράλαβε τὴ γυναῖκα σου τὴ **Σάρρα** καὶ
τὸν ἀνεψιό σου τὸν **Λώτ**, μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ μ'
ἄλλα τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ φύγε ἀπὸ τὴν πατρίδα σου,
ποὺ ἐγέμισε ἀπὸ κακοὺς ἀνθρώπους! Ἔλα νὰ κατοι-
κήσῃς στὴ χώρα, ποὺ θὰ σοῦ δείξω ἐγώ.

Ὁ 'Αβραάμ, δίχως καμμιάν ἀντίρρηση, ἐσυμμορ-
φώθη μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ κι ἐπῆγε καὶ κατοίκησε
στὴ **Χαναάν**.

(1) Οἱ 'Εβραῖοι ὀνόμαζαν πατριάρχας τὸν **'Αβραάμ**, τὸν **'Ισαὰκ**
καὶ τὸν **'Ιακώβ**, γιὰτὶ σ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη τὴν προστασία Του
καὶ τὴν ἀύξηση τοῦ 'Ιουδαϊκοῦ λαοῦ.

Γιὰ νὰ φθάσῃ σ' αὐτὴ τὴ χώρα ὁ Ἀβραὰμ ἐπέρασε τὸν *Ἰορδάνη* ποταμό. Οἱ Χαναναῖοι, σὰν τὸν εἶδαν νὰ περνᾷ στὰ μέρη των, τὸν ὠνόμασαν, μὲ τὴ δική τους γλῶσσα, *Ἐβραῖο* (δηλ. *περάτης* ἄνθρωπο, πού ἐπέρασε τὸν ποταμό). Ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ, ὡς σήμερα ἀκόμη, λέγονται *Ἐβραῖοι*.

Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθη ἀπὸ τὴν πρόθυμη ὑπακοὴ τοῦ Ἀβραὰμ· τὸν εὐλόγησε καὶ τοῦ εἶπε, πὼς θὰ τὸν κάμῃ *Πατριάρχη* τῶν *Ἰσραηλιτῶν* δηλ. τοῦ ἔθνους, ἀπὸ τὸ ὅποῖον ἔμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ *Μεσσίας* (ὁ Χριστός), ὁ *Σωτὴρ* τοῦ κόσμου. >

1871/21
§ 8. Ἀβραὰμ
καὶ Λῶτ.

Ὁ Ἀβραὰμ καὶ ὁ Λῶτ εἶχαν πολλὰ ποίμνια καὶ πολλοὺς βοσκούς καὶ δούλους. Ἀλλὰ ὁ τό-

πος, πού ἦρθαν, νὰ κατοικήσουν, δὲν εἶχε πολλὰ λιβάδια· καὶ ἀπ' τὴν ἀφορμὴ αὐτὴ, πολλὰς φορὰς, ἐμάλωναν μεταξὺ των οἱ βοσκοὶ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Λῶτ.

Ὁ Ἀβραὰμ ἦτο ἄνθρωπος εἰρηνικὸς καὶ ἡσυχος· καὶ αἰσθανόταν μεγάλη λύπη, γιὰ τὶς φιλονικίας αὐτές. Γι' αὐτὸ ἐκάλεσε μιὰ ἡμέρα τὸ Λῶτ καὶ τοῦ εἶπε : «*Λῶτ, ἐμεῖς εἵμαστε ἀδελφοὶ καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχη μεταξὺ μας καμμιὰ ψυχρότητα. Ἀναγνωρίζω, πὼς δὲ φταῖς ἐσὺ, καθὼς δὲ φταῖω καὶ ἐγώ· μὰ δίχως νὰ τὸ καταλάβωμε, καμμιὰ ἡμέρα θὰ πάρωμε καὶ ἐμεῖς μέρος στὴ φιλονικία τῶν βοσκῶν μας· καλύτερα λοιπὸν νὰ χωριστοῦμε ἀγαπημένοι· σ' ἀφήνω πρῶτον νὰ διαλέξης, πού θέλεις νὰ μείνης· ἂν προτιμᾷς νὰ μείνης ἐδῶ, φεύγω ἐγώ, ἂν πάλι θέλῃς νὰ πᾶς ἀλλοῦ, μένω ἐγὼ ἐδῶ*».

Ὁ Λῶτ ἤρε σωστὰ καὶ φρόνιμα τὰ λόγια τοῦ

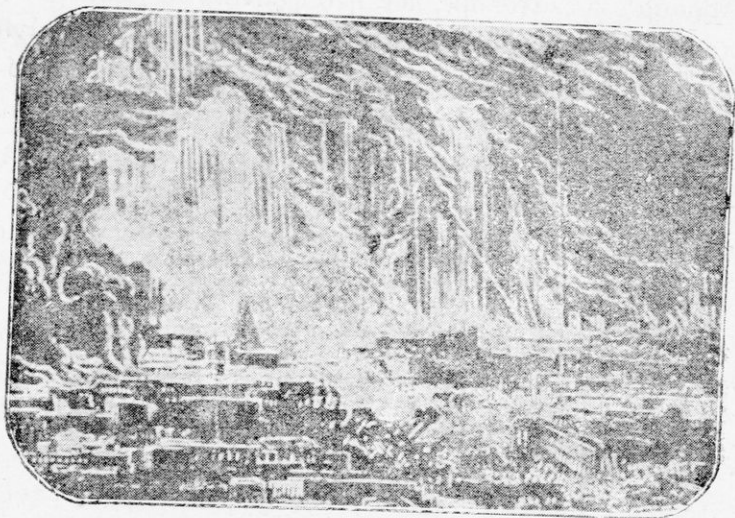
Ἄβραάμ· κι ἐκατάλαβε, πὼς ἦτο φρόνιμο νὰ χωρισθοῦν ἐπροτίμησε τὸν εὐφορο τόπο, πέρα ἀπ' τὸν Ἰορδάνη ποταμό, πολὺ πλησίον στὶς πολιτεῖες **Σόδομα** καὶ **Γόμορα**. Ὁ Ἄβραάμ κατοίκησε στὴν πόλη **Χεβρών**, ὅπου ἔχτισε καὶ θυσιαστήριο στὸ Θεό, ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, γιὰ τὸν ἐβοήθησε νὰ λύση εἰρηνικὰ αὐτὲς τὶς οἰκογενειακὲς του διαφορὲς. Πλησίον στὸ θυσιαστήριο ἔστησε καὶ τὴ σκηνή του. >

< § 9. Σόδομα καὶ Γόμορα.
Οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων Σόδομα καὶ Γόμορα εἶχαν πολὺ εὐτυχημένη χώρα· μὲ ὀλίγη ἐργασία ἐκέρδιζαν ἄφθονα πλούτη· ὑπερηφανεύθησαν πολὺ

Ἐξεκίνησε ὁ Λώτ μετὰ τὴν οἰκογένειά του...

γι' αὐτὸ καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔπεσαν σὲ μεγάλη ἀσέβεια καὶ διαφθορά. Οὔτε δέκα δίκαιοι δὲν ἦσαν μεταξύ των! παρεκτός τοῦ Λώτ, τῆς γυναίκας του καὶ τῶν κοριτσιῶν

"Αρχισε νά πέφτη φωτιά ἀπ' τὸν οὐρανὸν . . .

"Εγύρισε νά ἰδῆ πίσω . . .

του. Ὁ Θεὸς ἔστειλε δυὸ ἀγγέλους, νὰ νουθετήσουν καὶ νὰ ὀδηγήσουν τοὺς κατοίκους στὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς. Ἄλλὰ οἱ Σοδομίτες καὶ οἱ Γομορίτες τίποτε δὲν ἤθελαν ν' ἀκούσουν· ὄρμησαν μάλιστα ἓνα βράδυ, πού οἱ ἀγγελοὶ ἔμεναν στὸ σπίτι τοῦ Λώτ, νὰ τοὺς συλλάβουν καὶ νὰ τοὺς κακοποιήσουν. Τὸ πρωῖ οἱ ἀγγελοὶ εἶπαν στὸ Λώτ νὰ πάρῃ τὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ, γιατί ὁ Θεὸς θὰ καταστρέψῃ τοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους γιὰ παραδειγματισμό. Τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ φύγῃ, δίχως κανέναν τῶν νὰ γυρίσῃ νὰ ἰδῇ τὴ φορικτὴ καταστροφή, πού θὰ γινόταν πίσω. Ἔτσι καὶ ἔγινε· ἐξεκίνησε ὁ Λώτ μὲ τὴν οἰκογένειά του.

Καὶ νά! ἄρχισε νὰ πέφτῃ φωτιὰ ἀπ' τὸν οὐρανὸ . . . καὶ κατάκαυσε τοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους!

Ἡ γυναῖκα τοῦ Λώτ, ἀντίθετα στὴ διαταγὴ τῶν ἀγγέλων, ἐγύρισε νὰ ἰδῇ πίσω της! Ἄλλὰ ἐτιμωρήθη παραδειγματικά! Ἔγινε στήλη ἀπὸ ἀλάτι!

§ 10. Φιλοξενία τοῦ
Ἀβραάμ Γέννηση
τοῦ Ἰσαάκ

Ἦτο περίπου μεσημέρι μιᾶς ἡμέρας· καὶ ὁ Ἀβραάμ ἐκάθητό ἔξω ἀπ' τὴ σκηνή του, στὴ σκιά ἑνὸς δένδρου. Εἶδε ἀπὸ μακρὰ νὰ περνοῦν τρεῖς ἀνθρώποι· ὁ Ἀβραάμ ἔτρεξε καὶ τοὺς ἐπρότεινε νὰ περάσουν ἀπὸ τὴ σκηνή του, γιὰ νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ. Ἐκεῖνοι εὐχαρίστως ἐδέχθησαν τὴν πρόσκληση καὶ σὲ λίγο ἐκάθισαν στὸ τραπέζι.

Μετὰ τὸ φαγητό, ἓνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε στὸν Ἀβραάμ : « Ἀβραάμ ! Ὁ Θεὸς ἀνταμείβει τὴν εὐσέβεια καὶ τὴν καλωσύνη σου καὶ μᾶς ἔστειλε νὰ σοῦ ἀναγγείλωμε, πὼς μετὰ ἓνα χρόνον, ἢ γυναῖκα σου, ἢ Σάρρα, θὰ γεννήσῃ ἓνα παιδί ».

Ἐπαραξενεύθη ὁ γέρο-Ἀβραάμ! καὶ ἡ γρηά-Σάρρα ἐγέλασε, ἀπὸ δυσπιστία. Ἀμέσως οἱ τρεῖς ξένοι ἔγιναν ἄφαντοι!

Τότε κατάλαβαν οἱ δυὸ καλοὶ γέροι, πὼς οἱ ξένοι των δὲν ἦσαν κοινοὶ ἄνθρωποι! Προσευχήθησαν ἀμέσως καὶ παρακάλεσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συχωρέσῃ τὴ δυσπιστία των· καὶ τὸν εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν τιμὴ, πού τοὺς ἔκαμε νὰ στείλῃ τοὺς ἀγγέλους Του νὰ φάγουν μαζί των!

Σ' ἓνα χρόνο ἀλόχτησαν ἓνα παιδί πού τὸ ὠνόμασαν **Ἰσαάκ**.

Β'. Ι Σ Α Α Κ

§ 11 Γάμος τοῦ
Ἰσαάκ.

Ἡ Σάρρα ἀπέθανε σὲ ἡλικία 127 χρόνων. Ὁ Ἀβραάμ ἔζησε ἀκόμῃ· ἅμα εἶδε τὸν Ἰσαάκ, ἄνδρα πιὰ γινομένον, ἐσκέφθη νὰ τὸν παντρεύῃ· ἤθελε ὅμως νὰ τοῦ δώσῃ γυναῖκα, πού νὰ κατάγεται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του, ἀπὸ τὴ Μεσοποταμία πού ἦσαν ἄνθρωποι πιὸ καλοὶ καὶ πιὸ ἐνάρετοι ἀπὸ τοὺς Χανααίους.

Δὲν τοῦ ἦτο εὐκόλο νὰ ταξιδέψῃ ὁ ἴδιος ὡς ἐκεῖ πέρα. Εἶχε ἓναν ἡλικιωμένο καὶ πολὺ πιστό του ὑπηρέτη, πού τὸν ἔλεγαν **Ἐλιέξερ**· ἄνθρωπο ἀγαθὸ καὶ τίμιο· τὸν ἐκάλεσε λοιπόν, τοῦ ἔδωκε δέκα καμηλές καὶ πλούσια δῶρα καὶ τοῦ ἀνάθεσε νὰ ταξιδέψῃ στὴ Μεσοποταμία, γιὰ νὰ βρῇ ἐκεῖ πέρα τὸν ἀδελφὸ του **Ναχώρ**· καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ νὰ ζητήσουν, μαζί μ' ἐκεῖνον, μιὰ καλὴ κόρη, γιὰ γυναῖκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Ἐλιέξερ πρόθυμα ἀνάλαβε νὰ φέρῃ σὲ πέρας τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἀβραάμ· ἔπειτα ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ταξίδι, ἔφθασε στὴν πόλιν τῆς Μεσοποταμίας **Ναχώρ**, πού κα-

τοικοῦσε ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀβραὰμ **Ναχὼρ** (ἡ πολιτεία εἶχε πάρει τ' ὄνομά του). Ἐκάθησε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά ἐνὸς μεγάλου δένδρου, πού ἦτο δίπλα σ' ἓνα πηγάδι. Ἀπὸ τὸ πηγάδι αὐτὸ ἔπαιρναν νερὸ τὰ κορίτσια τῆς πόλεως.

Πρὶν ξεκουρασθῆ, προσευχήθηκε στὸ Θεό· τὸν εὐχα·

Ἡ **Ρεβέκκα** πρόθυμα τοῦ πρόσφερε νερὸ νὰ πιῇ...

ρίστησε, πού τὸν ἐπροστάτευσε στὸ δρόμο του· καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ δώκῃ νᾶναι ἐκεῖνη ἢ κατὰλληλη νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ, πού θάρθη νὰ τοῦ δώσῃ νερὸ νὰ πιῇ καὶ θὰ ποτίσῃ καὶ τὶς καμηῆς του.

Σὲ λίγη ὥρα ἦρθε γιὰ νερὸ ἡ **Ρεβέκκα**, μιὰ πολὺ ὁμορφη κοπέλα, κόρη τοῦ **Βαθουήλ**, παιδιοῦ τοῦ Ναχὼρ.

Ὁ Ἐλιέξερ τῆς ἐζήτησε λίγο νερὸ νὰ πιῇ. Αὐτὴ πρόθυμα τοῦ πρόσφερε καὶ ἐπότισε καὶ τὶς καμηῆς του. Ὁ Ἐλιέξερ ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται, πὼς ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή του καὶ τοῦ ὑπόδειξε τὴν κατὰλληλη νύφη

Ἐπειτα τῆς ἐχάρισε πλούσια δῶρα κι ἐρώτησε
κι ἔμαθε τὴν καταγωγή καὶ τὴ συγγένεια τῆς Ρεβέκκας·

Ἐρώτησε κι ἔμαθε τὴν καταγωγή τῆς . . .

ἀκόμη τὴν ἐρώτησε ἂν ἔχουν θέση σπίτι των, νὰ παρα-
μείνη λίγες ἡμέρες. « Ὑπάρχει, εἶπε ἡ Ρεβέκκα, τόπος
στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου γιὰ σᾶς καὶ χῶρος καὶ τροφή

για τὰ ζῶα σας· περιμένετε, ὅμως, νὰ εἰδοποιήσω τὸν ἀδελφό μου».

Ἔτρεξε ἡ Ρεβέκκα στὸ σπίτι της καὶ διηγήθηκε στοὺς δικούς της ὅ,τι ἔγινε. Ὁ ἀδελφός της Δάβαν, ἐπῆγε καὶ παρᾶλαβε τὸν Ἐλιέξερ καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν κατοικία του· ἐτοποθέτησαν τὶς καμῆλες σὲ κατάλληλη θέση καὶ σὲ λίγο ἐκάθησαν σὲ πλούσιο τραπέζι, ποὺ ἐτοιμάσθηκε γιὰ τὸν φιλοξενούμενο.

Ὁ Ἐλιέξερ, πρὶν νὰ φάγη, τοὺς ἐμοίρασε πλούσια δῶρα· τοὺς εἶπε τὸ σκοπὸ τοῦ ἐρχομοῦ του· τοὺς διηγήθη τὴν προσευχή του καὶ ὅλα τὰ κατόπιν· καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ θελήσουν νὰ γίνῃ ἡ Ρεβέκκα ἡ *σύντροφος τοῦ Ἰσαάκ*.

Οἱ γονεῖς τῆς Ρεβέκκας καὶ ὁ ἀδελφός της, μὲ μιὰ φωνή, εἶπαν: «*αὐτό, φανερά, εἶναι θέλημα Θεοῦ!*». Καὶ ἡ Ρεβέκκα ἐδέχθη καὶ αὕτη.

Σὲ λίγες ἡμέρες ἐτοιμάσθη ἡ Ρεβέκκα· ἔλαβε τὴν εὐλογία καὶ τὶς εὐχὰς τῶν γονέων, τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῶν συγγενῶν της· τοὺς ἀποχαιρέτησε ὅλους καὶ μὲ τὸν καλὸ Ἐλιέξερ ἀναχώρησε γιὰ τὴν Χαναάν.

Ὁ Ἰσαάκ καὶ ὁ γέρο· Ἀβραάμ τοὺς ὑποδέχθηκαν μὲ χαρὰ· ὁ Ἀβραάμ εὐλόγησε τὰ τέκνα του καὶ τοὺς ἔκαμνε ζωνηρὴ σύστασιν *νὰ ἔχουν ὑπακοή στὸν Θεό*.

Ὁ γέρο· Ἀβραάμ ἀπέθανε σὲ ἡλικία 175 χρόνων.)

Γ. Ι Α Κ Ω Β

§ 12. Ὁ Ἰσαάκ, ἡ Ρεβέκκα καὶ τὰ παιδία τῶν.

Ὁ Ἰσαάκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἐγέννησαν δυὸ παιδιὰ· τὸν Ἡσαῦ πρωτότοκο, καὶ τὸν Ἰακώβ δευτερότοκο. Ὁ Ἡσαῦ ἦτο δασύτριχος· καὶ ἅμα ἐμεγάλωσε, εὐχαριστιόταν πολὺ νὰ μένη στὰ

κτῆματά των καὶ νὰ κυνηγῇ. Ὁ Ἰακώβ ἀντίθετα εὐχαριστιόταν νὰ μένη τὸν περισσότερο καιρὸ στὸ σπιτί καὶ ν' ἀσχολῆται μὲ ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ. Γι' αὐτὸ ἡ Ρεβέκκα ἀγαποῦσε πὺ πολὺ τὸν Ἰακώβ, ἐνῶ ὁ Ἰσαὰκ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἡσαῦ, ποὺ ἐπιτηροῦσε τὰ κτῆματα κι ἔφερε καὶ κυνήγι.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰακώβ ἔμαγειρεύε φακές ὁ Ἡσαῦ ἔφθασε κατάκοπος ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ ξελιγωμένος ἀπὸ τὴν πείνα· εἶδε τὸ ζεστὸ φαγητὸ κι ἐζήτησε νὰ φάγη. Ὁ Ἰακώβ εἶπε· «θὰ σοῦ δώσω, ἂν μοῦ παραχωρήσης τὰ **πρωτοτόκια**¹», Ὁ Ἡσαῦ λαίμαργος, καθὼς ἦτο, «**πάρ' τα**» τοῦ λέγει κι ἔφαγε... ἕνα πιάτο φακές...

§ 13 **Εὐλογία τοῦ**
Ἰακώβ

Ὁ Ἰσαὰκ ἐγέρασε πιά καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἐπειδὴ προσαισθάνοταν τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐκάλεσε μιὰ ἡμέρα τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπε· «βλέπεις, παιδί μου, πὺς ἐγέρασα καὶ δὲ γνωρίζω ἂν θὰ ζήσω πολὺ ἀκόμη· πῆγαινε στὴν ἐξοχὴ καὶ φέρε καλὸ κυνήγι νὰ φᾶμε καὶ νὰ σ' εὐλογήσω, πρὶν πεθάνω».

Ὁ Ἡσαῦ ἐπῆρε τὰ ὄπλα του καὶ τοὺς σκύλους του κι ἐβγήκε στὸ κυνήγι.

Μὰ ἡ Ρεβέκκα, ποὺ ἠθελε νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία ὁ Ἰακώβ, μόλις ἄκουσε αὐτά, ἔπεισε τὸν Ἰακώβ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὰ ποίμνια δυὸ τρυφερὰ κατσικάκια· αὐτὴ τὰ ἔμαγειρεύε καὶ τὸν κατάφερε κατόπι νὰ ντυθῇ τὰ φορέματα τοῦ Ἡσαῦ· τοῦ περιτύλιξε λαιμὸ καὶ χέρια μὲ μαλακὸ δέρμα ἀπ' τὰ κατσικάκια καὶ τὸν ἔστειλε νὰ πάῃ στὸν πατέρα του καὶ νὰ φροντίσῃ νὰ τὸν ξεγελάσῃ, λέγον-

1) **Πρωτοτόκια**: ἦσαν μεγάλα δικαιώματα, ποὺ εἶχε τὸ πρῶτο παιδί στὴν οἰκογένεια.

τας, πὼς εἶναι ὁ Ἡσαῦ, καὶ νὰ πάρῃ αὐτὸς τὴν εὐλογία.

Τὸ κακὸ σχέδιο ἐπέτυχε πέρα ὡς πέρα· ὁ Ἰακώβ ἐπῆγε καὶ κατώρθωσε νὰ ξεγελάσῃ τὸ γέρο καὶ τυφλὸ Ἰσαάκ καὶ νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία!

Κατώρθωσε νὰ ξεγελάσῃ τὸ γέρο καὶ τυφλὸ Ἰσαάκ ..

Σὲ λίγη ὥρα ἔφθασε καὶ ὁ Ἡσαῦ καὶ παρουσιάσθη στὸν πατέρα! Τότε καὶ οἱ δύο ἀνεκάλυψαν τὴν ἀπάτη, πὸν ἔκαμε ὁ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰσαάκ εὐλόγησε καὶ τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ ἐσύστησε νὰ μὴν κρατήσῃ θυμὸ στὸν ἀδελφὸ του γιὰ τὴν κακὴ του πράξη. Ἀλλὰ ὁ Ἡσαῦ ἦτο φοβερὰ ὠργισμένος καὶ ἐσκέφθη νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρὰ τὸν Ἰακώβ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα των.

§ 14. Φυγή τοῦ
Ἰακώβ.

Ἡ Ρεβέκκα ἔμαθε τοὺς κα-
κοὺς σκοποὺς τοῦ Ἡσαῦ γιὰ τὸν
Ἰακώβ κι ἐταράχθη πολὺ. Ἐπροσ-
πάθησε νὰ τοὺς συμφιλιώσῃ· μὰ δὲν ἐπέτυχε· τότε
συμβούλεψε τὸν Ἰακώβ νὰ φύγῃ γιὰ λίγο καιρό, ὥσπου

ᾧνευρέυτηκε, πὼς ὁ Θεὸς τὸν συχώρεσε . .

νὰ περάσῃ ἡ ὀργὴ τοῦ Ἡσαῦ· τὸν ὠδήγησε νὰ πάῃ στὴ
Μεσοποταμία, στὸν ἀδελφὸ της τὸν Λάβαν καὶ νὰ παν-
τρευθῆ μὴ ἀπὸ τίς θυγατέρες του. Μ' αὐτὰ ἦτο σύμ-
φωνος κι ὁ Ἰσαάκ.

Ἔτσι ὁ Ἰακώβ ἀνεχώρησε μακρὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς
του! Ἦτο αὐτὸ τιμωρία στὸν Ἰακώβ γιὰ τὴν ἀπάτη,

πού ἔκαμε, καὶ τιμωρία στὴ μητέρα, πού τὸν ἐβοήθησε
στὴν ἀπάτη.

Ὁ Ἰακώβ, φεύγοντας μετανόησε κι ἐζήτησε συχώ-
ρηση ἀπ' τὸν πατέρα του κι ἀπὸ τὸ Θεό! Στὸ δρόμο
ἐνώχτωσε καὶ ἐχοιμήθη στὸ ὕπαιθρο. Στὸν ὕπνο του
ὠνειρεύθη, πὼς ὁ Θεὸς τὸν ἐσυχώρησε γιὰ τὸ ἁμάρτημά
του καί, πὼς τοῦ ὑποσχέθη τὴ συνδρομὴ Του.

Στὸ ξύπνημά του ὁ Ἰακώβ ἐσκέφθη πολὺ τὸ ὄνειρό
του· προσευχήθη στὸ Θεὸ καὶ ὑποσχέθη, πὼς, ἂν
μπορέσει νὰ ξαναγυρίσει στὴν πατρίδα του, δὲ θὰ ξε-
χάσει νὰ κτίσει στὸ μέρος αὐτὸ **βωμὸ εὐγνωμοσύνης**
στὸ Θεό.

§ 15. Ἰακώβ καὶ
Λάβαν

Ὁ Ἰακώβ, ἔπειτα ἀπὸ ἐπί-
πονη ὁδοιπορία, ἔφθασε στὴ Με-
σοποταμία καὶ ἦρε τὸ θεῖο του
τὸ Λάβαν, στὸν ὁποῖο διηγῆθη, ὅσα ἔγιναν στὸ πα-
τρικό του σπίτι.

Ὁ Λάβαν τὸν ἐδέχθη μὲ καλωσύνη καὶ τοῦ ἔκαμε
κάθε συνδρομὴ. Ἐμεινε ἐκεῖ ὁ Ἰακώβ 20 χρόνια. Μέσα
στὰ χρόνια αὐτὰ ἐδοκίμασε καὶ χαρές, ἀλλὰ ἐπέρασε καὶ
πίστες καὶ στενοχώριες· ὅλα τὰ ὑπόφερε μὲ ὑπομονή·
ὅλα τὰ θεωροῦσε δίκαιες τιμωρίες, γιὰ τὴν κακὴ του
συμπεριφορὰ πρὸς τὸν Ἡσαῦ. Δὲν ἔπαινε ὅμως νάχη
διαρκῶς τὸ νοῦ του στὸ Θεὸ καὶ νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ
τὸν βοηθήσει γιὰ νὰ γυρίσει στὴν πατρίδα του. Ἐκεῖ
ἐπαντρεύθη· ἀπόκτησε μάλιστα 12 παιδιά. Ἐπειτα ἀπο-
φάσισε νὰ γυρίσει στὴν πατρίδα του. Ὁ θυμὸς τοῦ
Ἡσαῦ εἶχε περάσει.

Ἐπῆρε ὁ Ἰακώβ ὅλη του τὴν οἰκογένεια, πολλὰ κο-
πάδια πρόβατα καὶ καμήλες, πού εἶχε, καὶ ξαναγύρισε.

Οί δύο ἄδελφοὶ συναντήθηκαν ! καὶ . . . μὲ δάκρυα ἀγκαλιάστηκαν κι ἐφιλήθηκαν κι ἔκλαψαν, γιὰ τὸ χωρισμὸ των ! Ἄπ' ἐκεῖ κι ἔπειτα ἔζησαν ἀγαπημένοι.

Ὁ γέρο-Ἰσαὰκ ἔξοῦσε ἀκόμη κι εὐχαριστήθη, βλέποντας τὰ παιδιὰ του εὐτυχισμένα κι ἀγαπημένα. Ἡ Ρεβέκκα εἶχε πεθάνει πρὸ πολλοῦ, στενοχωρημένη, γιὰτὶ ἄσχεφτα ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἐχθρευτοῦν τὰ παιδιὰ της. Ὁ Ἰσαὰκ ἀπέθανε σὲ ἡλικία 180 χρόνων καὶ τὰ παιδιὰ του τὸν ἔθαψαν πλησίον στὸν τάφο τοῦ Ἀβραάμ.

Δ. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ

§ 16. Πώληση τοῦ Ἰωσήφ

Ὁ Ἰακώβ, ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιὰ του, ἀγαποῦσε πρὸ πολλοῦ τὸν Ἰωσήφ, πού ἦτο πολὺ καλὸς κι ἀγαθός. Τοῦ ἐφοροῦσε μάλιστα ἓνα ὠραῖο πολυχρωμο φόρεμα. Τὰ ἀδέρφια του τὸν ἐζήλευαν πολὺ. Ἀλλὰ ἐδόθησαν κι ἄλλες ἀφορμές, πού τὴ ζήλεια των κατάντησε φθόνος, ἔγινε **ἐχθρα** !

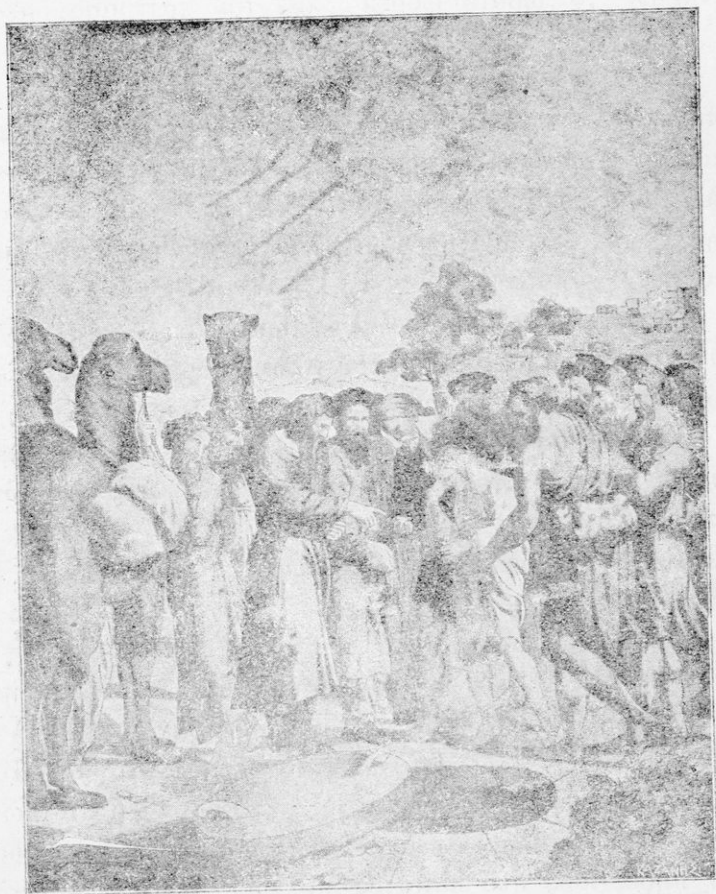
Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰωσήφ τοὺς διηγήθη ἓνα ὄνειρο, πού εἶδε ὄνειρευθῆ, εἶπε, πὼς ἐθέριζαν στὰ χωράφια μὲ τ' ἀδέρφια του κι ἐκεῖ, πού ἐπετοῦσαν τὰ χειρόβολα, τὸ δικό του ἐστάθη ὄρθιο καὶ τὰ χειρόβολα τῶν ἀδελφῶν του ἔπεσαν κι ἐπροσκύνησαν τὸ δικό του !

Ἄλλη ἡμέρα τοὺς διηγήθη δεύτερο ὄνειρο· εἶδε στὸν ὕπνο του, πὼς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, καὶ ἔντεκα ἀστέρια ἔπεσαν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν !

Σ' αὐτὰ τὰ ὄνειρα τ' ἀδέρφια τοῦ Ἰωσήφ ἔδωκαν τὴν ἐξήγησι, πὼς ὁ Ἰωσήφ θὰ γινόταν μιὰ ἡμέρα μέγας καὶ τρανός κι αὐτοὶ θὰ τὸν ἐπροσκυνοῦσαν !

Ἡ ζήλεια των δὲν εἶχε ὅρια· καὶ πάντα εἶχαν στὸ νοῦ των νὰ τοῦ κάμουν μέγαλο κακό !

Ἡ εὐκαιρία ἦρθε· μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰακώβ ἔστειλε τὸν Ἰωσήφ νὰ πάη νὰ ἰδῇ τ' ἀδέλφια του, μακρὰ στὰ χωράφια, ποὺ ἔβοσκαν τὰ πρόβατα καὶ νὰ τοὺς φέρῃ καὶ

Κι ὁ Ἰωσήφ πούληθηκε γιὰ λίγα χρήματα . . .

φαγητό. Αὐτοὶ τὸν εἶδαν ἀπὸ μακρὰ καὶ εἶπαν μεταξὺ τῶν : Νάτος ! ἔρχεται ! ἄς τὸν φονέψωμε νὰ ἡουχάσωμε ! Ναί, εἶπαν ὅλοι ! Μόνο ἓνας ἀδελφός, **ὁ Ρουβήμ**, λέγει : Ὁχι, ἄς τὸν ρίξωμε μέσα σ' ἓνα λάκκο· (τὸ

εἶπε αὐτὸ μὲ τὴ σκέψη νὰ τὸν βγάλῃ κρυφὰ ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ τὸν παραδώσῃ στὸν πατέρα του). Τὸ παραδέχτηκαν ὅλοι αὐτό· κι ἅμα ἤρθε ὁ Ἰωσήφ τὸν ἄρπαξαν, τοῦ ἔβγαλαν τὸ ὠραῖο φόρεμα καὶ τὸν κατέβασαν μέσα σ' ἓνα λάκκο, ποῦ ἦτο ἐκεῖ πλησίον.

Σὲ λίγο ἐπέρασαν ἀπ' ἐκεῖ μερικοὶ ἔμποροι, ποῦ ἐπήγαιναν στὴν **Αἴγυπτο**. Ἄλλος ἀδελφός, **ὁ Ἰούδας**, κατάφερε νὰ πείσῃ ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς νὰ πουλήσουν τὸν Ἰωσήφ στοὺς ἐμπόρους· ὅλοι τὸ δέχτηκαν· ὁ Ρουβὴμ ἔλειπε ἐκείνη τὴν ὥρα. Καὶ ὁ Ἰωσήφ ἐπουλήθη γιὰ λίγα χρήματα!...

Ἐπειτα οἱ κακοὶ ἀδελφοὶ ἐπῆραν τὸ φόρεμα, ἐπῆγαν στὸ γέρο Πατέρα καὶ τοῦ εἶπαν: ἠῦραμε... αὐτὸ τὸ φόρεμα... στὸ δάσος... μήπως εἶναι τοῦ Ἰωσήφ...;

Τὸ ἐγνώρισε ὁ γέρο-Ἰακώβ! «**Ἄχ!** λέγει, **ὁ καϊμένος ὁ Ἰωσήφ ἐπεριπλανήθη φαίνεται καὶ θὰ τὸν ἔφαγε κανένα θηρίο!**» κι ἔκλαιγε... ὁ γέροντας... ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα τὸν ἀγαπημένο του Ἰωσήφ.

§ 17. Ὁ Ἰωσήφ
στὴν Αἴγυπτο.

Οἱ ἔμποροι ἅμα ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο, ἐπούλησαν τὸν Ἰωσήφ στὸν **Πετεφρῆ**, ποῦ ἦτο ἀρχιμάγειρος τοῦ **Φαραώ**. Ὁ Πετεφρῆς ἀγάπησε πολὺ τὸν Ἰωσήφ, γιατί κατάλαβε ἀμέσως ἀπ' τὶς πρῶτες ἡμέρες, ποῦ τὸν πῆρε, πὼς ἦτο ἐμπιστος κι ἐνάρετος· καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἔβαλε νὰ διαχειρίζεται τὰ οἰκονομικὰ τοῦ σπιτιοῦ του. Ὅλα μέσα στὸ σπίτι ἐπήγαιναν καλά, μὲ τὴν καλὴ διεύθυνση τοῦ Ἰωσήφ, ποῦ εἶχε πάντα τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Μὰ ἡ γυναῖκα τοῦ Πετεφρῆ δὲν ἦτο καθόλου καλὴ γυναῖκα! Ἀπὸ τὴν κακία της τᾶβαλε μὲ τὸν Ἰωσήφ καὶ

στό τέλος τὸν ἐσυχοφάντησε στὸν ἄνδρα της. Ὁ Πετρεφρῆς τὴν ἐπίστεψε καί, δίχως νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἔβαλε τὸν Ἰωσήφ στὴ φυλακή!

Καὶ στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ ἐφάνη γρήγορα, πὸς ἦτο καλὸς ἄνθρωπος· ἔδειξε λαμπρὴ διαγωγή. Τὸν ἀγαποῦσαν ὅλοι οἱ φυλακισμένοι καὶ πῶς πολὺ ἀπ' ὅλους τὸν ἀγαποῦσε ὁ ἀρχιδεσμοφύλακας· τὸν διώρισε μάλιστα καὶ ἐπιστάτη τοὺς ἄλλους φυλακισμένους!

Μὲ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ ὁ Ἰωσήφ ἔδειξε ὅλη τὴν εὐγένεια καὶ τὴν καλωσύνη του, σ' ὅλους τοὺς φυλακισμένους· ἦτο σ' ὅλους καλὸς καὶ δίκαιος· τοὺς ἔκαμε συντροφιά· τοὺς ἐπαρηγοοῦσε· τοὺς ἐσυμβούλευε πάντα στὸ καλό· καί, πῶς πολὺ τοὺς ἐσύσταινε νάχουν τίς ἐλπίδες των στὸ Θεό, πὺ θὰ τοὺς ἐσυχωροῦσε τίς ἁμαρτίες των, ἅμα θὰ μετανοοῦσαν καὶ θ' ἀποφάσιζαν ὀριστικὰ νὰ γίνουν καλοὶ ἄνθρωποι!

Ὅλοι οἱ φυλακισμένοι εἶχαν ἐμπιστοσύνη στὸν Ἰωσήφ· τὸν ἐθεωροῦσαν φίλο· τὸν εἶχαν γιὰ προστάτη· τὸν ἄκουαν σὰν καλὸ ὁδηγό!

Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἐφυλάκισαν τὸν ἀρχιμάγειρο καὶ τὸν ἀρχικεραστὴ τοῦ Φαραώ, γιὰ κάποια κακὴ των συμπεριφορὰ. Ὁ Ἰωσήφ πάντα τοὺς ἐπλησίαζε καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔλεγε παρηγορητικὰ καὶ συμβουλευτικὰ λόγια. Μιὰ ἡμέρα τοὺς εἶδε πολὺ στενοχωρημένους καὶ τοὺς ἐρώτησε τί ἔχουν. Ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν: «Ἀλήθεια εἴμαστε τρομερὰ στενοχωρημένοι ἀπὸ κάτι παλιοόνειρα, πὺ εἶδαμε τὴν περασμένη νύκτα στὸν ὕπνο μας· δὲν ὑπάρχει κανένας νὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσῃ!...»

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς λέγει : «Γιὰ πέστε μου, παιδιά, τὰ ὄνειρά σας· ἴσως ἠμπορέσω ἐγώ, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, κάτι νὰ καταλάβω».

Πρῶτος διηγήθη τὸ ὄνειρό του ὁ ἀρχικεραστής :
«εἶδα, λέγει ὁ ἀρχικεραστής, πὼς ἐκρατοῦσα στὰ χέρια μου τρία κλήματα ἀμπελιοῦ, πού ἀνθισαν κι ἐγένισαν

ἴσως μπορέσω, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, κάτι νὰ καταλάβω..

ὄριμα σταφύλια· ἐγὼ τότε ἔκοψα σταφύλια, τὰ ἔστιψα στὸ ποτήρι τοῦ Φαραῶ καὶ τοῦ πρόσφερα καὶ ἤπιε».

Ὁ Ἰωσήφ τοῦ λέγει : «Τὸ ὄνειρό σου, φίλε μου, εἶναι καλό· σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ σὲ βγάλῃ ὁ Φαραῶ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ σὲ βάλῃ στὴν πρώτη σου θέση. Μὰ σὲ παρακαλῶ, καίμενε, νὰ μὴ μὲ λησμονήσης, γιατί εἶμαι ἐδῶ μέσα ὅλως διόλου ἄδικα».

Ὑστερα διηγήθη τὸ ὄνειρό του κι ὁ ἀρχιμάγειρος :
«εἶδα, λέγει, πὼς ἐκρατοῦσα ἐπάνω στὸ κεφάλι μου τρία

κάνιστρα τὸ ἓνα ἐπάνω στ' ἄλλο· στὸ ἐπάνω-ἐπάνω ἦσαν διάφορα γλυκίσματα· καὶ τὰ πουλιά ἐτροιγύριζαν καὶ ἔτρωγαν ἀπ' αὐτά».

Ὁ Ἰωσήφ τοῦ εἶπε : «Καϊμένε μου ! τὸ ὄνειρό σου εἶναι ἀπαίσιό· σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ σὲ βγάλῃ καὶ σένα ὁ Φαραὼ καὶ... θὰ σὲ κρεμάσῃ... νὰ σὲ τρώγουν τὰ κοράκια... Μακάρι... νὰ ἔχω λάθος... στὴν ἐξήγησή !...».

Καὶ πραγματικά ! καθὼς εἶπε ὁ Ἰωσήφ, ἔτσι καὶ ἐγίνε· σὲ τρεῖς ἡμέρες ὁ Φαραὼ ἔκαμνε μεγάλη γιορτή· εἶχε τὰ γενέθλιά του· κι ἔφερε τὸν ἀρχικραστή του πάλι στὴ θέση του· ἀλλὰ τὸν ἀρχιμάγειρο... ἔδωκε διαταγὴ καὶ τὸν ἐκρέμασαν !

↳ Ὁ ἀρχικραστὴς ἐξέχασε ἐντελῶς τὸν Ἰωσήφ. ↳

§ 19. Ἀπελευθέρωση καὶ δόξα τοῦ Ἰωσήφ.

Ἐπειτα ἀπὸ δύο χρόνια συνέβη τὸ ἐξῆς· ὁ Φαραὼ εἶδε δύο ὄνειρα, πὺν τὸν ἐτάραξαν πολὺ.

Ἐπροσκάλεσε ὅλους τοὺς σοφοὺς κι ὅλους τοὺς ὄνειροκρίτες τῆς χώρας του, μὰ κανένας δὲν ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ ἀξιόλογη ἐξήγησι. Ὁ Φαραὼ εἶχε πολλὴ ἀνησυχία· καὶ στὸ παλάτι ἐκρατοῦσε πολλὴ στενοχώρια !

Σ' αὐτὲς τὶς στιγμὲς τῆς στενοχώριας, ὁ ἀρχικραστὴς ἐθυμήθη τὸν Ἰωσήφ. Παρουσιάζεται λοιπὸν στὸ Φαραὼ καὶ τοῦ λέγει : «**Βασιλιᾶ μου, στὴ φυλακὴ εἶναι ἓνας νέος πὺν τὸν λέγουν Ἰωσήφ· αὐτὸς ἐξηγεῖ καλὰ τὰ ὄνειρα !**». Καὶ τοῦ διηγῆθη τὸ περιστατικὸ τὸ δικό του καὶ τοῦ ἄμοιρου τοῦ ἀρχιμάγειρου.

Ὁ Φαραὼ ἀμέσως ἔδωκε διαταγὴ νὰ τοῦ φέρουν τὸν Ἰωσήφ. Σὲ λίγο ὁ Ἰωσήφ ὡδηγήθη ἐμπρὸς στὸ Φαραὼ· αὐτὸς τὸν ἐρώτησε, ἂν καταλαβαίνει ἀπὸ ὄνειρα !

«Πέστε μου, Βασιλιᾶ μου, τὸ ὄνειρο, λέγει ὁ Ἰωσήφ,

καί... ἴσως ἠμπορέσω, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, νὰ δώσω
κάποια ἐξήγησι».

Καὶ τὰ δύο σου ὄνειρα ἔχουν τὴν ἴδια σημασία . . .
Λ «Εἶδα, στὸ ὄνειρό μου, λέγει ὁ Φαραώ, πὸς στὶς
ὄχθες τοῦ **Νείλου** ποταμοῦ ἐβγήκαν ἐπτά ἀγλάδες πα-

χειρές και ώραιές· και σὲ λίγο ἐβγῆκαν ἄλλες ἐπτά, ἀδύνατες και ἄσχημες... και ἔφαγαν τὶς προῶτες !

Ἐταράχθηκα και ἐξύπνησα, λέγει ὁ Φαραώ· σὲ λίγο μὲ ἐπῆρε πάλι ὁ ὕπνος κι ὠνειρεύθηκα, πὼς στὸ ἴδιο μέρος ἐφύτρωσαν ἐπτά στάχυα εὖρωστα και καρπερά· σὲ λίγο ἐφύτρωσαν ἄλλα ἐπτά ἀδύνατα κι ἄκαρπα, πού... κατὰπιαν τὰ προῶτα !...

Ἡ ἀνησυχία μου εἶναι μεγάλη, ἐπρόσθεσε ὁ Φαραώ· κανένας δὲν ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ ἐξήγησῃ ! Σὺ τί λέγεις ;»

Ὁ Ἰωσήφ ἀπεκρίθη : *Βασιλιᾶ μου ! και τὰ δύο σου ὄνειρα ἔχουν τὴν ἴδια σημασία· ἀλλὰ τὰ εἶδες δύο φορές, γιὰ νὰ ἀναγκασθῆς νὰ τὰ πιστεύσης.*

Ἡ ἐξήγησή των εἶναι αὕτη :

«Οἱ ἐπτά παχειές ἀγελάδες και τὰ ἐπτά καρπερὰ στάχυα σημαίνουν, πὼς ἐπτά χρόνια θὰ γίνῃ σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο μεγάλη εὐτυχία· οἱ δὲ ἐπτά ἀδύνατες ἀγελάδες και τὰ ἐπτά ἄκαρπα στάχυα σημαίνουν, πὼς θὰ κολλουθήσουν, ἀμέσως ἔπειτα, ἐπτά χρόνια μεγάλης δυστυχίας».

«Και Σοῦ ὑποβάλλω ἀκόμη, εἶπε ὁ Ἰωσήφ, τὴ σκέψη, Βασιλιᾶ μου, νὰ εὕρῃς ἀνθρωπο τίμιο κι ἄξιο και φρόνιμο και νὰ τὸν βάλῃς νὰ μαζεύῃ ὅλα τὰ σιτάρια, πού θὰ περισσεύουν στὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας και θὰ τὰ χύνη ὁ κόσμος· νὰ κάνῃς μεγάλες ἀποθηκὲς και νὰ τὰ φυλάξῃς, γιὰ νὰ χρησιμεύσουν στὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, ὄχι μόνον γιὰ τὸ λαό σου, ἀλλὰ και γιὰ ξένους ἀκόμη!».

Ὁ Φαραώ, εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐξυπνὴ ἐρμηνεία και ἀπὸ τὴν καλὴ συμβουλὴ τοῦ Ἰωσήφ, λέγει : «Δὲν ὑπάρχει ἄλλος φρονιμώτερος και καλύτερος ἀπὸ σέ· σὺ θὰ κάμῃς αὕτη τὴ δουλειά· ἀπὸ τώρα σὲ κάμω **δεύτερον Ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου !**». Κι ἀμέσως ἔβγαλε

ἓνα του δακτυλίδι καὶ τὸ ἐπέρασε στὸ χέρι τοῦ Ἰωσήφ·
τοῦ ἐφόρεσε στὸ λαιμὸ χρυσῆ ἀλυσίδα· διάταξε καὶ τοῦ
ἐνδυσαν βασιλικά φορέματα καὶ τὸν ἐτριγύρισαν στὴν
πόλη, ἐπάνω σὲ βασιλικὴ ἄμαξα· ἐμπρὸς στὴν ἄμαξα,

Ἴδου ὁ Ἰωσήφ, ὁ δεῦτερος Ἀρχοντας τῆς Αἰγύπτου!...

ἓνας κήρυκας ἐφώναζε : « Ἴδου ὁ Ἰωσήφ, ὁ δεῦτερος
Ἀρχοντας τῆς Αἰγύπτου ! »

§ 20 Ὁ Ἰωσήφ καὶ
οἱ ἀδελφοί του.

Ὁ Ἰωσήφ, ἐργατικὸς καὶ τί-
μιος, καθὼς ἦτο, κατώρθωσε νὰ
ἔχη μεγάλη ἐπιτυχία στὴν ὑπό-
θεση, ποὺ ἀνάλαβε. Στὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας ἔκτισε με-
γάλες ἀποθῆκες σὲ πολλὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ τίς
ἐγέμισσε σιτάρι.

Ἐπειτα ἦλθαν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας· οἱ ἄνθρω-
ποι, σ' ὅλη τὴ γῆ, ὑπέφεραν ἀπὸ τὴν πείνα· καὶ μόνο
στὴν Αἴγυπτο δὲν ἐπείνασαν· καὶ μάλιστα καὶ ἀπὸ ἄλλες

χώρες ἔτρεχαν στήν Αἴγυπτο ν' ἀγοράσουν σιτάρι. Ὁ Ἰωσήφ ἀνοίξε τίς ἀποθήκες κι ἐπωλοῦσε. Τό πρᾶγμα αὐτό διεδόθη γύρω. Καί στή Χαναάν, πού ἔμενε ὁ Ἰακώβ μέ τὰ 11 παιδιά του, ἡ πείνα ἦτο μεγάλη· ἔφθασε κι ἐκεῖ ἡ εὐχάριστη εἶδηση, πὼς στήν Αἴγυπτο πωλεῖται σιτάρι!

Ὁ Ἰακώβ ἔστειλε στήν Αἴγυπτο δέκα παιδιά του μέ καμῆλες καί μέ χοῖματα ν' ἀγοράσουν σιτάρι. Ἐκράτησε μόνον ἓνα, τὸν **Βενιαμίν**. Οἱ ἄλλοι ἐπῆγαν στήν Αἴγυπτο καί κατ' εὐθείαν παρουσιάσθηκαν στὸν Ἰωσήφ, πού ἐκανόνιζε, ὁ ἴδιος, τὴν πώληση τοῦ σιταριοῦ· κι ἀφοῦ ἔπεσαν καί τὸν ἐπροσκύνησαν, δίχως νὰ τὸν γνωρίσουν, τοῦ εἶπαν τὸ σκοπὸ τοῦ ἐρχομοῦ των. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐγνώρισε, ἀλλὰ ἐσκέφθη νὰ μὴ φανερωθῆ ἀμέσως.

Τοὺς λέγει λοιπόν : « Ἐχω τὴν ὑποψία, πὼς εἶσθε κακοὶ ἄνθρωποι, καί γι ἄλλο σκοπὸ ἦλθατε ἐδῶ πέρα· εἶσθε **κατάσκοποι** ! Ἐένος βασιλιάς θὰ σᾶς ἔστειλε γιὰ κακοὺς σκοποὺς· ἡ ἀγορὰ τοῦ σιταριοῦ, πού λέγετε, εἶναι πρόφαση ! »

Οἱ ἀδελφοί του, σὰν ἄκουσαν αὐτὴ τὴν κατηγορία, ἐταράχθηκαν πολὺ· « Ὅχι, κύριε, εἴμαστε ἄνθρωποι καλοὶ καί εἰρηνικοί, λέγουν· ἡ πείνα μᾶς ἐτάραξε στήν Πατρίδα μας· καί στὸ ἄκουσμα, πὼς πουλιέται ἐδῶ σιτάρι, μᾶς ἔστειλε ἀμέσως ὁ γέρο-πατέρας μας. Εἴμαστε καλὴ οἰκογένεια· ὁ πατέρας μας ζῆ· εἶναι πολὺ γέρος· εἴμαστε ὄλοι-ὄλοι δώδεκα ἀδελφία· ὁ ἓνας ἐχάθη, τὸν ἄλλο τὸν ἐκράτησε μαζί του ὁ πατέρας μας, καί οἱ ἄλλοι δέκα σὲ προσκυνοῦμε ἐδῶ ».

Ὁ Ἰωσήφ ἔκαμε, πὼς δὲν ἐπίστευε τίποτε ἀπ' αὐτὰ καί λέγει : « Ὅχι· αὐτὰ εἶναι ψέμματα ! θὰ σᾶς κρατήσω στή φυλακὴ καί θὰ στείλω ἀργότερα ἓναν ἀπὸ σᾶς νὰ

μου φέρη καὶ τὸν ἐνδέκατο ἀδελφὸ σας, γιὰ νὰ πιστεύσω
στὰ λόγια σας». **Κι' ἔδωκε διαταγὴ νὰ τοὺς βάλουν ἀμέ-
σως στὴ φυλακὴ!**

Σὲ τρεῖς ἡμέρες ὕστερα εἶπε γὰ τοὺς φέρουν ἐμπρός
του. Μόλις τοὺς ἔφεραν, τοὺς λέγει: «Ἐπῆρα ἄλλη ἀπό-
φαση· θὰ κρατήσω ἕναν ἀπὸ σᾶς στὴ φυλακὴ· οἱ ἄλλοι
θὰ πάρετε σιτάρι καὶ θὰ φύγετε καί, ἅμα φέρετε καὶ
τὸν ἄλλο ἀδελφὸ σας, θὰ πιστεύσω, πὼς λέγετε ἀλήθεια
καὶ θὰ σᾶς ἀφήσω ὅλους ἐλεύθερους!»

Οἱ ἀδελφοί, ὅταν ἄκουσαν αὐτὰ τὰ λόγια, εἶπαν
ἀναμεταξύ των, στὴ γλῶσσα των: «**καλὰ τὰ παθαί-
νομε· ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ, γιὰτὶ ἐφανήκαμε σκλη-
ροὶ κι ἀπάνθρωποι στὸν ἀδελφὸ μας τὸν Ἰωσήφ!**»

Ὁ Ἰωσήφ, πὺ ἐγνώριζε τὴ γλῶσσα των, ἐκατάλαβε
ὅσα εἶπαν, δίχως νὰ τὸ ἐννοήσουν ἐκεῖνοι, γιὰτὶ ἔκαμνε
τὴ συνεννόηση μαζί των μὲ διερμηνέα· δὲν ἠμπόρεσε νὰ
κρατήση τὴ συγκίνησή του! τοὺς ἄφηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ,
κι ἐβγῆκε ἔξω, ὥσπου νὰ συνέλθῃ.

Σὲ λίγο ἐγύρισε· ἐσκέφθη, πὼς ἔπρεπε νὰ τοὺς κάμῃ
νὰ συναισθανθοῦν δυνατὰ τὴν κακὴ των διαγωγὴ καί,
καθὼς εἶπε πρὸς ἐμπρός, ἔτσι κι ἔκαμε. Ἐκράτησε ἕναν,
τὸ Συμεὼν, καὶ στοὺς ἄλλους ἔδωκε τὴν ἄδεια ν' ἀνα-
χωρήσουν. Ἐδωκε διαταγὴ στοὺς ὑπηρετεῖς του, νὰ τοὺς
γεμίσουν τὰ σακκιὰ σιτάρι· καὶ μέσα στὸ σακκὶ τοῦ κα-
θενὸς νὰ βάλουν τὰ χρήματά των πάλιν, δίχως νὰ τὸ
πάρουν εἶδηση ἐκεῖνοι.

Ἔτσι καὶ ἔγινε· σὲ λίγο ἀνεχώρησαν. Ἐφθασαν
στὴ Χαναὰν καὶ κατ' εὐθείαν ἐπῆγαν ν' ἀδειάσουν τὸ
σιτάρι· ἢ ἐκπληξή των εἶναι ἀπερίγραπτη στὸ ἀνοιγμα
τῶν σακκιῶν! Τὰ χρήματα ὅλων πάλιν!... «Λάθος, εἶ-
παν!... λάθος!... θὰ τὰ ἐπιστρέψουμε, ἅμα πᾶμε πάλιν!»

Ἐπειτα διηγῆθησαν στὸ γέρο - Ἰακώβ ὅσα εἶδαν,

κι ἔπαθαν στήν Αἴγυπτο· κι ἀκόμα τοῦ ἀνακοίνωσαν τὴ διαταγὴ τοῦ ἄρχοντα, πὼς «ἂν δὲν ἰδῆ τὸ Βενιαμίν, δὲ θὰ ἐλευθερώσῃ ποτὲ τὸ Συμεών!»

«Ὁχι! ἔλεγε ὁ γέροντας, ὄχι! Μοῦ ἔχασατε τὸν Ἰωσήφ! μ' ἀφήκατε τὸ Συμεών στὴ φυλακὴ!, τώρα μοῦ ζητᾶτε καὶ τὸ Βενιαμίν! Ὁχι! αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ ποτέ!... κι ἔκλαιγε ὁ γέροντας τὸ χαμὸ τῶν παιδιῶν του!

90

§ 21. Ὁ Ἰωσήφ
φανερώνεται στ'
ἀδέλφια του.

Σὲ λίγον καιρὸ ἐσώθη τὸ σιτᾶρι καὶ ὁ Ἰακὼβ εὐρέθη στὴν ἀνάγκη νὰ στείλῃ πάλιν τὰ παιδιὰ του στὴν Αἴγυπτο ν' ἀγοράσουν

ἄλλο. Ἐκεῖνα ὅμως δὲν ἤθελαν νὰ πᾶνε δίχως τὸ Βενιαμίν, ποὺ εἶχαν ὑποσχεθῆ στὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου, νὰ τοῦ τὸν παρουσιάσουν. Ὁ Ἰακὼβ μὲ κανένα λόγο δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ. Τότε ἓνα του παιδί, ὁ Ἰούδας, εἶπε: «Πατέρα, ἄφησε τὸ Βενιαμίν νᾶρθῃ μαζί μας. Ἄν ὁ Ἄρχοντας θελήσῃ νὰ τοῦ κάμῃ κακό, σοῦ δίνω τὸ λόγο μου νὰ χαθῶ ἐγώ, παρὰ νὰ πάθῃ κακὸ ὁ Βενιαμίν».

Ὁ Ἰακὼβ ἐπέισθη κι ἄφησε τὸ Βενιαμίν νὰ ταξιδεύσῃ μαζί των. Τοὺς ἔδωκε μάλιστα καὶ πλούσια δῶρα γιὰ τὸν Ἄρχοντα καὶ διπλᾶ χρήματα· γιατί ὅλοι των νόμισαν, πὼς τὰ χρήματα τὰ πρῶτα, κατὰ λάθος τὰ ἔβαλαν στὰ σακκιὰ οἱ ὑπηρέτες τοῦ Ἄρχοντα.

Ἐφθασαν στὴν Αἴγυπτο οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ παρουσιάσθησαν σ' αὐτὸν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, γιὰ δεύτερη φορὰ.

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἐδέχθη μὲ πολλὴ εὐγένεια καὶ τοὺς ἐρώτησε γιὰ τὸν πατέρα των. Ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν: «ζῆ

καὶ ὑγιαίνει καὶ σῶς παρακαλεῖ νὰ δεχθῆτε αὐτὰ τὰ δῶρα... Καὶ τοῦ ἐπρόσφεραν τὰ δῶρα.

Ὁ Ἰωσήφ, σὰν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια καὶ εἶδε καὶ τὸ Βενιαμὶν, ἐσυγκινήθη τόσο δυνατά, πὺ ἐκινδύνευε νὰ φανερωθῆ... Ἐπέρασε σ' ἓνα πλαῖνὸ δωμάτιο καὶ ἔκλαψε πολὺ!

Ἐπειτα ἔδωκε διαταγὴ νὰ ἐτοιμασθῆ πλούσιο τραπέζι καὶ τοὺς ἐκάλεσε στὸ φαγητό. Τοὺς ἐτοποθέτησε ὁ ἴδιος κατὰ ἡλικία· καὶ στὸ Βενιαμὶν ἔβαλε διπλάσιο φαγητό. Αὐτὰ τὰ πράγματα ἔκαμαν κατάπληξη⁴ τοὺς ἀδελφούς, πὺ τὰ παρακολουθοῦσαν καὶ τὰ ἐπρόσεχαν ἀμίλητοι καὶ συλλογισμένοι.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Ἰωσήφ ἔδωσε διαταγὴ τοὺς ὑπηρετές του νὰ γεμίσουν τοὺς σάκκους τῶν ξένων σιτάρι καὶ στὸ σάκκο τοῦ καθενὸς νὰ βάλουν πάλιν ὅλα των τὰ χρήματα· ἀκόμη, εἶπε, νὰ βάλουν στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμὶν καὶ τὸ ἀσημένιο ποτήρι, πὺ ἔπινε ὁ ἴδιος ὁ Ἰωσήφ.

Ἔτσι καὶ ἔγινε... Πρῶι-πρῶι, τὴν ἄλλη ἡμέρα, ἐξεκίνησαν ὅλα τὰ ἀδελφία τοῦ Ἰωσήφ, καὶ μαζί των καὶ ὁ Συμεὼν! ὅλοι γεμᾶτοι χαρά, πὺ ἐγύριζαν στὸν πατέρα των! Στὸ δρόμο ὅλο ἐσυζητοῦσαν, γιὰ τὴν καλὴ συμπεριφορὰ καὶ γιὰ τὶς περιποιήσεις τοῦ Ἄρχοντα.

Εἶχαν κάμποσο ἀπομακρυνθῆ καὶ... νά!.. στρατιῶτες ἔφιπποι τοὺς κατεδίωκαν! Τοὺς ἔφθασαν!... καὶ τοὺς λέγουν: «πὺ πηγαίνετε **κλέφτες**; ἐκλέψατε τ' ἀσημένιο ποτήρι τοῦ Ἄρχοντά μας!». Αὐτοὶ τὰ ἔχασαν! Κεραυνὸς ἐκτύπησε στὸ κεφάλι των! «Ἐμεῖς κλέφτες!; **Ὁχι**, κύριοι, λέγουν! Ὅποιος ἀπὸ ἐμᾶς ἔκλεψε τίποτε, νὰ θανατωθῆ ἀμέσως καὶ ἐμεῖς νὰ γίνωμε σκλάβοι στὸν κύριό σας».

« Ἀμέσως ἔγινε ἔρευνα στους σάκκους καὶ . . . νά . . . εὐρέθη τὸ ποτήρι στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμὴν ! Ὁ Βενιαμὴν τὰ ἔχασε, γιατί δὲν εἶχε ἰδέα πὼς ἔγινε αὐτό ! Οἱ ἄλλοι του ἀδελφοὶ ἔμειναν ἄφωνοι καὶ ἐχλόμιασαν ἀπὸ τὴν προσβολή κι ἀπὸ τὸ κακό των ! Ὁ Ἰούδας πρὸ πάντων εἶχε γίνῃ ἀγνώριστος ἀπ' τὴ στενοχώρια του.

Οἱ στρατιῶτες τοὺς ἐγύρισαν στὴν Αἴγυπτο καὶ τοὺς ἔφεραν ἐμπρὸς στὸν Ἄρχοντα, τὸν Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἔκαμε βαρεῖες παρατηρήσεις, μὲ λόγια πολὺ-πολὺ αὐστηρά ! Αὐτοὶ ἐψιθύρισαν... « κύριε... εἴμεθα ὅλοι σκλάβοι σου.. κάμε μας ὅ,τι θέλεις... »
« Ὁχι, λέγει ὁ Ἰωσήφ, ἐδῶ θὰ κρατηθῆ μόνο ἐκεῖνος, πὺ εἶχε στὸ σάκκο του τὸ ποτήρι μου !, οἱ ἄλλοι πηγαίνετε στὸν πατέρα σας !!... »

Ὁ Ἰούδας τότε, χλωμὸς καὶ τρέμοντας ἀπὸ συγκίνηση, εἶπε : « Ἄρχοντά μου !, λυήσου τὸν πατέρα μου, τὸ γέρο Ἰακώβ ! θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κακό του, ἅμα δὲν ἰδῆ τὸ Βενιαμὴν ! Λυήσου τὸν, Ἄρχοντά μου.. καὶ κράτησε ἐμένα ἀντὶ τοῦ Βενιαμὴν ! ».

Ὁ Ἰωσήφ δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῆ. Ἔδωκε διαταγή νὰ φύγουν ὅλοι οἱ ξένοι καὶ οἱ ἀκροατὲς ἀπὸ τὴν αἴθουσα, πὺ ἔκαμνε τὴν ἐξέταση. Ἔδινε αὐτὲς τὶς διαταγὰς καὶ τὰ μάτια του ἐγέμιζαν ἀπὸ δάκρυα. Ἄμα ἔφυγαν οἱ ξένοι, δὲν ἐκρατήθη πλέον ἐροίχτη στὴ μέση τῶν ἀδελφῶν του καὶ τοὺς λέγει : « **Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀδελφός σας !** Μὲ ἐπωλήσατε γιὰ νὰ χαθῶ !, ἀλλὰ ὁ Θεὸς μὲ ἐπροστάτευσε. Μὴ φοβεῖσθε ! Ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ καὶ θὰ σᾶς προστατεύσω. Καθῆστε· πέστε μου τί κάμνει ὁ γέρο-πατέρας μας ; »... κι ἐφιλοῦσε-ἐφιλοῦσε ὅλα του τὰδέλφια μ' ἀγάπη καὶ μὲ πόνο πολὺ !

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες ὁ Ἰωσήφ ἔστειλε τὰ ἀδέλφια του στὴν πατρίδα των· τοὺς ἔδωκε τὴ συμβουλὴ

νά εἰποῦν στὸν πατέρα ὅλα, ὅσα ἔγιναν καὶ νά τὸν πά-
ρουν νά ἔλθουν νά καθήσουν στὴν Αἴγυπτο, γιὰτὶ ἦ

Καὶ ἐφιλοῦσε-ἐφιλοῦσε ὅλα τοῦ τ' ἀδελφίμα..

πεῖνα θὰ ἐκράτοῦσε πολὺν καιρὸ ἀκόμη καὶ γιὰ νά
ἔχουν καὶ τὴ δυνατὴ του προστασία. Γιὰ νά πιστεύσῃ
μάλιστα ὁ Ἰακώβ, τοῦ ἔστειλε καὶ ἀφθονα βασιλικά
δῶρα. Κι ὁ Φαραὼ ἀκόμη, σὰν ἔμαθε, πῶς ἔχουν τὰ
πράγματα, γιὰ νά δείξῃ τὴ μεγάλη του ἀγάπη στὸν

Ἰωσήφ, ἔστειλε κι ἐκεῖνος, μὲ τοὺς ἀδελφούς του Ἰωσήφ, μεγάλης ἀξίας δῶρα καὶ βασιλικές ἀμαξες, γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸν Ἰακώβ.

§ 22. Ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ, μὲ τὶς καμήλες των φορτωμένες σιτάρι καὶ μὲ τὶς βασιλικές ἀμαξες κατάφορες ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Φαραώ, ἐγύρισαν στὴ Χαναάν.

Τώρα, πὺ σὲ βλέπω στὴ ζωὴ... ἄς πεθάνω...

Ὁ γέρο-Ἰακώβ, σὰν εἶδε τὰ παιδιὰ του πίσω, ἔπειτα μάλιστα ἀπὸ ἀρκετὴ ἀργοπορία, ἐσυγκινήθη ὑπερβολικὰ κι ἔλεγε : **Θεέ μου !, ἄς πεθάνω τώρα !**

Ἀλλά, σὰν ἄκουσε, πὺς ὁ Ἰωσήφ εἶναι στὴ ζωὴ, καὶ σὰν εἶδε τὰ βασιλικὰ δῶρα... τὰ ἔχασε !... Τοῦ ἐφαινετο, πὺς ὄνειρεύεται ! καὶ πάλι παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ δώση δύναμη κι ἀντοχὴ στὴ συγκίνησι πὺ ἐπάθαινε...

Σὲ λίγες ἡμέρες, ἀφοῦ συνῆλθε καλά, ἔλεγε· θὰ πάω νὰ ἰδῶ τὸν ἀγαπημένο μου Ἰωσήφ κι ἄς πεθάνω!

Ἐπῆρε τὰ παιδιὰ του μὲ τὶς οἰκογένειές των, ποὺ ἦσαν 75 ὄλοι-ὄλοι, κι ἀνεχώρησαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ἰωσήφ ἐβγῆκε μακρὰ ἀπὸ τὴν πόλη νὰ ὑποδεχθῆ τὸν πατέρα του· ἐροίχτη μὲ κλάματα στὴν ἀγκαλιά του, ἅμα συναντήθηκαν!..

Ὁ γέρο-Ἰακώβ ἔκλαιγε κι ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνηση· ἐφιλοῦσε τὸν Ἰωσήφ κι ἔλεγε· «τώρα, ποὺ σὲ βλέπω στὴ ζωὴ.. ἄς πεθάνω!».

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς παρουσίασε στὸ Φαραώ· ἐκεῖνος εὐχαριστήθη καὶ τοὺς παρεχώρησε μεγάλα κτήματα νὰ κατοικήσουν καὶ νὰ ἐργάζονται. >

§ 23. Θάνατος
τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ
Ἰωσήφ

Ὁ Ἰακώβ ἔζησε στὴν Αἴγυπτο 17 χρόνια πολὺ εὐτυχισμένος. Ἀμα ἐπλησίαζε ν' ἀποθάνη, εὐλόγησε τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὰ ἄλλα του ἐγγόνια.

Στὸν Ἰούδα εἶπε, πὼς ἀπ' τὴ γενεά του θὰ γεννηθῆ ὁ Χριστός. Ἐπειτα τοὺς ἐσυμβούλευσε νὰ εἶναι πάντα πιστοὶ στὸ Θεὸ καὶ τοὺς παρεκάλεσε νὰ τὸν θάψουν πλησίον στὸν τάφο τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ. Καὶ ἀπέθανε ὁ γέρο - Ἰακώβ σὲ ἡλικία 147 χρόνων.

Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοί του ἔκαμαν τὶς τελευταῖες θελήσεις τοῦ πατέρα των. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ ἐξοῦσαν ὄλοι τῶν ἀγαπημένοι. Ὁ Ἰωσήφ, ὑποστήριζε καὶ ἐπροστίτευε τὰ ἀδέλφια του.

Ἀργότερα ὁ Ἰωσήφ, ἅμα ἐκατάλαβε τὸ θάνατό του, ἐπροσέκαλε τ' ἀδέλφια του, τὰ ἐσυγχώρησε πάλι καὶ... ἀπέθανε. >

Γ'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΩΨΗ

§ 24 Ὁ Μωϋσῆς

Ἵστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ, οἱ ἀπόγονοί των ἄρχισαν νὰ πληθαίνουν πάρα πολὺ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἄρχισαν νὰ τοὺς φοβοῦνται. Ἐνόμιζαν, πὼς θὰ κατώρθωναν κάποτε, ἀργὰ ἢ γρήγορα, νὰ τοὺς πάρουν ἐκεῖνοι τὴν ἐξουσία, μέσα στὸν τόπο τὸν δικό των! καὶ γι αὐτὸ δὲν τοὺς ἐσυμπαθοῦσαν. Ἄμα μάλιστα ἀπέθανε ὁ Φαραώ, ὁ φίλος τοῦ Ἰωσήφ, κι ἀνέβη στὸ θρόνο ἄλλος Φαραώ, τὰ πράγματα ἐπῆραν πολὺ ἄσχημο δρόμο. Αὐτός, ὁ νέος Φαραώ, ἐσκέφθη νὰ κάμῃ δύσκολη τὴν ἀύξηση τῶν **Ἰσραηλιτῶν** (1) μὲ κάθε ἀπάνθρωπο τρόπο. Τοὺς ἐβασάνιζε πολὺ μὲ βαρεῖες ἐργασίες κι ἄλλα. Ἀλλὰ οἱ Ἰσραηλιῖτες, ὅσο περισσότερο ἐβασανίζοντο, τόσο πλεονεκτήματα ἐγίνοντο.

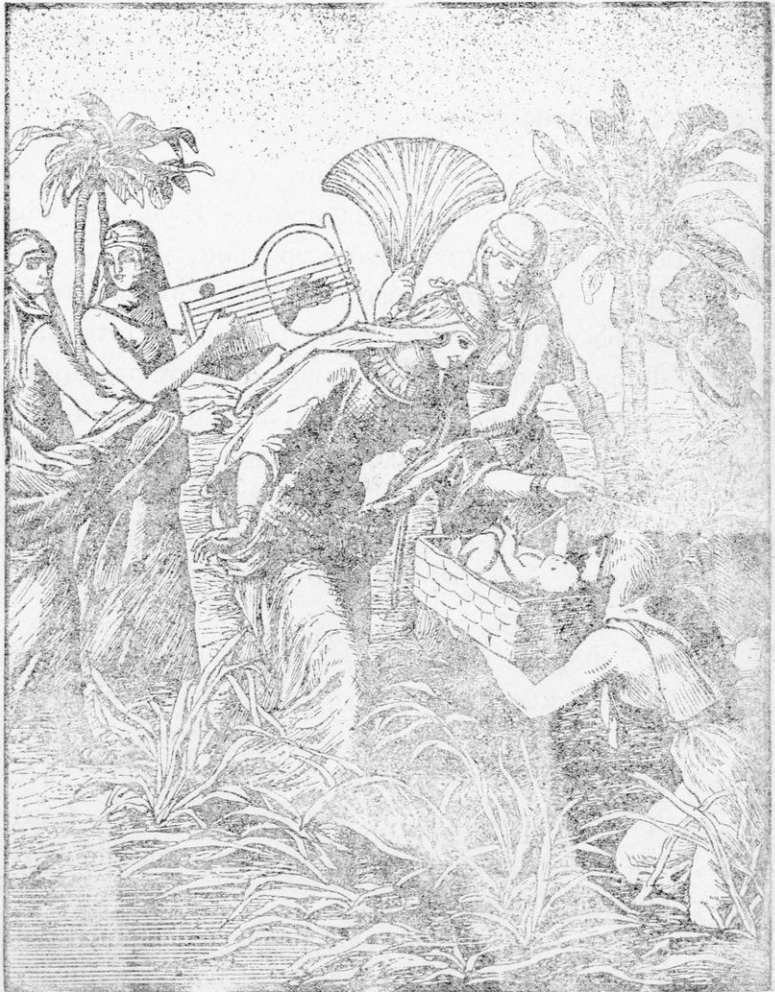
Τότε ὁ Φαραώ ἐσκέφθη ἓνα φοβερὸ κι ἀπάνθρωπο μέσο! Ἔδωκε αὐστηρὴ διαταγὴ στὶς μαῖες νὰ πνίγουν, τὴν ὥρα πού θὰ ἐγεννιῶταν, κάθε ἀρσενικὸ παιδί. Οἱ μαῖες ὅμως, ἔχοντας στὸ νοῦ των, πὼς μόνο ὁ Θεὸς ὀρίζει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ κανένας ἄλλος (οὔτε κι ὁ ἴδιος ὁ ἀνθρώπος ἀκόμη), δὲν ἐσυμμορφώθηκαν μὲ τὴ βασιλικὴ διαταγὴ.

Ὁ Φαραώ ὠργίσθηκε πολὺ κι ἔδωκε ἄλλη διαταγὴ, αὐτὴ: «Ὅσες Ἰσραηλιτίσες γεννοῦν ἀγόρια, ἀμέσως νὰ τὰ πετοῦν στὸ Νεῖλο ποταμό!»

Ἡ λύπη καὶ ἡ φρίκη τῶν ματανάδων εἶναι ἀπερί-

(1) Ἰσραηλιῖτες ὀνομάζοντο οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ· ἐκεῖνος πρῶτος ὀνομάσθη Ἰσραήλ=ισχυρός, δυνατός.

γραπτή· ἄλλὰ καὶ ἡ διαταγὴ τοῦ Φαραῶ ἐφαρμόζεται μὲ
ἄγρια ἀυστηρότητα. «Θάνατος στὴ μάννα καὶ στὸ παιδί,

Πάρτε το σὸ παλάτι.. εἶναι χαριτωμένο...

ἔλεγε ὁ Φαραῶ! Θάνατος σ' ὅποια μάννα δὲν κάμνει
ἐκεῖνο, πὸν διέταξα ἐγώ!...»

Μιά γυναίκα όμως έσκέφθη νά σώση τὸ παιδάκι της· τὸ ἔκουψε τρεις ὀλόκληρους μῆνες ἀπ' ὄλον τὸν κόσμο. Μὰ ἔφθασε στὸ ἀπροχώρητο ! τὸ παιδί ἐμεγάλωνε ! ἐφώναζε ! « τί θὰ ἐγινόταν ; θὰ ἐπήγαινε χαμένη κι αὐτὴ καὶ τὸ παιδί ! Ἐβασανίσθη πολὺ τί νὰ κάμη ; Καί... νὰ τί ἐσκέφθη ! Ἐκαμε ἕνα γερὸ καλάθι, τὸ ἄλειψε μέσα κι ἔξω μὲ πίσσα ἔβαλε μέσα τὸ παιδάκι της καὶ τὸ ἔδωσε στὴν κόρη της, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὸ ἀφήσῃ στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου ποταμοῦ, νὰ κρυφθῆ ἐκεῖ κάπου καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τί θ' ἀπογίνη.

Ἔτσι καὶ ἔγινε· τὸ μικρὸ ἐτοποθετήθη πλησίον στὴν ὄχθη καὶ ἡ ἀδελφή, ἀπὸ μακρῶς, παρακολουθοῦσε τὴν τύχη του!... Τὸ μικρὸ κλαίει... κλαίει !

Σὲ λίγο νά ! κατέβαινε στὸν ποταμὸ ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ· μὲ τὶς δοῦλες της, νὰ κάμη τὸ μπάνιο της· βλέπει τὸ καλάθι κι ἀκούει τὶς φωνὲς τοῦ μικροῦ· γίνεται πολὺ περιέργη καὶ δίνει διαταγὴ σὲ μιὰ (δοῦλα) της ν' ἀνοίξῃ τὸ καλάθι. Βλέπει τὸ ὁμορφο παιδάκι νὰ κλαίῃ καὶ νὰ τὴν κοιτάξῃ μὲ χάρῃ· συγκινεῖται ! τὸ λυπᾶται τὸ καϊμένο ! « πάρτε το, λέγει, πάρτε το στὸ παλάτι ! εἶναι χαρίτωμένο τὸ μωρὸ μου!... τὸ καϊμένο!... ».

Ἡ ἀδελφή του τὰ βλέπει ὅλα· τῆς ἔρχεται στὸ νοῦ μιὰ ὡραία ἰδέα ! Τρέχει στὴ βασιλοπούλα καὶ τὴν ἔρωτᾶ : « Θέλετε νὰ σᾶς φέρω μιὰ καλὴ καὶ γερὴ τροφὸ ; »

« Ναί », λέγει ἡ βασιλοπούλα ! Τρέχει ἡ ἀδελφή καὶ φέρνει... ποιά ; τὴ μητέρα της καὶ μητέρα τοῦ παιδιοῦ !

Ἡ μάννα, ἡ .. καλὴ μάννα, ἀνάθρεψε τὸ παιδάκι της μέσα στὸ παλάτι τοῦ Φαραῶ, δίχως νὰ φανερώσῃ ποιά ἦτο !

Ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ τὸ ἀγαποῦσε, σὰν δικό της παιδί· τὸ ὠνόμασε αἰγυπτιακὰ **Μωϋσῆ**, δηλαδὴ « **σωσμένο ἀπὸ τὸ νερό** »· τὸ ἔμαθε γράμματα καὶ τὸ ἐσπού-

δασε ὅλη τὴ σοφία τῶν Αἰγυπτίων, σὰν νὰ ἦτο σωστὸ βασιλόπουλο! >

§ 25. Ὁ Μωϋσῆς φεύγει ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραώ καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ὁλόκληρα 40 χρόνια ἔμεινε ὁ Μωϋσῆς στὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραώ. Ἐκεῖ μέσα εἶχε κάθε εὐτυχία· εἶχε κάθε εὐχαρίστηση· μὰ ὁμως τοῦ ἔλειπε ἡ χαρά· ἔβλεπε

τὰ βάσανα, πὺ ἐτραβοῦσαν οἱ πατριῶτες του, οἱ Ἰσραηλίτες, ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ ἐστενοχωριόταν ὑπερβολικά· αἰσθανόταν μεγάλη συμπάθεια σ' αὐτοὺς καὶ ἐλυπόταν δυνατά. Κάποια ἡμέρα ὁ Μωϋσῆς εἶχε βγῆ περὶπατο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη· Ἐκεῖ εἶδε ἕναν Αἰγύπτιο νὰ δέρνη, σκληρὰ καὶ δίχως αἰτία, ἕναν Ἰσραηλίτη· ἐπροσπάθησε νὰ τοὺς ξεχωρίση, μὰ τίποτε· ὁ Αἰγύπτιος ἤθελε νὰ φονεύση τὸν Ἰσραηλίτη· τότε ὁ Μωϋσῆς, δίχως νὰ σκεφθῆ, ἐθύμωσε πολὺ, κι ἐπάνω στὸ θυμὸ του, ἐφόνευσε τὸν Αἰγύπτιο! Τὸ πρᾶγμα δὲν ἔμεινε κρυφὸ· τὸ ἔμαθε καὶ ὁ Φαραώ, καὶ ἐστενοχωρήθη ὑπερβολικά· ἤθελε νὰ τιμωρήση μὲ θάνατο τὸ Μωϋσῆ! Ὁ Μωϋσῆς, σὰν ἐκατάλαβε τὴν τιμωρία, πὺ τὸν ἐπερίμενε, ἄφηκε καὶ τὸ ἀνάκτορο καὶ τὰ καλά του καὶ κατέφυγε σὲ μιὰν ἄλλη χώρα, τὴ **Μαδιάμ**.

Ἐκεῖ ἐπῆγε ὑπηρέτης στὸν ἱερέα **Ἰοθὺρ**· ἔδειξε καλὴ διαγωγή, τιμιότητα καὶ προθυμία· κι ὁ Ἰοθὺρ τὸν ἐλάντρεψε μὲ τὴν κόρη του. Οἱ Ἰσραηλίτες ὑπόφερναν πολὺ ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ παρακαλοῦσαν ἀδιάκοπα τὸ Θεὸ νὰ τοὺς λυτρώση ἀπὸ τὰ βάσανά των. >

§ 26 Ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ
 στὸν Μωϋσῆ

Μιὰ ἡμέρα ὁ Μωϋσῆς ἔβροσσε
 τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του στὶς
 πλαγιὰς ἑνὸς βουνοῦ. Ἐξαφνα
 βλέπει ἐμπρὸς του ἓνα μικρὸ θάμνο ἀπὸ βάτους νὰ καί-
 γεται· ὦρα πολλὴ ἐδούλευε ἡ φωτιά, μὰ ὁ θάμνος ἔμενε
 ἀκέρως! οὔτε κι ἐπροχωροῦσε πρὸ πέρα ἢ φωτιά σ' ἄλ-
 λους θάμνους, πὺ ἦσαν πολὺ πλησίον! Αὐτὸ τοῦ ἔκαμε
 πολλὴ ἐντύπωσῃ κι ἐπροχώρησε ἕως ἐκεῖ. Μόλις ἐπλη-
 σίασε ἄκουσε ἀπὸ τὸ μέσο τῆς **καιομένης βάτου**, αὐτὰ
 λόγια: «Μωϋσῆ! Μωϋσῆ! μὴ πλησιάσης ἐδῶ· λῦσε τὰ
 ὑποδήματά σου· ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἅγιος! ἐγὼ εἶμαι ὁ
 Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, τῶν προ-
 πατόρων σου· εἶδα τὴ συμφορὰ καὶ τὴ δυστυχία τῶν
 Ἰσραηλιτῶν, πὺ βασανίζονται ἄδικα ἀπὸ τοὺς Αἴγυ-
 πτίους· τὰ δίκαια παράπονά των ἔφθασαν ὡς τὸν οὐ-
 ρανό! ἤλθα ἐδῶ νὰ σ' ὀδηγήσω, πῶς νὰ τοὺς ἐλευθερώ-
 σης! πῆγαινε λοιπὸν στὸ Φαραὼ καὶ ζήτησέ του, κατὰ
 διαταγὴ μου, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ· κι ὀδήγησέ τους
 στὴν πρώτη των πατρίδα, στὴ **Χαναάν**».)

Ὁ Μωϋσῆς ἐδίσταζε ν' ἀναλάβῃ τέτοιο ἔργο, ὅσο κι
 ἂν ἤθελε τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὁμοφύλων του. Ὁ Θεὸς
 ὅμως τοῦ ἔδωκε θάρρος καὶ τὸν ἐβεβαίωσε, πῶς δὲν θὰ
 λείψῃ ἀπὸ πλησίον του. Ὁ Μωϋσῆς ἦτο βραδύγλωστος
 κι αἰσθανόταν πολλὰς δυσκολίας, γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν
 ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε, πῶς θὰ ἔχη
 βοηθό του καὶ τὸν ἀδελφὸ του τὸν **Ἀαρών**, πὺ κι αὐ-
 τὸς θὰ ἔχη τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. >

§ 27. Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν παρουσιάζονται στὸ Φαραώ.

ἔσυναντήθη μὲ τὸν Ἀαρὼν, τὸν ἀδελφό του, καὶ ἀφοῦ ἄλλαξαν τὶς σκέψεις των, παρουσιάσθηκαν στὸ Φαραώ καὶ τοῦ εἶπαν :

« Ἀκουσε Φαραώ! Μᾶς ἔστειλε ὁ Θεὸς νὰ σοῦ εἰποῦμε, πὼς πρέπει ν' ἀφήκης ἐλεύθερους τοὺς Ἰσραηλῆτες νὰ ἐπιστρέψουν στὴ Χαναάν!.. »

« Ὅχι! » λέγει ὁ κακὸς Φαραώ... καὶ ἐμίλησε ὑβριστικὰ γιὰ τὸ Θεὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν! καὶ ἔδιωξε πολὺ προσβλητικὰ τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν καὶ... τὸ χειρότερο .. ἔδωκε διαταγὴ νὰ τυραννοῦν ἀλύπητα καὶ πιὸ σκληρὰ τοὺς Ἰσραηλῆτες!

Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ Μωϋσῆς παρουσιάσθη πάλι στὸ Φαραώ καὶ προσπάθησε μὲ κάθε τρόπο νὰ κάμῃ τὸ Φαραώ νὰ πιστεύσῃ, πὼς εἶναι στελμένος ἀπὸ τὸν Θεό. Νά! δείγματα τοῦ λέγει: ρίχνει τὴ ράβδο του κάτω καὶ αὐτὴ γίνεται **φίδι**! Πιάνει τὸ φίδι ἀπὸ τὴν οὐρὰ καὶ γίνεται πάλι **ράβδος**! Βάζει τὸ χέρι του στὸν κόρφο του καὶ τὸ βγάζει γεμᾶτο **λέπρα**! Τὸ βάζει πάλι καὶ τὸ βγάζει **καθαρό**!

« Πίστευσε, τοῦ λέγει, μὲ ἔστειλε ὁ Θεός! Ἄμα δὲν πιστεύσῃς θὰ τιμωρηθῆς σκληρὰ καὶ σὺ καὶ ὁ λαός σου! ». « Ὅχι, ἀπαντᾷ ὁ Φαραώ, ὄχι. Φύγε γρηγορὰ ἀπ' ἐμπρός μου!! ». »

§ 28. Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τὸ Φαραὼ γιὰ τὴν ἀπιστία του καὶ τοὺς Αἰγυπτίους γιὰ τὴ σκληρότητά των

Ἐκ τῆς ἀπειρίας τοῦ Φαραὼ, ἀπὸ τὸ πείσμα του, ἔγινε πιὸ σκληρὸς καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ φύγουν. Τότε ὁ Θεὸς ὠργίσθη καὶ ἐτιμώρησε αὐστηρῶς τὸ Φαραὼ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους,

μὲ δέκα τιμωρίες, πὺν εἶναι γνωστὲς στὴν ἱστο-

Ἡ χαρὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν γιὰ τὴν ἐλευθερία τους.

ρία μὲ τὸ ὄνομα «**πληγὲς τοῦ Φαραὼ**» (1). Μὲ τὴν τελευταία τιμωρία ἀπέθαναν ὅλα τὰ πρωτότοκα παιδιά τῶν Αἰγυπτίων. *dix plaies*

(1) Οἱ πληγὲς τοῦ Φαραὼ ἦσαν αὐτές: 1) Τὰ νερά τῆς Αἰγύπτου γίνηκαν κόκκινα σὰν αἷμα, 2) δισεκατομμύρια βύτραχοι σκέπασαν ὅλη τὴ χώρα, 3) σκνίπες ἐγένισαν τὴ χώρα, 4) κυνόμιγες ἐγένισαν ὅλο τὸν τόπο, 5) ἐφόρησαν ὅλα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων, 6) οἱ κάτοικοι ἐγένισαν ἀπὸ πληγὲς, 7) φοβερὸ χαλάζι κατὰστρεψε τὰ κτήματα τῶν Αἰγυπτίων, 8) ἀκρίδες κατάρφαγαν ὅ,τι ἀπόμεινε ἀπ' τὸ χαλάζι, 9) πυκνὸ σκοτάδι ἐκάλυψε ὅλη τὴ χώρα τρεῖς ἡμέρες, καὶ 10) ἀπέθαναν ὅλα τὰ πρωτότοκα παιδιά τῶν Αἰγυπτίων χωρὶς νὰ πάθουν τίποτε τὰ παιδιά τῶν Ἰσραηλιτῶν. >

Φόβος και τρόμος έπιασε τους Αιγυπτίους από το θάνατο των παιδιών των. Έτρεξαν στο Φαραώ και του άπαίτησαν ν' αφήση τους Ισραηλίτες νά φύγουν. Κι εκείνος, τρομαγμένος από τις συμφορές, έπροσκάλεσε το Μωϋσή και τον Άαζρών και τους έδωσε την άδεια νά πάρουν τους Ισραηλίτες και νά φύγουν. Ο Μωϋσής έσυγκέντρωσε όλους τους Ισραηλίτες, τους ειπε νά ετοιμάσουν τροφές (ένα άρνι ψητό κάθε οικογένεια, ψωμιά, κι άλλα) και τους έπηρε κι έξεκίνησαν. Ήσαν όλοι μαζί 600 χιλιάδες! >

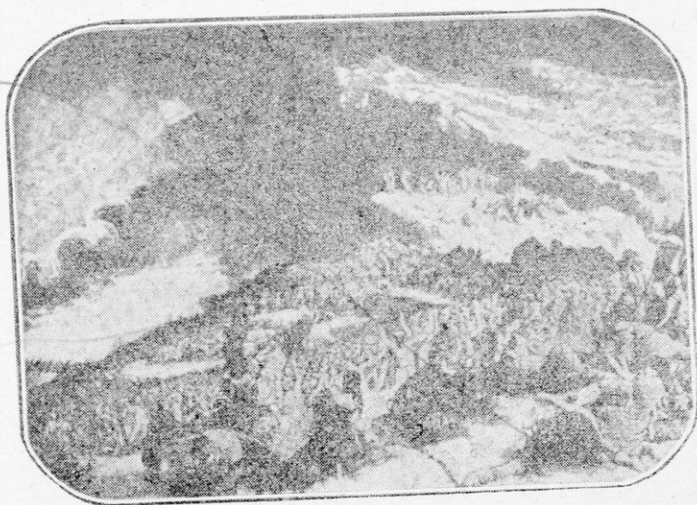
§ 28. Έξοδος των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο — Διάβαση της Έρυθρας θάλασσης.

< Οί Ισραηλίτες την άλλη ήμέρα έπηρεν τα όστά του Ιωσήφ και ό,τι ήμποροϋσαν νά σηκώσουν από τα ύπάρχοντά των κι έξεκίνησαν για το μακρυνό ταξίδι με άρχηγούς το Μωϋσή και τον Άαζρών. Ο μεγάλος όδηγός των ήτο ο Θεός. Την ήμέρα τους έσκίαζε με νεφέλη σκοτεινή! και τη νύκτα τους παρηγοροϋσε και τους έφώτιζε με στήλη φωτεινή στον ούρανό!

Οί Ισραηλίτες έπροχωροϋσαν άκούραστοι και γεμάτοι χαρά· μ' εξαφνα άκοϋνε μακρυνά φωνές κι άλλαλαγμούς κι άπειλές! Ήσαν οί Αιγύπτιοι με το Φαραώ έπί κεφαλής!... Τί ειχε συμβή; Ο Φαραώ δέν έπροσκάλεσε τον Μωϋσή και του ειπε νά πάρη τους Ισραηλίτες και νά φύγη; Τώρα τί καταδίωξη ήτο αυτή;... και τί λόγο ειχαν οί άπειλές;

Ίδου τί συνέβη! Ο Φαραώ μετανόησε πού τους άφησε νά φύγουν· ύπολόγισε, πώς ή πατρίδα του θα έζημιώνετο από την αναχώρηση τόσων δούλων· κι έσκέ-

φθη νὰ τοὺς γυρίσῃ πίσω μὲ τὴ βία· ἐπῆρε πολλὰ πο-
λεμικὰ ἀμάξια καὶ πολὺ στρατὸ καὶ .. νάτος... τοὺς κατα-
φθάνει ἔμπρὸς στὴν **Ἐρυθρὰ Θάλασσα**. Οἱ Ἰσραηλι-
τες τὰ ἔχασαν! Ἐμπρὸς θάλασσα βαθειά! Πίσω οἱ Αἰ-
γύπτιοι μὲ γυμνωμένα σπαθιά! Φόβος καὶ ἀπελπισία
τοὺς ἔπιασε! .

Οἱ Ἰσραηλιτες περνοῦν τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα.

Ὁ Μωϋσῆς κατὰ θεϊκὴ φώτιση, **κτυπᾷ τὴ θάλασσα**
μὲ τὴ ράβδο του τρεῖς φορές καὶ... ὦ! τοῦ θαύματος!
ἡ θάλασσα ἐχώρισε ἀπὸ ἐπάνω ὡς κάτω... καὶ ἐφάνη
δρόμος ἔμπρὸς στοὺς Ἰσραηλιτες! Αὐτοὶ τρέχοντας ἐπέ-
ρασαν στὴν ἄλλη ὄχθη, δίχως νὰ βραχοῦν καθόλου.
Ἄλλά, νὰ καὶ ὁ Φαραὼ μὲ τοὺς Αἰγυπτίους τοὺς ἀκο-
λουθοῦν! Εἶναι τώρα ὅλοι, οἱ κακοὶ Αἰγύπτιοι, μέσα στὸ
δρόμο τῆς θαλάσσης! Ἡ ἀπελπισία τῶν Ἰσραηλιτῶν
εἶναι μεγάλη! Ὁ Μωϋσῆς ὁμοῦ φωνάζει : **«ἔχετε ἐμπι-
στοσύνη στὸ Θεό!»** καὶ... κτυπᾷ πάλιν τὴ θάλασσα
μὲ τὴ ράβδο του! Ἡ θάλασσα ἐκλείσει... καὶ ἐπνίξε τοὺς

Αιγυπτίους καὶ τὸ Φαραώ !.. Οἱ Ἰσραηλίτες ἐσώθησαν
ὀριστικά καὶ ἐδόξασαν τὸ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία των.

§. 30 Οἱ Ἰσραηλίτες
στὴν ἔρημο.

Ἐρημη χώρα. Αὐτὴν ἔπρεπε νὰ τὴν περάσουν οἱ Ἰσραη-

Στὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου
καὶ τῆς Χαναὰν ἀπλώνεται, καὶ
σήμερα ἀκόμη, μακρὰ καὶ ξερὴ

Μάννα ; Μάννα ;

λίτες. Τρεῖς μέρες ἐπροχωροῦσαν δίχως ν' ἀπαντήσουν
πουθενὰ νερό· ἤθραν κάπου, μὰ αὐτὸ ἦτο πολὺ πικρὸ
καὶ δὲν ἐπίνετο. Ἄρχισαν νὰ στενοχωροῦνται καὶ νὰ
μετανοοῦν, πὸν ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο· ὁ Μωϋσῆς
τοὺς ἠσύχασε. Μὲ τὴν ὁδηγία τοῦ Θεοῦ ἤθρε ἓνα ξύλο
καὶ τόρριξε μέσα στὸ νερό· τὸ νερὸ ἐγλύκανε καὶ οἱ
Ἰσραηλίτες ἔσβησαν τὴ δίψα των καὶ ἐπροχώρησαν.

Ἐπειτα ἔφθασαν σὲ χειρότερο μέρος· δὲν εὔρισκαν
τίποτε νὰ φάγουν. Ὁ Θεὸς πάλιν τοὺς ἐπροστάτευσε.

ἄφθονα κοπάδια ἀπὸ ὀρτύκια ἄρχισαν νὰ περνοῦν ἀπ' ἐκεῖ καὶ οἱ Ἰσραηλίτες ἔτρωγαν πολλὰ ἀπ' αὐτά. Τοὺς ἔλειπε ὁμως τὸ ψωμί· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ οἰκονομήθη μὲ θαυμασίον τρόπο· κάθε πρωὶ ἔπεφτε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κάτι... σὰν κουφετάκια μικρά, λευκὰ καὶ στρογγυλά· ἅμα τὰ πρωτοεῖδαν οἱ Ἰσραηλίτες ἐρωτοῦσαν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, στὴν ἑβραϊκὴ γλῶσσα, **μάννα ; μάννα ;** δηλ. τί εἶναι τοῦτο ; τί εἶναι τοῦτο ; Τὸ ἐδοκίμασαν στὸ στόμα καὶ τὸ ἠῦραν νὰ ἔχη γεύση γλυκεῖα καὶ εὐχάριστη· μ' αὐτὸ ἀναπλήρωναν πάρα πολὺ καλὰ τὸ ψωμί. Καὶ ἔτρωγαν τὸ μάννα (μάννα ἔμεινε τὸ ὄνομά του) μὲ πολὺ μεγάλη εὐχαρίστηση.

Σὲ λίγο πάλι δὲν εἶχαν νερό. Ὁ Μωϋσῆς προσευχῆθη στὸ Θεὸ καὶ ἐχτύπησε ἓνα βράχο τρεῖς φορές μὲ τὴ ράβδο του· καὶ ἐβγῆκε νερὸ ἄφθονο καὶ ὠραῖο καὶ ἐχόρτασαν.

Ἐπειτα τοὺς ἐπιτέθηκαν γειτονικοὶ λαοί· ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀπέκρουσαν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπροχώρησαν.

§-31 Ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσῆ. Εἶχαν περάσει τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν· τώρα εὐρίσκοντο στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους **Σινᾶ**. Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβη στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, ὅπου... τοῦ παρουσιάσθη ὁ Θεὸς καὶ τοῦ ἔδωκε διάφορες ὁδηγίαι. Ὁ Μωϋσῆς κατέβη καὶ ἀνεκοίνωσε στοὺς Ἰσραηλίτες, ὅτι **ὁ Θεὸς θὰ τοὺς ἔχη πάντα στὴν προστασία του καὶ θὰ τοὺς κάμῃ λαὸν μέγαλον καὶ ἰσχυρόν, ἂν θὰ τηροῦν καὶ ἐκτελοῦν τὸ Νόμον, ποὺ θὰ τοὺς δώσῃ.** Οἱ Ἰσραηλίτες τὸ ὑπεσχέθησαν.

Ἐπειτα ὁ Μωϋσῆς τοὺς ἔδωκε διαταγὴν νὰ νηστεύσουν δυὸ ἡμέρες καὶ νὰ εἶναι καθαροὶ στὸ σῶμα καὶ στὰ ροῦχα καὶ στὴν ψυχὴ.

Τὴν τρίτη ἡμέρα, ἀπὸ πολὺ προῖ, ἀκούσθησαν βροντὲς καὶ ἀστραπεὶς καὶ τὸ ὄρος Σινᾶ ἐσκοτείνιασε καὶ ἔμοιαζε, σὰ νὰ ἔβγαζε καπνὸ! Παράξενες φωνὲς σάλπιγγας ἀκούοντο καὶ λάμπεις ἔσχιζαν τὸν ὀρίζοντα! Οἱ Ἰσραηλῖτες ἐτρόμαξαν. Ὁ Μωϋσῆς τοὺς ὠδήγησε πολὺ κοντὰ στοὺς πρόποδες τοῦ Σινᾶ· τοὺς εἶπε νὰ τὸν περιμένουν καὶ αὐτὸς ἀνέβη στὴν κορυφὴ. Ἐπειτα κατέβη βαστάζοντας στὰ χέρια δυὸ λίθινες πλάκες, ἐπάνω στὶς ὁποῖες ἦσαν χαραγμένες μετὰ γράμματα οἱ δέκα ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι γνωστὲς μετὰ τὸ ὄνομα Νόμος τοῦ Μωϋσῆ ἢ Μωσαϊκὸς νόμος.

Οἱ δέκα ἐντολὲς εἶναι αὐτὲς :

1. Ὁ Θεὸς εἶναι ἓνας· αὐτὸν νὰ λατρεύης.
2. Ποτὲ νὰ μὴ λατρεύης τὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ.
3. Ποτὲ νὰ μὴν ὀρκίζεσαι χωρὶς λόγο.
4. Ἐξὶ ἡμέρες νὰ ἐργάζεσαι· τὴν ἐβδόμη νὰ δοξάζῃς τὸ Θεὸ καὶ νὰ ξεκουράζεσαι.
5. Νὰ τιμᾷς καὶ νὰ σέβεσαι τοὺς γονεῖς σου.
6. Ποτὲ νὰ μὴν κάμῃς φόνο.
7. Νὰ σέβεσαι τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἄλλων.
8. Νὰ μὴ κλέψῃς.
9. Νὰ μὴν εἰπῆς ποτὲ ψέματα.
10. Νὰ μὴν ἐπιθυμῆς τὰ ξένα πράγματα.

Οἱ δυὸ πλάκες μετὰ τὸ Θεῖο Νόμο ἐτοποθετήθησαν σὲ πολυτελέστατο κιβώτιο πού ὠνομάσθη Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης.

Ὁ Μωϋσῆς ὥρισε διάφορες ἐορτὲς, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ Ἰσραηλῖτες ἐδοξολογοῦσαν τὸ Θεό. Ἀπ' αὐτὲς πλεονεξιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

σπουδαῖες ἦσαν : 1) τὸ **Σάββατο**, σὰν ἑβδόμη ἡμέρα τῆς

Κατέβη βαστάζοντας δύο λίθινες πλάκες ...

ἑβδομάδος, σύμφωνα με τὸν θεῖο Νόμο καὶ 2) τὸ **Πάσχα**,
γι' ἀνάμνηση τῆς ἀναχωρήσεως ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

11/1/11
§ 32. Περιπλάνηση
στην ἔρημο. Θάνα-
τος τοῦ Μωϋσῆ καὶ
τοῦ Ἀαρών.

Ἐνα χρόνον ὁλόκληρον ἔμει-
ναν οἱ Ἰσραηλῖτες γύρω στὸ ὄρος
Σινᾶ. Ἐπειτα ἐπροχώρησαν καὶ
ἐπλησίασαν στὴ Χαναάν. Ἀπὸ
ἐκεῖ ὁ Μωϋσῆς ἔστειλε δώδεκα

12 ἄνδρες μὲ ἀρχηγὸ ἓνα σπουδαῖο Ἰσραηλίτην, τὸν Ἰησοῦ

Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω εἶδα τὴ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας! .

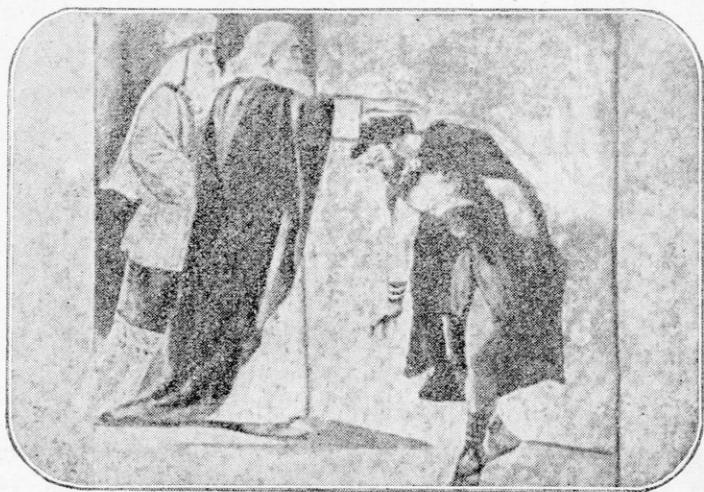
τοῦ *Ναυῆ*, γιὰ νὰ περιεργασθοῦν τὴ Χαναάν. Αὐτοὶ
ἐγύρισαν καὶ εἶπαν πολλὰ καὶ ὠραῖα πράγματα γιὰ τὴν
εὐφορὴν χώρα τῆς Χαναάν· ἔφεραν μάλιστα ὠραίους
καρπούς καὶ εὖρωστα σταφύλια γιὰ δεῖγμα.

Ἐλεγαν ὅμως πὼς εἶναι τόπος ὠχυρωμένος μὲ φρου-
ρια· καὶ ἀκόμα, πὼς κατάλαβαν, ὅτι οἱ κάτοικοι δὲν θὰ
τοὺς ἐδέχοντο μὲ εὐκολία.

Οἱ Ἰσραηλῖτες, μόλις ἄκουσαν αὐτὰ τὰ τελευταῖα,
ἐστενοχωρήθηκαν καὶ ἐσκέφθησαν νὰ γυρῶσιν πάλιν
στὴν Αἴγυπτον· ἠθελαν μάλιστα νὰ λιθοβολήσῃ τὸν

Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, πὺν μαζὶ μὲ τὸ Μωϋσῆ καὶ μὲ ἄλλους ἐπροσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἠσυχάσῃ.

Ἄλλοτε πάλιν ἐσήκωσαν στάση κατὰ τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἀαρὼν! Καὶ σὲ κάθε δύσκολῇ στιγμῇ ἀπελπίζοντο, παρεφέροντο καὶ ἐλησημονοῦσαν τὸ Θεὸ καὶ τὰ τόσα καλά, πὺν τοὺς ἔκαμε.

... πὺν τὸν διορίζω ἀρχηγό σας ...

Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμώρησε αὐστηρά. Προεῖπε στὸ Μωϋσῆ, πὸς 40 ὀλόκληρα χρόνια θὰ γυρίζουν στὴν ἔρημο κι ὅσοι ἦσαν ἀπὸ 20 χρόνων κι ἐπάνω δὲ θὰ ἐξοῦσαν νὰ ἰδοῦν τὴ Χαναάν.

Τέλος ἐπλησίασαν στὴ Χαναάν! Ὁ Μωϋσῆς ἐκατάλαβε, πὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του δὲν ἦτο μακρυνά. Ἀνέβη τότε σ' ἓνα λόφο, ἐκάλεσε γύρω του τὸ λαὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ τοὺς ἐμίλησε. Τοὺς ἔφερε στὸ νοῦ ὄλα τὰ δείγματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ· τοὺς ἐθύμισε ἐπίσης ὄλες τὶς παραβάσεις καὶ τὶς ἀνυπακοὲς καὶ τὶς λιποψυχίαις τὶς δικές τους· ἀλλὰ τοὺς

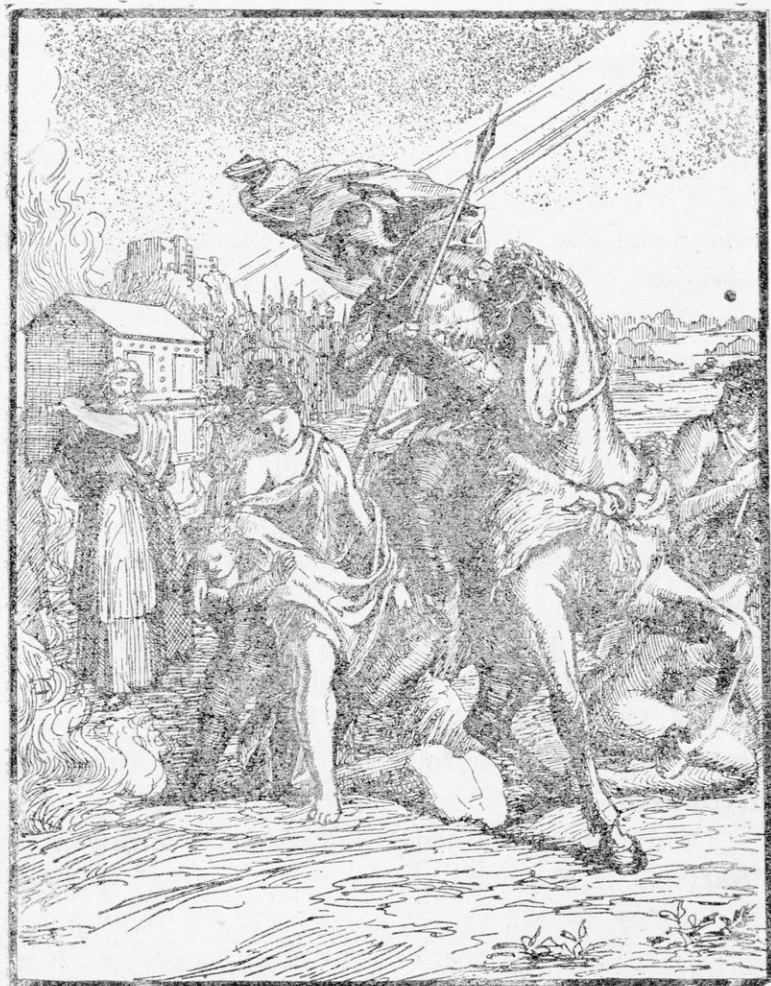
ἔκωκε συμβουλή νὰ εἶναι πιστοὶ στὸ **Θεῖο Νόμο**· καὶ τοὺς ἐβεβαίωσε, πὼς ὁ **Θεὸς θὰ τοὺς συγχωρέσῃ καὶ θὰ τοὺς προστατεύσῃ**. «**Νά, τοὺς λείει, ἀπὸ ἐνεὶ ἐπάνω εἶδα τὴ Γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ Χαναάν!... Ἔχετε θάρρος! ὁ Θεὸς εἶναι μαζί σας. Σὲ λίγο εἶστε στὴ Χαναάν, μὲ τὴν ὁδηγία τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, πού τὸν διορίζω ἀρχηγό σας, γιατί ἐγώ... πεθαίνω!**» Καὶ σὲ λίγο ἀπέθανε ὁ Μωϋσῆς σὲ ἡλικία 120 χρόνων. Οἱ Ἰσραηλῖτες ἐπένθησαν 40 ἡμέρες γιὰ τὸ θάνατο τοῦ **Μεγάλου Ἀρχηγοῦ των**.

§ 33. Οἱ Ἰσραηλῖτες
στὴ Χαναάν.

Οἱ Ἰσραηλῖτες ὕστερα ἀπὸ τὸ πένθος γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ, ἐξεκίνησαν γιὰ τὴ Χαναάν. Πρῶτοι ἐπροχωροῦσαν οἱ ἱερεῖς σηκώνοντας στὰ χέρια τὴν **Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης**: ἔπειτα ὁ νέος ἀρχηγός, ὁ **Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ**· καὶ ἀκολουθοῦσε ὁ λαός. Ἐτσι προχωρώντας ἔφθασαν στὸν **Ἰορδάνη** ποταμό, πού τὸν πέρασαν, ὅπως ἐπέρασαν ἄλλοτε τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, δίχως νὰ βραχοῦν. Καὶ εὐρέθησαν ἐμπρὸς στὰ δυνατὰ φρούρια μιᾶς πόλεως πού ἐλέγετο **Ἰεριχώ**. Ἀρχισαν πόλεμο... ἐκουράσθησαν ἕξι ἡμέρες· ἀλλὰ τὰ ἰσχυρὰ φρούρια δὲν πέφτουν εὐκόλα. Ὁ Θεὸς ὅμως τοὺς ἐβοήθησε. Κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, τὴν ἐβδόμη ἡμέρα, οἱ ἱερεῖς ἔκαμαν περιφορὰ τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης ἑπτὰ φορὲς γύρω ἀπὸ τὰ τεῖχη μὲ προσευχές· οἱ πολεμιστὲς ἐσάλπιζαν καὶ ὁ λαὸς ὕψωνε μεγάλη παρακλητικὴ φωνὴ στὸ Θεό! Ἀμέσως τὰ τεῖχη ἐσωριάστηκαν καὶ οἱ Ἰσραηλῖτες ἐπῆραν εὐκόλα τὴν πόλη.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν Ἰεριχώ, ἄλλοτε μὲ πόλεμο καὶ ἄλ-

λοτε μὲ τὸν καλὸ λόγο, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ κατώρθωσε

Ἐμπρὸς ἐπροχωροῦσαν οἱ ἱερεῖς . . .

σὲ πολλὰ χρόνια νὰ πάρη στὴν κατοχὴ τοῦ ὅλη τῆ Χα-
ναάν, καὶ νὰ τὴν μοιράση στοὺς Ἰσραηλῖτες

Δ'. ΚΡΙΤΑΙ

§ 34. Οί Κριτές τῶν
Ἰσραηλιτῶν.

Μετά τὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οἱ Ἰσραηλιῆτες ἄρχισαν νὰ κάμουν συναναστροφές καὶ νὰ πιάνουν σχέσεις μὲ ἄλλους λαούς, πού κατοικοῦσαν ἀκόμη στή Χαναάν καὶ στίς γύρω χῶρες. Πολλές φορές παρεσύροντο καὶ ἐλησημονοῦσαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἐλάτρευαν τοὺς ψεύτικους θεοὺς τῶν ἄλλων λαῶν. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς συχνὰ τοὺς ἐτιμωροῦσε. Μὲ τίς κακὲς αὐτὲς σχέσεις οἱ Ἰσραηλιῆτες σιγὰ-σιγὰ ἔχαναν τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐγίνοντο δοῦλοι τῶν ἄλλων λαῶν, πού τοὺς ἐτυραννοῦσαν σκληρὰ καὶ κατέστρεφαν τὴ χώρα των.

Ἄμα μετανοοῦσαν καὶ ἐζήτησαν τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐλάβαιναν ἀμέσως. Παρουσιάζοντο μεταξύ των ἄνδρες εὐσεβεῖς καὶ γενναῖοι, πού τοὺς ὠδηγοῦσαν καὶ πάλιν στὴν ἐλευθερίαν καὶ στὴν ἀληθινὴ πίστη. Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες, στοὺς καιροὺς τῶν πολέμων, ἦσαν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ στοὺς χρόνους τῆς εἰρήνης ἦσαν οἱ κυβερνήτες καὶ δικαστὲς ἢ **Κριτές τῶν Ἰσραηλιτῶν** καὶ εἶναι γνωστοὶ στὴν Ἱστορίαν μὲ τὸν τίτλο **«Κριταί»**.

Οἱ πιὸ σπουδαῖοι ἦσαν : ὁ **Γεδεών**, ὁ **Σαμψών**, ὁ **Ἡλεὶ** καὶ ὁ **Σαμουήλ**.

§ 35. α' Ὁ Γεδεών. Ὁ Γεδεών ἐλευθέρωσε τοὺς Ἰσραηλιῆτες ἀπὸ ἓνα πολεμικὸ λαό, τοὺς **Μαδιανῖτες**, πού τοὺς εἶχαν ὑποδουλώσει **ἑπτὰ ὀλόκληρα χρόνια**· τοὺς κατέστρεφαν τοὺς ἀγρούς των, τοὺς ἄρπαζαν τὰ ζῶα των.

Ὁ Γεδεών ἐτοίμασε 300 ἐκλεκτοὺς στρατιῶτες καὶ

τούς ἐχώρισε σὲ τρία μέρη· σὺν κάθε στρατιώτῃ ἔδωσε μιὰ σάλπιγγα καὶ μιὰ στάμνα μὲ μιὰ λαμπάδα μέσα· καὶ ἐπερικύκλωσε τοὺς Μαδιανῖτες. Τῇ νύκτῃ ἔδωσε στοὺς στρατιῶτες τοῦ τὸ σύνθημα γιὰ τὴν ἐπίθεση· καὶ ἐκεῖνοι, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγή, ποὺ εἶχαν λάβει, ἐσήκωσαν ψηλὰ τὶς λαμπάδες ἀναμμένες, ἔσπασαν μὲ θόρυβο τὶς

Ἡ νίκη στὸ Θεὸ καὶ στὸ Γεδεὼν...

στάμνες, ἐσάλπιζαν ὅλοι μαζί καὶ ἐφώναζαν: **«ἡ νίκη στὸ Θεὸ καὶ στὸ Γεδεὼν!»**. Οἱ Μαδιανῖτες, σὰν ἔνοιωσαν μέσα στὴ βαθειὰ νύκτῃ τὸ θόρυβο, σὰν εἶδαν τὰ φῶτα καὶ ἄκουσαν τὶς σάλπιγγες καὶ τὶς φωνές, ἐσυγχύστηκαν, ἐτρόμαξαν καὶ διασκορπίστηκαν!.. Ἡ νίκη τοῦ Γεδεὼν ἦτο σωστὴ καὶ μεγάλῃ· οἱ Ἰσραηλίτες ἐλευθερώθηκαν!

§ 36. β' Σαμψών

"Αλλος μεγάλος και σπουδαῖος κριτῆς ἦτο ὁ **Σαμψών**. Αὐτὸς ἐλευθέρωσε τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ ἄλλους ἐχθροῦς των, ἀπὸ τοὺς **Φιλισταίους**, ποὺ τοὺς ἐκρατοῦσαν στὴ σκλαβιά 40 ὀλόκληρα χρόνια· ἦτο καὶ αὐτὴ τιμωρία τῶν Ἰσραηλιτῶν γιὰ τὶς ἁμαρτίες των.

Ἐφάνηκε τέλος σωτήρας των ὁ Σαμψών, ποὺ εἶχε μεγάλη δύναμη καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔκαμνε πολλές καταστροφές στοὺς Φιλισταίους.

— Κάποτε μόνος του ἐνίκησε 30 Φιλισταίους· ἄλλοτε ἔπιασε πολλές ἀλώπεκες, τοὺς ἔδεσε στὴν οὐρὰ ἀναμμένες λαμπάδες καὶ τὶς ἀπόλυσε στὰ σπαρτὰ τῶν Φιλισταίων, ποὺ ἦσαν ἔτοιμα γιὰ θειρισμό, καὶ τὰ κατάκαψε.

— Κάποτε, ποὺ τὸν ἔπιασαν στὰ χέρια οἱ Φιλισταῖοι, ἄρπαξε ἀπὸ πλάι του μιὰ σιαγόνα ὄνου, ἐκτύπησε πολλοὺς Φιλισταίους, κι ἔφυγε. Ἄλλοτε, ποὺ τὸν εἶχαν ἀποκλείσει σὲ μιὰ πόλη⁽¹⁾ οἱ Φιλισταῖοι, ἄνοιξε νύκτα τὶς βαρεῖες θύρες τῆς πολιτείας, τὶς ἐπῆρε στὸν ὄμο του καὶ... τὶς ἄφησε πολὺ μακρῶά...

Οἱ Φιλισταῖοι τὸν ἔτρεμαν κι ἔβλεπαν, πὼς μιὰ ἡμέρα αὐτὸς θὰ ἐλευθέρωνε τοὺς Ἰσραηλίτες· καὶ ἐβάλθηκαν νὰ τὸν καταστρέψουν.

Ἡ κακιὰ γυναῖκα **Δαλιδὰ** τοὺς τὸν ἐπρόδωσε καὶ οἱ Φιλισταῖοι ἔπιασαν στὰ χέρια τὸ Σαμψών... τὸν ἐτύφλωσαν καὶ τὸν ἔροισαν στὴ φυλακή.

Μιὰ ἡμέρα οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν μεγάλη γιορτὴ γιὰ τὸν ψεύτικο Θεὸ τῆς φυλῆς των· ἐκεῖ στὴν ἐκκλησία των ἔφεραν καὶ τὸν τυφλὸ Σαμψών καὶ τὸν ἔδεσαν ἀνάμεσα σὲ δυὸ κολῶνες, γιὰ νὰ τὸν ἐμπαίζουν.

Ὁ Σαμψών, σιωπηλὸς κι ἀτάραχος, προσευχήθη μὲ

1) Σάζα.

τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά του πολλή ὥρα στὸ Θεό του.
Ἔπειτα ἀγκάλιασε μὲ τὰ δυνατὰ του χέρια τὶς δυὸ κολῶνες, πὺν τὸν εἶχαν δεμένο, κι ἐφώνηξε: «**ὄς πεθάνω μὲ τοὺς ἀλλόφυλους!**»· κι ἀμέσως ἐκούνησε δυνατὰ

Ἔπειτα ἀγκάλιασε τὶς δυὸ κολῶνες...

τὶς κολῶνες! Ὅλη ἡ οἰκοδομὴ ἐσωριάσθη κάτω καὶ ἐφόνευσε τὸ Σαμψὼν καὶ τρεῖς χιλιάδες περίπου Φιλισταίους, πὺν ἦσαν ἐκεῖ μέσα!..

§ 37. γ' Ἡλεὶ καὶ
Σαμουήλ.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους κριτὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦτο καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἡλεὶ. Αὐτὸς ἦτο πολὺ εὐσεβὴς καὶ καλὸς ἄνθρωπος. Εἶχε ὅμως δύο κακὰ παιδιά, πὺν ποτὲ δὲν τὰ ἐτιμωροῦσε γιὰ τὶς παρεκτροπές, πὺν ἔκαμναν. Ὁ Θεὸς πολλὰς φορὰς τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ φροντίσῃ νὰ διορθώσῃ τὰ παιδιά του, γιὰ νὰ

πάφουν τὶς παρεκτροπές των· ἀλλὰ μάταια! ὁ Ἥλει, πολὺ μαλακός, καθὼς ἦτο, δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ ἐπιβληθῆ στὰ παιδιὰ του!

Ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε κι αὐτὸν καὶ τὰ παιδιὰ του. Στὸν πόλεμο, πὺ ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμη οἱ Ἰσραηλῖτες μετὺς Φιλισταίους, ἔπαθαν συμφορὲς οἱ Ἰσραηλῖτες. Ἔχασαν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης· τοὺς τὴν ἐπῆραν οἱ Φιλισταῖοι! ἐφονεύθησαν κι ἐπληγώθησαν πολλοί! ἐφονεύθησαν καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Ἥλει!

Ἄμα ἔμαθε ὁ Ἥλει αὐτὲς τὶς συμφορὲς ἐταράχθη φοβερὰ! Ἔπεσε λιπόθυμος ἀπὸ τὴν ἔδρα του κι ἔμεινε νεκρός!

Ὑστερα ἀπὸ τὸν Ἥλει ἔγινε κριτῆς ὁ **Σαμουήλ**, πὺ ἀπὸ πρὶν ἦτο ἀφιερωμένος στὴν ὑπηρεσία τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶχε τὴν προστασία τοῦ Ἥλει.

Ἄμα ἔγινε κριτῆς ὁ **Σαμουήλ**, ἐκάλεσε τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ τοὺς ἔδωσε συμβουλή νὰ μετανοήσουν· καὶ τοὺς ἐβεβαίωσε, πὺς τότε ὁ Θεὸς ἀσφαλῶς θὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπ' τοὺς Φιλισταίους.

Οἱ Ἰσραηλῖτες μετενόησαν εἰλικρινῶς. Ὁ Θεὸς τοὺς ἐσυγχώρησε· κι ὁ Σαμουήλ κατώρθωσε νὰ καταστρέψῃ τελειωτικὰ τοὺς Φιλισταίους καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἰσραηλῖτες. Οἱ Φιλισταῖοι δὲν τοὺς ἐνώχλησαν πλέον· καὶ οἱ Ἰσραηλῖτες ἔζησαν εἰρηγικὰ. Εἴκοσι ὀλόκληρα χρόνια ἦτο κριτῆς των ὁ Σαμουήλ· ἔκαμε πολλὰ ἀνώτερα σχολεῖα κι ἄλλα καλὰ στὴ Χώρα του.

Ε. ΡΟΥΘ

§ 38. Ἡ καλή νύφη
Ρούθ

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Κρι-
τῶν ἔγινε στὴ Χαναὰν μεγάλη
πείνα. Οἱ κάτοικοι τῆς Χαναὰν
εὐρέθησαν σὲ δύσκολη θέσῃ. Πολλοὶ ἔφυγαν καὶ ἐπή-
γαιναν σὲ γειτονικὰς χῶρας γιὰ νὰ εὔρουν πόρο ζωῆς.
Ἐνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ ἔφυγαν, ἦτο καὶ ὁ **Ἐλιμέλεχ**.
Αὐτὸς ἔφυγε ἀπὸ τὴ **Βηθλεέμ**, μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του
τὴ **Νωεμὶν** καὶ μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ του καὶ ἐπῆγε στὴ
χώρα τῶν **Μωαβιτῶν**. Ἐκεῖ οἱ δυὸ γιοὶ του ἐπαν-
τρεύτηκαν.

Ὑστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ Ἐλιμέλεχ ἀπέθανε· ἀπέ-
θαναν καὶ οἱ δυὸ γιοὶ του· καὶ ἔμειναν... χῆρες ἡ γριὰ
Νωεμὶν καὶ οἱ δυὸ τῆς νύφες, ἡ **Ὀρφὰ** καὶ ἡ **Ρούθ**.

Ἐπέρασε μερικὸς καιρὸς καὶ ἡ Νωεμὶν ἄκουσε, πὼς
στὴν πατρίδα τῆς, τὴ Βηθλεέμ, ἔπαυσε ἡ πείνα. Ἀπε-
φάσισε λοιπὸν νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα τῆς. Ἐκάλεσε
τὶς νύφες τῆς, τὶς εὐχαρίστησε γιὰ τὶς περιποιήσεις, ποὺ
τῆς ἔκαμαν, τοὺς ἔδωσε τὴν εὐχὴ τῆς καὶ τὶς ἐσυμβού-
λευσε νὰ μείνουν στοὺς γονεῖς των, γιὰ νὰ ἔχουν καὶ
τὴν προστασία των· γιὰτὶ αὐτὴ, γριὰ καὶ ἀδύνατη καθὼς
ἦτο, δὲ θὰ ἠμποροῦσε στὴν πατρίδα τῆς νὰ τοὺς φανῇ
χρήσιμη.

Ἡ Ὀρφὰ μὲ μεγάλη τῆς λύπη καταφίλησε τὴν πε-
θερά τῆς καὶ τὴν Ρούθ καὶ ἐγύρισε στοὺς γονεῖς τῆς. Μὰ
ἡ Ρούθ δὲ ἐδέχόταν ν' ἀφήσῃ μόνη τῆς τὴ γριὰ Νωεμὶν.
«Ὁχι, ἔλεγε, δὲ σ' ἀφήνω μόνη· ὅπου πᾶς ἐσὺ θὰ ἔρθῃς
καὶ ἐγὼ· ὅπου κατοικήσῃς ἐσὺ θὰ κατοικήσω καὶ ἐγὼ· ἡ
πατρίδα σου θὰ γίνῃ πατρίδα μου· ἡ χαρὰ σου θὰ ᾖ
χαρὰ μου καὶ ἡ λύπη σου θὰ ᾖ λύπη δική μου· ὁ
Θεὸς σου εἶναι Θεὸς μου· ὅπου πεθάνῃς ἐσύ, ἐκεῖ θὰ

ζητήσω νὰ ταφῶ κι ἐγώ· μόνο ὁ θάνατος θὰ μᾶς χωρίση!».

Ἡ γριά Νωεμὶν βλέποντας, πὼς ἡ Ροῦθ δὲν ἔδεχόταν μὲ κανένα τρόπο νὰ μείνῃ, τὴν ἐπῆρε μαζί της στὴ Βηθλεέμ.

Ἔφθασαν ἐκεῖ, ἐπάνω στὴν ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ·

Ἄου πᾶς ἐσὺ θάρθω κι ἐγώ . . .

καὶ ἦτο καλὴ ἐσοδεία ἐκείνη τὴ χρονιά. Ἡ Ροῦθ κάθε ἡμέρα ἐπήγαινε στοὺς ἀγρούς τοῦ πλουσίου **Βοόζ**, ποὺ ἦτο συγγενὴς τῆς Νωεμὶν, κι ἐμάζευε στάχνα γιὰ νὰ τρέφεται κι αὐτὴ καὶ ἡ πεθερὰ της. Ὁ Βοόζ ἐπληροφόρηθη τὰ σχετικά μὲ τὴ διαγωγὴ καὶ τὴ συμπεριφορὰ τῆς Ροῦθ.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ τὴν ἐπῆρε σύζυγό του κι ἐδημιούργησαν μεγάλη γενεά, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀργότερα ἐγεννήθη ὁ **Χριστός**.

‘Η Ρουθ ἐπήγαινε στους ἀγρούς του πλουσίου Βούζ
κι ἐμάζευε στάχρα . . .

ΣΤ'. ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

§ 39. Σαούλ

Ὁ Σαμουήλ ἦτο ὁ τελευταῖος
κριτὴς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Οἱ Ἰσραηλίτες βλέποντας, πὼς ὅλοι οἱ γειτονικοὶ λαοὶ εἶχαν βασιλεῖς μὲ πολυτέλεια καὶ μὲ ἐπίδειξη ἐξήλευσαν πολὺ. Βλέποντας ἀκόμη, πὼς ὁ Σαμουήλ ἐγήρασε πιά, τοῦ ἐζήτησαν μὲ σεβασμὸ στὴν ἀρχὴ καὶ μ' ἐπιμονὴ κατόπι νὰ διαλέξῃ καὶ νὰ ὀρίσῃ **βασιλιᾶ** γιὰ διάδοχό του. Ὁ Σαμουήλ ἐσυμμορφώθη μὲ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ Λαοῦ καὶ ὥρισε (**ἔχρισε**) βασιλέα τὸν γενναῖο **Σαούλ**.

Ὁ Σαούλ, στὴν ἀρχὴ καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ, ἀκολουθοῦσε τὶς συμβουλὰς τοῦ Σαμουήλ καὶ ἐκυβερνοῦσε καλά. Εἶχε μάλιστα καὶ πολλὰς πολεμικὰς ἐπιτυχίας· ἐνίκησε ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ἀσφάλισε τὴν ἐλευθερίαν των !

Μὰ γιὰ ὅλα αὐτὰ ἀκριβῶς ἔγινε πολὺν ὑπερήφανος· ὅλα τὰ ἐθεωροῦσε ἔργα δικὰ του, καὶ μόνον δικὰ του ἐκόντευε, οὔτε στὸ Θεὸ τὸν ἴδιο νὰ μὴν ἔχη καμμιά ὑποχρέωση καὶ νὰ μὴν ἀναγνωρίζῃ καμμιά βοήθεια !

Ὁ Σαμουήλ τοῦ προεῖπε, πὼς ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμωρήσῃ γιὰ τὴν ὑπερηφάνειαν του αὐτῆ. Ὁ Σαούλ ἀπὸ τότε ἔπεσε σὲ πολλὴ σκέψη καὶ μελαγχολία. Σ' αὐτὴ τὴν κακὴν του κατάστασιν τὸν διεσκέδαζε ὁ **Δαυΐδ**, ποὺ ἔπαιζε πολὺν καλὴν κιθάραν.

Ἐχρισε βασιλέα τὸ γενναῖο Σαούλ.....

§ 40 Δαυῖδ καὶ
Γολιάθ.

Νά πῶς ἐγνωρίσθη ὁ Δαυῖδ
μέ τὸ Σαούλ τὸ βασιλέα :

Ἕνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους
πολέμους τοῦ Σαούλ ἦτο καὶ ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Φιλι-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

σταίων, πού, έπειτα από τόσα χρόνια άρχισαν πάλιν νά ένοχλοῦν τοὺς Ἰσραηλίτες.

Μέσα στοὺς Φιλισταίους ἦτο κι ένας γίγαντας, ὁ **Γολιάθ**. Αὐτὸς ἐπὶ 40 ἡμέρες ἐπλησίαζε στὸ στρατόπεδο τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ τοὺς ἐπροκαλοῦσε σὲ μονομαχία. Μὰ κανένας Ἰσραηλίτης δὲν ἐτολμοῦσε νά μονομαχήσῃ μ' αὐτὸν τὸν γίγαντα !... Ὁ Σαοὺλ ἐπροκίρῃξε, πὼς θὰ δώσῃ τὴν κόρη του γυναῖκα σ' ἐκεῖνο τὸν Ἰσραηλίτη, πού θὰ νικοῦσε τὸ Γολιάθ ! Μὰ κανένας δὲν ἐτολμοῦσε.

Μιὰ ἡμέρα ἔτυχε νάρθῃ στὸ στρατόπεδο τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ μικρὸς βοσκὸς **Δαυῖδ**, γιὰ νά ἰδῇ τοὺς ἀδελφούς του, πού ἦσαν στρατιῶτες. Εἶδε τὸν γίγαντα Γολιάθ καὶ τὸν ἄκουσε νά προσκαλῆ σὲ μονομαχία τοὺς Ἰσραηλίτες μὲ προσβλητικὰ λόγια γι αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸ Θεό των ! Ὁ Δαυῖδ ἐζήτησε νά μονομαχήσῃ αὐτὸς μὲ τὸ γίγαντα· καὶ παρουσιάσθη στὸ βασιλεῖο Σαοὺλ, ζητώντας τὴν ἄδεια.

Ὁ Σαοὺλ τὸν ἔβλεπε πολὺ νέο, πολὺ μικρὸ στὴν ἡλικία καὶ κοντὸ στὸ ἀνάστημα καὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεπε. Ἄλλὰ ὁ Δαυῖδ, ἔχοντας πεποίθησιν ἐν τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐπέμενε. Τότε ὁ Σαοὺλ τὸν ἔντυσε τὴν πανοπλία του καὶ τὸν ἄφησε νά μονομαχήσῃ.

Δὲν ἠμποροῦσε νά κινήθῃ ὁ Δαυῖδ ἐλεύθερα μὲ τὴ βαρεῖα βασιλικὴ πανοπλία. Τὴν ἔβγαλε λοιπὸν καί, κρατώντας **μιὰ ράβδο, μιὰ σφενδόνη** καὶ **πέντε πέτρες**, ἐπροχώρησε κατὰ τοῦ Γολιάθ λέγοντας : «Σὺ ἔρχεσαι κατεπάνω μου μὲ σπαθιά καὶ μὲ κοντάρι καὶ μὲ ἀσπίδα· μὰ ἐγὼ ἔρχομαι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μου, πού σὺ τώρα δὲ τὸν ὑβρίζεις». Καί, λέγοντας αὐτά, ἐσφενδόνισε μιὰ πέτρα κατὰ τοῦ Γολιάθ. Ἡ πέτρα τὸν ἤρθε στὸ μέτωπο καὶ τὸν ἐξάπλωσε νεκρό. Ἔτρεξε ὁ Δαυῖδ καὶ μὲ τὸ ξίφος του τὸ ἴδιο ἀποκεφάλισε τὸ γίγαντα,

(ἔτσι ἔκαμαν σ' ἐκείνη τὴν βάρβαρη πολεμικὴ ἐποχὴ!...) Ὑστερα ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ἐδείλιασαν οἱ Φιλισταῖοι κι ἔφυγαν. Αὐτὸ τὸ κατόρθωμα τοῦ Δαυὶδ τὸ ἔμαθαν ὅλοι οἱ Ἰσραηλῖτες καὶ τὸν ἐθαύμαζαν!

§ 41. Ὁ Σαοὺλ
ἐχθρεύεται τὸν
Δαυὶδ

Ἀμα ἐγύρισαν οἱ Ἰσραηλῖτες νικητὲς ἀπὸ τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Φιλισταίων, ὅλοι τοὺς ἔκαμαν λαμπρὴ ὑποδοχὴ· καὶ ἔγιναν μεγά-

λες γιορτὲς. Στὶς γιορτὲς αὐτὲς πολὺ ἀκούετο ἓνα τραγούδι, πού ἔλεγε : «**Ὁ Σαοὺλ ἐπάταξε** (ἐφόνευσε) **χιλιάδες** **κι ὁ Δαυὶδ ἐπάταξε μυριάδες**».

Ἀμα εἶδε ὁ Σαοὺλ τὴ μεγάλη ἐκτίμηση τοῦ λαοῦ στὸ Δαυὶδ, τὸν ἐμίσησε καὶ ἐφρόντιζε νὰ εὔρη ἀφορμὴ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἔκαμε μάλιστα ἀπόπειρα νὰ τὸν τραπήσῃ μὲ τὸ δόρυ του μιὰ ἡμέρα, πού ὁ Δαυὶδ τοῦ ἔπαιξε κιθάρα, γιὰ νὰ τὸν διασκεδάσῃ. Ἐπειτα τοῦ ἔφερεν πολλὰς δυστροπίες καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν παντρέψῃ μὲ τὴν κόρη του, ἀφοῦ ἦτο ὁ νικητὴς τοῦ Γολιάθ.

Ὁ Δαυὶδ γιὰ νὰ σωθῇ ἔφυγε· ὁ Σαοὺλ ὅμως τὸν καταδίωκε παντοῦ. Μιὰ φορὰ ὁ Σαοὺλ, καταδιώκοντας κἄπου τὸν Δαυὶδ, ἐκουράσθη κι ἐξαπλώθη μέσα σὲ ἓνα σπήλαιο· μέσα στὸ ἴδιο τὸ σπήλαιο, βαθύτερα, ἦτο κι ὁ Δαυὶδ μὲ τοὺς συντρόφους του· κι ἂν ἤθελε, ἤμποροῦσε νὰ φονεύσῃ τὸ βασιλιά· μὰ δὲν τὸ ἔκαμε! Κι ἄλλη φορὰ ἐπέτυχε ὁ Δαυὶδ τὸ Σαοὺλ νὰ κοιμᾶται κουρασμένος καὶ δὲν τοῦκαμε κακό· μόνο τοῦ ἐπῆρε τὸ δόρυ καὶ τὸ ποτήρι, δίχως νὰ τὸν πειράξῃ· καὶ τοῦ ἄφησε σημεῖωση μὲ τὸ ὄνομά του.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ οἱ Φιλισταῖοι ἄρχισαν πάλι πόλεμο μὲ τοὺς Ἰσραηλῖτες· ὁ πόλεμος αὐτὸς ἦτο

καταστροφή για τούς Ἰσραηλίτες. Ἐνίκηθησαν! κι ὁ Σαούλ, βασιὰ πληγωμένος, αὐτοκτόνησε, για νὰ μὴ τὸν

Ἐκεῖ ἔφερε ... τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

πιάσουν ζωντανὸν οἱ Φιλισταῖοι. Σαυτὸν τὸν πόλεμο ἔφρονεύθησαν καὶ τρία παιδιὰ τοῦ Σαούλ. Ἐνα ἀπὸ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

αὐτὰ ἦτο κι ὁ **Ἰωννάθαν**, πολὺ στενὸς φίλος τοῦ Δαυῖδ.

Ὁ Δαυῖδ ἐπικράθη κι ἔκλαψε πολὺ γιὰ τὶς συμφορὲς αὐτές.

§ 42. Βασιλεία τοῦ
Δαυῖδ.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαούλ, ὁ λαὸς ἔκαμε βασιλιά του τὸν Δαυῖδ· ὁ Δαυῖδ ἐνίκησε τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν κι ἔκαμε τὴν Ἱερουσαλὴμ πρωτεύουσα τοῦ Κράτους του. Ἐκεῖ ἔφερε ὁ Δαυῖδ, μὲ μεγάλες τελετὲς καὶ γιορτές, τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, ποὺ τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ τὴν ἐτοποθέτησε σὲ πολυτελέστατη σκηνή. Ἔπειτα ἐτακτοποίησε κι ὥρισε πῶς νὰ γίνεται ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ἐκανε ὁ ἴδιος ὠραίους ψαλμοὺς, ποὺ ἀκόμη καὶ σήμερα τοὺς ψάλλουν στὴν ἐκκλησία καὶ εἶναι γνωστοὶ μὲ τὸν τίτλο «**Ψαλμοὶ τοῦ Δαυῖδ**».

Γενικὰ ὁ Δαυῖδ ἦτο προσηλωμένος στὸ Θεό. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς πάντα τὸν ἐβοηθοῦσε κι ἐμεγάλωνε κι ἐδόξαζε τὸ βασίλειό του.

§ 43. Ἀμαρτία τοῦ
Δαυῖδ καὶ τιμωρίες
τοῦ ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ Δαυῖδ ἦτο εὐσεβὴς καὶ δίκαιος κι ἐκυβερνοῦσε τοὺς Ἰσραηλίτες, σὰν ἀληθινὸς πατέρας μὲ ἀγάπη καὶ μὲ φρόνηση.

Κάλυτε ὅμως, σὰν ἄνθρωπος, ἔκαμε ἓνα φοβερὸ ἁμάρτημα. Ἐκαμε νὰ καταστραφῇ μὲ τρόπο ἓνας φίλος του κι ἐπῆρε τὴ γυναῖκα του αὐτός.

Ἐνας μεγάλος προφήτης, ὁ **Νάθαν** κατὰ παραγγελία τοῦ Θεοῦ, ἔκαμε στὸ Δαυῖδ πικρὲς παρατηρήσεις.

Ὁ Δαυῖδ συναισθάνθη τὸ ἁμάρτημά του **καὶ μετανόησε κι ἔκλαψε πικρά!**... Ἀφιερώθη ὀλόκληρος

στὸ Θεό· ἔκαμνε προσευχῆς καὶ διάφορους ψαλμοὺς καὶ μάλιστα ἓναν, ποὺ τὸν λέγουν στὴν Ἐκκλησία 51ο ψαλμὸ τοῦ Δαυΐδ, κι ἀρχίζει : « Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου κλπ ».

Ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμώρησε παραδειγματικά· ὁ γιὸς του ὁ Ἀβεσσαλώμ ἔχασε τὴν ἀγάπη καὶ τὸ σεβασμὸ πρὸς

Μετανόησε κι ἔκλαψε πικρά.

τὸν πατέρα κι ἐσήκωσε ἐπανάσταση, γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία. Ὁ Δαυΐδ ἔστειλε στρατὸ κατὰ τοῦ Ἀβεσσαλώμ, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ φροντίσουν νὰ τὸν νικήσουν, μὰ νὰ προσέξουν νὰ μὴ τοῦ κάμουν κακό.

Ἐγινε μάχη καὶ ἐνίκηθη ὁ Ἀβεσσαλώμ· καὶ τρέχοντας νὰ σωθῇ ἔφιππος, ἐκέντησε σκληρὰ τ' ἄλογό του καὶ τὸ ἀνάγκασε νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ ἓνα χαμηλὸ δένδρο. Μὰ τὰ πυκνὰ καὶ μεγάλα μαλλιά τοῦ Ἀβεσσαλώμ ἐμπερδεύτηκαν στοὺς κλάδους τοῦ δένδρου. Σ' αὐτὴ τὴ θέσῃ τὸν ἐπρόφτασε ἓνας στρατηγὸς τοῦ Δαυΐδ καὶ χω-

ρις νὰ προκάνη νὰ σκεφθῆ τὴν ἐντολὴ τοῦ Δαυὶδ, παραφέρθη καὶ... τὸν ἐφόνευσε...

Ὁ Δαυὶδ, ἅμα ἔμαθε τὸ κακό, ἔκλαψε ἀπαρηγόρητα καὶ πάντα ἔκλαιε λέγοντας : « **Ἀβεσσαλώμ, παιδί μου Ἀβεσσαλώμ !, κάλλιο νὰ πέθαινα ἐγὼ παρὰ σύ** ».

..τρέχοντας νὰ σωθῆ ἐφιππος..

Καὶ σὲ λίγον καιρὸ ἀπέθανε ὁ Δαυὶδ, ἔπειτα ἀπὸ βασιλεία 40 χρόνων καὶ σὲ ἡλικία 60 χρόνων.

§ 44 Σολομών.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Δαυὶδ ἔγινε βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ γιὸς του ὁ **Σολομών**. Αὐτὸς κάποτε, ἐκεῖ πού ἔκαμε θυσία στὸ Θεό, ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸν ρωτᾷ τί προτιμᾷ : **πλοῦτο, δόξα ἢ σοφία**.

Ὁ Σολομών εἶπε : « **σοφία**, θέλω, Κύριε ! » Καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔκαμε σοφὸ καὶ τοῦ ὑποσχέθη, πὼς θὰ τοῦ

δώση ἀκόμη καὶ πλοῦτο καὶ δόξα, ἂν θὰ φυλάη τις ἐντο-
λές του καὶ ἂν θὰ κυβερνᾷ καλά.

Τὴ σοφία του ἀμέσως τὴν ἔδειξε ὁ Σολομών, ἐπάνω
στὸ ἀκόλουθο περιστατικό :

Δυὸ γυναῖκες, ἑκατοικοῦσαν στὸ ἴδιο δωμάτιο· ἡ
κάθε μιὰ εἶχε ἀπὸ ἓνα μωρὸ παιδάκι· τὴ νύκτα, ἡ μιὰ ἀπ'
αὐτές, ἐπάνω στὸν ὕπνο της, ἐπλάκωσε, δίχως νὰ τὸ
θέλῃ, τὸ παιδί της καὶ τὸ ἔσκασε! Ἄμα ἐξύπνησε κι
ἐκατάλαβε τὸ κακό, πὺ ἔκαμε, ἄλλαξε τὸ νεκρὸ μικρὸ
της μὲ τὸ μωρὸ τῆς ἄλλης, πὺ ἐκοιμόταν πλάϊ της.

Τὸ πρωὶ ἡ ἄλλη μητέρα ἐκατάλαβε τί ἔγινε κι ἐπέ-
μενε νὰ πάρῃ τὸ παιδί της. Φιλονικίες καὶ κακό!... τέ-
λος ἐπῆγαν στὸ Σολομώντα νὰ τὶς κρίνῃ.

Ὁ Σολομών καλεῖ ἓναν ὑπηρέτη καὶ τοῦ λέγει δυ-
νατά : «σχίσε τὸ ζωντανὸ παιδί στὴ μέση καὶ δόσε στὴν
κάθε μιὰ ἀπὸ μισό!» καὶ ρωτᾷ τὶς μητέρες· «δέχεσθε
ἔτσι ;» «Ναί», λέγει ἡ ψεύτικη μητέρα! «**Ὅχι-ὄχι** ξε-
φωνίζει ἡ ἄλλη! **Ὅχι, βασιλιά μου! δός το καλύτερα
τὸ παιδάκι μου ζωντανὸ σ' αὐτὴ καὶ μὴν τὸ φονεύῃς!**»

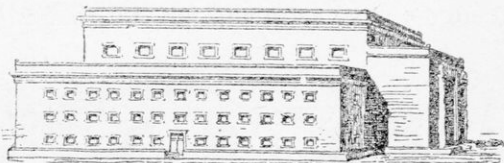
Ὁ Σολομών ἐκατάλαβε, πὺς αὐτὴ ἦτο ἡ ἀληθινὴ
μητέρα καὶ τῆς ἔδωκε τὸ παιδί της.

§ 45 Ὁ Ναὸς τοῦ Σο-
λομώντος καὶ ἄλλα
ἔργα του.

Ὁ Δαυὶδ ἄφησε ἐντολὴ στὸ
Σολομώντα νὰ κτίσῃ μεγαλοπρε-
πῆ ναὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ πραγμα-
τικά ὁ Σολομών ἔκτισε στὴν Ἱε-
ρουσαλήμ, ἐπάνω σὲ ἓνα λόφο, περίφημο ναό. Χιλιάδες
ἐργάτες ἐργάσθησαν ἐπὶ ὀλόκληρα χρόνια, κι ἐξοδεύ-
θησαν ἄπειρα χρήματα· οἱ τοῖχοι τοῦ ναοῦ ἄστραπταν
ἀπὸ χρυσάφι κι ἀπὸ τ' ἀσημι· ὅλα τὰ ἱερὰ σκεύη ἦσαν

όλόχρυσα. Ἐκεῖ μέσα ἐτοποθετήθη ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης· κι ἐκεῖ οἱ Ἰσραηλίτες ἐλάτρευαν τὸ Θεό. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ ἔγιναν μὲ μεγάλες τελετὲς καὶ γιορτὲς.

Στὰ χρόνια, ποὺ ἐβασίλευσε ὁ Σολομὼν, κανένas ἐχθρὸς δὲν ἐνόχλησε τοὺς Ἰσραηλίτες. Ὁ Σολομὼν ἤσυ-

Ἐκτίσε τὸν περίφημο Ναό...

χος ἀφιέρωσε τὴν ἐργασία του στὴν ἀνάπτυξη καὶ στὴν πρόοδο τοῦ λαοῦ του.

Ἐκτίσε ὠραῖα ἀνάκτορα. Ἡ σοφία του καὶ ἡ δόξα του ἀκούσθησαν σ' ὅλον τὸν κόσμον. Κι ἀπὸ παντοῦ κατέφθναν βασιλεῖς κι ἐπίσημοι νὰ τὸν ἰδοῦν, νὰ τὸν γνωρίσουν, νὰ τὸν θαυμάσουν.

Ὁ Σολομὼν ἔγραψε καὶ πολλὰ σοφὰ συγγράματα· καὶ τέλος ἀπέθανε ἔπειτα ἀπὸ βασιλεία 40 χρόνων.

§ 46. **Ροβοάμ** καὶ **Ἱεροβοάμ** Διαίρεση τοῦ βασιλείου τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς δύο καὶ κατάλυσή των.

Ἐστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σολομῶντος ἔγινε βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ γιὸς του ὁ **Ροβοάμ**. Ὁ λαὸς τότε παρεκάλεσε τὸ νέο βασιλεὺς νὰ ἐλαττώσῃ λίγο τοὺς φόρους. Ὁ Ροβοάμ ὄχι μόνο δὲν τοὺς ἐλάττωσε, ἀλλ' ἀντίθετα ἔβαλε στὸ λαὸ πῶς πολλοὺς φόρους. Ἡ παράλογη αὐτὴ αὐστηρότητα τοῦ νέου βασιλεὺς ἔφερε πολὺν κακὰ ἀποτελέσματα. Ὁ περισσότερος λαὸς ἐδυσσεύσθη πολὺν καὶ μὲ ἀρχηγὸ τὸν

Ἱεροβοάμ, πού ἦτο πρῶτα δοῦλος τοῦ Σολομῶντος, ἐπανεστάτησε κατὰ τοῦ Ροβοάμ. Οἱ φυλές τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦσαν δώδεκα. Ἀπ' αὐτὲς δυὸ μόνο, ἡ φυλὴ τοῦ **Ἰούδα** καὶ ἡ φυλὴ τοῦ **Βενιαμίν**, ἔμειναν πιστὲς στὸ Ροβοάμ κι ἔκαμαν ξεχωριστὸ βασίλειο, τὸ **basίλειο τοῦ Ἰούδα**, μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ ἄλλες δέκα φυλές

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλήμ.

ἴδρυσαν ἄλλο βασίλειο, τὸ **basίλειο τοῦ Ἰσραήλ**, μὲ πρωτεύουσα τὴ **Σαμάρεια**.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ, μὲ τὸν ἀσεβῆ βασιλιά του Ἱεροβοάμ καὶ μὲ τοὺς ὁμοίους μ' ἐκεῖνον διαδόχους, ἐξέπεσε γρήγορα στὴν εἰδωλολατρεία καὶ σύντομα διελύθη ἀπὸ τοὺς **Ἀσσυρίους**.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα ἐδιατηρήθη περισσότερα χρόνια, μὲ τὴν εὐσέβεια τοῦ βασιλιᾶ Ροβοάμ. Ἀλλὰ κι αὐτοῦ οἱ διάδοχοι ἦσαν ἀσεβεῖς καὶ εἰδωλολάτρεις καὶ σιγά-

σιγά παρέσυραν καὶ τὸ λαὸ στὴν εἰδωλολατρεία καὶ στὴν καταστροφή.

Ὁ βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων **Ναβουχοδόνωρ** ἐκυριεύσε τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐκατέστρεψε τὸν περίφημο Ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ αἰχμαλώτισε τὸ βασιλιά καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους.

Αἰχμαλώτισε τὸ βασιλιά καὶ πολλοὺς Ἰουδαίους.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἔμειναν 70 χρόνια αἰχμάλωτοι στὴ **Βαβυλῶνα**, πὸν ὑπόφεραν πολλὰ βάσανα.

Ἔτσι ἐδιαλύθη καὶ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα.

Ἡ ἀσέβεια, ἡ κακία καὶ ἡ διαφθορὰ ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ χάσουν τὴν ἐλευθερία των οἱ Ἰσραηλῖτες.

Ζ. ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΑΙ

Ὁ Θεός σὲ δύσκολες περιστάσεις ἐφώτιζε μερικοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ συμβουλεύουν τὸν κόσμον στὸ καλὸ καὶ στὸ δίκιο. Αὐτοὶ πολλὲς φορὲς ἔλεγον στοὺς ἀνθρώπους, πολὺ γρηγορότερα, πράγματα, ποὺ θὰ ἐγίνοντο πολὺ ἀργότερα· γι' αὐτὸ ὠνομάσθησαν **προφήτες**.

Αὐτοὶ ἐπροφήτευσαν, πὼς θάρθη ὁ Χριστὸς νὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὸ δρόμο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλήθειας· ἐπροφήτευσαν μάλιστα πολλὰ σχετικὰ μὲ τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴ διδασκαλία Του καὶ μὲ τὴν Σταύρωση καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του.

Αὐτοὶ, φωτισμένοι καὶ δυναμομένοι ἀπὸ τὸ Θεό, εἶχαν πολὺ θάρρος καί, πάντα χωρὶς φόβου, ἔλεγον τὴν ἀλήθεια καὶ κατηγοροῦσαν τὶς κακὲς πράξεις καὶ ἀρχόντων καὶ βασιλέων ἀκόμη!

Τιμωρίες, βασανιστήρια, μαρτύρια πολλὰ ὑπόφεραν ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς ἄρχοντες καὶ βασιλεῖς! Ἀλλὰ ἐκεῖνοι πάντα ἐδίδασκαν τὴν **Ἀλήθεια** καὶ τὴν **Ἀγάπη**.

Οἱ προφῆτες ἦσαν πολλοί. Οἱ σπουδαιότεροι εἶναι αὐτοί:

§ 47. Ὁ Προφήτης Ἡλίας. Ὁ προφήτης **Ἡλίας** ἔζησε στὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰεροβοὰμ καὶ τοῦ διαδόχου του **Ἀχαάβ**. Πατρίδα του ἦτο ἡ πόλις **Θέσβη** τῆς Γαλιλαίας· γι' αὐτὸ λέγεται καὶ **Θεσβίτης**. Ἦτο πολὺ μορφωμένος καὶ εὐσεβής· εἶχε ἀκόμη καὶ τὴ χάρις ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ κάμῃ καὶ θαύματα!

Ὁ προφήτης Ἡλίας ἐζοῦσε σ' ἐρημικὰ μέρη· τρία

χρόνια ἔμεινε σ' ἓνα ἐρημικὸ σπήλαιο. Ἡ Γραφή λέγει, πὼς ἓνας κόρακας τοῦ ἔφερε τροφή. Στὶς δύσκολες περιστάσεις ἐπήγαινε στὴν πρωτεύουσα καὶ στὶς ἄλλες μεγάλες χώρες καὶ ἐσυμβούλευε τοὺς ἀσεβεῖς βασιλεῖς, ἔδινε ὁδηγίες στοὺς ἀνόητους καὶ κακοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐβοήθησε τοὺς ἀρρωστούς καὶ τοὺς δυστυχισμένους.

...ἓνας κόρακας τοῦ ἔφερε τροφή...

Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὸν Προφήτη Ἡλία στίς 20 Ἰουλίου.

2
§ 48. Ὁ Προφήτης
Ἡσαΐας.

Ἦτο ὁ Ἡσαΐας. Αὐτὸς ἔζησε στὴν ἐποχὴ, πού ἐβασίλευε ὁ ἀσεβέστατος καὶ διεφθαρμένος βασιλεὺς **Μανασῆς**.

Ὁ Ἡσαΐας πολλὰς φορὰς ἐπροφήτευσε στοὺς Ἰσραηλίτες τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν σκλαβίαν, πού τοὺς ἐπερί-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μενε, ἀπ' ἄλλους πιὸ ἀσεβεῖς λαούς, πού κι ἐκεῖνοι μιὰ
ἡμέρα θὰ ἐχάνοντο ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς Γῆς.

Ἐπροφήτεψε μὲ μεγάλες λεπτομέρειες ..

Πάντα ἐσυμβούλευε τοὺς ἀνθρώπους στὸ καλό. «Ὁχι
μόνο νὰ ψηφισθῆκε ἀπὸ τὸ Νουθετοῦτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς»

ἀλλὰ μαζί μ' αὐτά, κι ἀγάπη, ἐλεημοσύνη, ἀλήθεια καὶ *συνδρομή σ' ἐκείνους, πὸν πάσχουν*».

Ὁ Ἡσαΐας ἐπροφήτευσε μὲ μεγάλες λεπτομέρειες τὸν Ἐρχομὸ καὶ τὸ Ἔργο καὶ τὸ Πάθος καὶ τὴ Δόξα τοῦ Χριστοῦ.

Ἐθανατώθη μαρτυρικά κατὰ διαταγὴ τοῦ κακοῦ Μανασῆ.

3

§ 49. Ὁ Προφήτης
Ἰερεμίας.

Ὁ Ἰερεμίας ἀναδείχθη προφήτης ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἡλικία. Σαράντα ὀλόκληρα χρόνια ἐπροφήτεψε καὶ ἐσυμβούλευε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ διορθωθοῦν, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν τιμωρία, πὸν τοὺς ἐπερίμενε γιὰ τὶς κακίες των. Ἡ τιμωρία σας θὰ εἶναι σωστὴ καταστροφή σας, τοὺς ἔλεγε.

Δὲν τὸν ἄκουαν· καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐφυλάκισαν. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη οἱ Βαβυλώνιοι ἐκατάστρεψαν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Ἰερεμίας ἐ**θρήνησε** τὴν καταστροφή τῆς ὥρας του πατρίδος μὲ σπουδαῖα ποιήματα, πὸν στὰ ἱερὰ βιβλία εἶναι καταχωρημένα μὲ τὸν τίτλο: «**Θρήνοι τοῦ Ἰερεμίου**».

Στὸ τέλος ἀπέθανε μὲ λιθοβολισμό ἀπὸ τοὺς ἀσεβεῖς καὶ κακοὺς.

4

§ 50. Ὁ Προφήτης
Δανιὴλ.

Ὁ Δανιὴλ ἦτο κι αὐτὸς Ἰσραηλίτης· νέος ἀκόμη ἐπιάσθη αἰχμάλωτος στὴν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὠδηγήθη κι αὐτὸς στὴ Βαβυλῶνα. Εἶχε τὸ χάρισμα ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ προφητεύη καὶ

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

νά ἐξηγή ὄνειρα. Κάποτε ἐξήγησε ἓνα ὄνειρο τρομακτικὸ τοῦ βασιλιᾶ Ναβουχοδονόσορα καὶ τοῦ προεῖπε τὰ μέλλοντα τοῦ Κράτους του καὶ ἄλλων ἐθνῶν καὶ τὴν ἀκμὴ καὶ τὴ Δόξα, πού θὰ ἐλάβαινε ἀργότερα ἢ Χριστιανικὴ Θρησκεία!

Ὁ Ναβουχοδονόσορ, ἂν καὶ δὲν ἐπίστευσε τίποτε,

Ἡ φωτιά δὲν τοὺς ἐνοχλοῦσε καὶ ἄγγελος Κυρίου τοὺς ἐδρόσειε!

ὅμως εἶχε μεγάλη ἐκτίμησι στὸ Δανιὴλ καὶ σὲ τρεῖς ἀχώριστους φίλους του. Τοὺς εἶχε πάντα στ' ἀνάκτορα καὶ τοὺς ἐβοηθοῦσε νὰ σπουδάζουν τὰ βαβυλωνιακὰ γράμματα. Τὸ Δανιὴλ, πού προώδευε πιὸ πολύ, τὸν ἔκαμε Ἄρχοντα.

Ὁ βασιλιάς αὐτὸς κάποτε ἔκαμε μιὰ μεγάλη χρουσὴ εἰκόνα του καὶ ἔδωσε διαταγὴ νὰ τὴν προσκυνοῦν ὅλοι. Ὅλοι τὸ ἔκαμαν. Οἱ τρεῖς φίλοι τοῦ Δανιὴλ εἶπαν «ὄχι!». Ὁ βασιλιάς εἶπε νὰ τοὺς ρίψουν μέσα σ' ἓνα ἀναμμένο καμίνι! Ἀμέσως ἔγινε αὐτό· καὶ ὁ κακὸς βασιλιάς ἐπλησίασε νὰ ἰδῆ καὶ νὰ χαρῆ! Μὰ τί εἶδε; Οἱ
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τρεις νεοι εστεκοντο ακινητοι κι εδοξολογουσαν το Θεο !
“Η φωτια δεν τους ενοχλουσε” και αγγελος Κυριου απο
επάνω τους εδροσιζε ! “Ετρομαξε και ειπε να τους βγά-
λουν και να μείνουν πια ανενοχλητοι” κι ακόμη εδωσε
διαταγή να τιμωρηται αυστηρά καθέννας, που θα ελεγε
κακό για το Θεο των τριων αυτων νεων.

Λέει να τον ρίψουν στο λάκκο με τα λεοντάρια !...

“Η Βαβυλων εκυριεύθη σε λίγο απο το Δαρείο, το
βασιλιά της Μηδείας. Αυτός εγνώρισε το Δανιήλ, τον
εκτίμησε και του εδωσε πιδ μεγάλη θέση.

Οι ανθρωποι του παλατιου εφθονουσαν το Δανιήλ·
εμχανεύθησαν λοιπόν το εξής, για να τον καταστρέ-
ψουν. “Επεισαν το Δαρείο να κάμη αυτήν την άνοχη
διαταγή :

«Δεν επιτρέπεται σε κανέναν να προσευχηθῆ στο
Θεο του επί 30 ημέρες· ο παραβάτης θα ρίχνεται μέσα
σ’ ένα λάκκο, που είναι λεοντάρια !».

Ὁ Δανιὴλ ὁμως ἔκαμε τακτικὰ καὶ τρεις φορές τὴν ἡμέρα τὴν προσευχή του στὸ Θεό, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἤξευραν οἱ αὐλικοί. Καὶ τώρα, ἔπειτα ἀπὸ τὴ διαταγή, ὁ Δανιὴλ δὲν ἔπαυσε νὰ προσεύχεται πάντα φανερά!

Τὸ πρᾶγμα καταγγέλθη στὸ Δαρεῖο. Ἐκεῖνος, μὲ ὅλη τὴν ἀγάπη, ποὺ τοῦ εἶχε, διέταξε νὰ ρίψουν τὸ Δανιὴλ στὸ λάκκο μὲ τὰ λεοντάρια (τότε δὲν τὸ εὑρισκαν καθόλου σωστὸ ν' ἀνακληθῆ βασιλικὴ διαταγή)! Μὰ τί ἔγινε; Σὰν ἡμερᾶ... τὰ λεοντάρια ἐπλησίασαν κι ἔγλυ-

Ἐχαϊδεύοντο ἐπάνω του σὰν παιγνιδιάρικα σκυλάκια!..

φαν τὰ χέρια τοῦ Δανιὴλ! καὶ σὰν παιγνιδιάρικα σκυλάκια ἐχαϊδεύοντο ἐπάνω του!

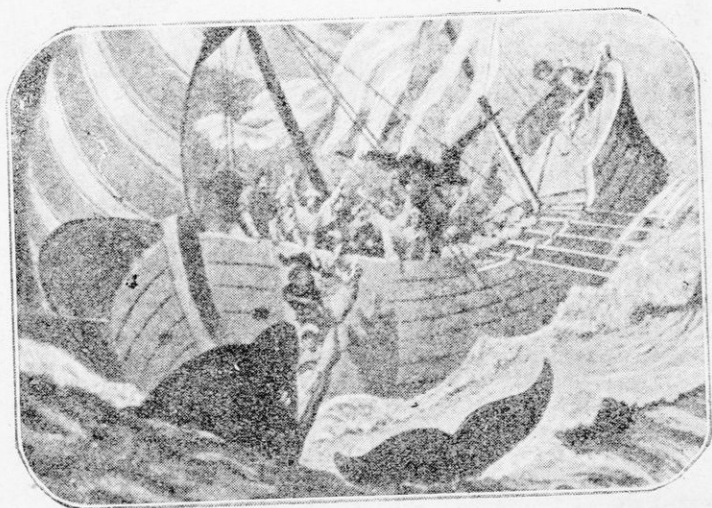
Ἐθαύμασε κι ὁ Δαρεῖος! κι ἔβγαλε ἀμέσως τὸ Δανιὴλ κι ἔβαλε μέσα τοὺς ἐχθρούς του, ποὺ ἀμέσως καταξεσχίσθηκαν καὶ καταφαγώθηκαν ἀπ' τὰ λεοντάρια.

Ἀργότερα ὁ διάδοχος τοῦ Δαρείου **Κῦρος** ἔδωσε τὴν ἄδεια στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Πηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Παλαιστίνη. Τοὺς ἐφοδίασε μὲ χρήματα πολλὰ καὶ τοὺς ἔδωσε καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, πού εἶχαν παρῆθῃ γιὰ λάφυρα πολέμου.

§ 51. Ὁ Προφήτης
Ἰωνᾶς

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως **Νι-νευῖ**, πρωτεύουσας τῆς **Ἀσσυ-ρίας**, ἦσαν φοβερὰ ἀσεβεῖς καὶ κακοί. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν προφήτη **Ἰωνᾶ** νὰ τοὺς

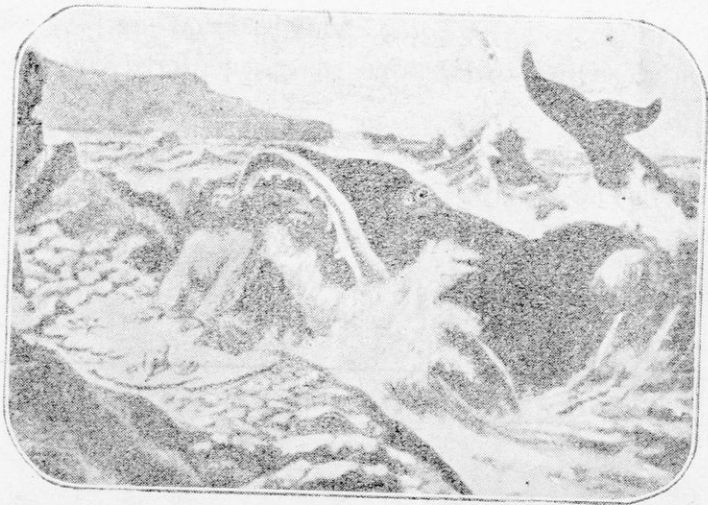

Ἐνα μεγάλο κῆτος τὸν κατάπιε...

συμβουλευσὴ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἀποτραβηχθοῦν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ἀπὸ τὴν ψευτιά, μέσα στὴν ὁποία ἦσαν βυθισμένοι, γιατί διαφορετικὰ θὰ τιμωρηθοῦν αὐστηρὰ καὶ παραδειγματικά.

Ὁ Ἰωνᾶς δὲν ἄκουσε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἀνέβη σ' ἓνα πλοῖο, πού ἐπερνοῦσε καὶ ἐταξίδευε γι' ἄλλα μέρη. Στὴ μέση στὸ πέλαγος ἔγινε τρομερὴ τρικυμία καὶ τὸ πλοῖο ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῇ. Οἱ ἐπιβάτες τρομαγμένοι

ἐπαρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσῃ! μὰ τίποτε! Ἡ τρικυμία ἐδυνάμωνε· τότε κάποιοι εἶπαν: «δίχως ἄλλο μαζί μας εἶναι κάποιος κακός, γι' αὐτὸ μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεός· ἄς βάλουμε κλῆρο! κι ὅποιον φανερώσῃ ὁ κλῆρος νὰ τὸν ρίψωμε στὴ θάλασσα». Ἔτσι ἔκαμαν· καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσε στὸν Ἰωνᾶ! Αὐτὸς ἐφώνηξε· «ἐγὼ

Ἐπλησίασε στὴν ἀμμουδιά καὶ τὸν ἔβγαλε ζωντανό...

φταίω! δὲν ἄκουσα τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ!». Οἱ ἄλλοι ἀμέσως τὸν ἐπέταξαν στὴ θάλασσα! καὶ στὴ στιγμή... ἔπαισε ἡ τρικυμία!

Σὰν ἔπεσε ὁ Ἰωνᾶς στὴ θάλασσα, ἓνα μεγάλο **κῆτος** (θηρίο τῆς θάλασσας) τὸν κατάπιε ὁλόκληρον. Τρεῖς ἡμέρες ἔμεινε ὁ Ἰωνᾶς μέσα στὴν κοιλιά τοῦ κῆτους καὶ τρεῖς νύχτες! ἀδιάκοπα προσευχόταν καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν συγχωρήσῃ γιὰ τὴν παρακοή του καὶ νὰ τὸν λυτρώσῃ. Κι ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν εὐληκρινὴ του μετάνοια καὶ τὸν ἐσυγχώρησε. Τὸ κῆτος ἐπλη-

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

σίασε στήν ἀμμουδιά καί τὸν ἔβγαλε πάλι ζωντανὸ καὶ ἀκέραιο !...

Ὁ Ἰωνᾶς μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ἀνέλπιστη σωτηρία του καὶ ὑποσχέθη νὰ μὴν παρακούῃ ποτέ του πιά τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ !

Ἀμέσως ἔτρεξε στὴ Νινευτὶ καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἐδίδασκε καὶ ἐσυμβούλευε τὸν κόσμον νὰ μετανοήσῃ.

Η΄. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΒ

§ 52. Ὁ Ἰώβ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μωϋσῆ σὲ μιὰ χώρα τῆς Ἀραβίας, *στὴν Αὐσίτιδα*, ἐξοῦσε ἓνας ἄνθρωπος πολὺ καλὸς καὶ πολὺ πλούσιος, ποὺ ὠνομάζετο **Ἰώβ**. Αὐτὸς εἶχε ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες, πολλὰ ζῶα, ἀπέραντα κτήματα καὶ πολλοὺς δούλους. Ὅλοι τὸν ἐμακάριζαν γιὰ τὴν εὐτυχία του καὶ ἔχαιραν γι' αὐτήν· γιατί ὁ Ἰώβ ἐφαινόταν πάντα χρήσιμος στοὺς φτωχοὺς, στοὺς ἄρρωστους, στοὺς ἀδύνατους ! τοὺς ἐβοηθοῦσε, τοὺς ἐσυμβούλευε πάντα, τοὺς ὠδηγοῦσε στὸ καλό.

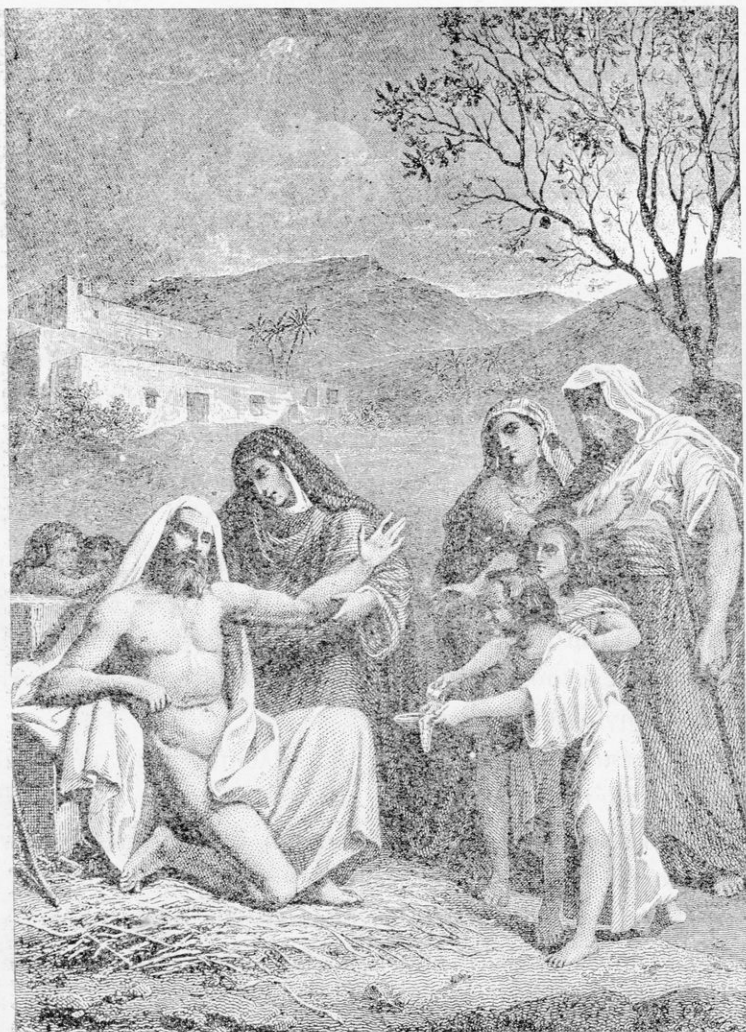
Μὰ ἐπάνω σ' ὅλες αὐτὲς τὶς καλωσύνες καὶ εὐτυχίες, ἦρθαν ἀμέτρητες συμφορὲς στὸν Ἰώβ.

Φαίνεται, πὼς ἦτο παραχώρηση ἀπὸ τὸ Θεό, γιὰ νὰ δοκιμασθῇ ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἰώβ.

Τὰ πρόβατά του καταστράφησαν ἀπ' ἀρρώστεια· λεηστὲς ἐπῆραν τὰ ζῶα του καὶ ἐφόνευσαν τοὺς βοσκούς του· ἔγινε σεισμὸς δυνατὸς καὶ ἔπεσε τὸ σπίτι του καὶ ἐπλάκωσε ὅλους τοὺς γιουὺς του καὶ τὶς θυγατέρες του !

Στὰ τόσα τρομερὰ δυστυχήματα ὁ Ἰώβ ἐλυπήθη φοβερά, μὰ ὅμως οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν ἐπῆρε τὸ νοῦ του ἀπὸ τὸν Θεό ! Σὲ κάθε δυστύχημα, ποὺ ἐπάθαινε, ἐπροσκυνοῦσε τὸν Θεὸ καὶ ἔλεγε : *«ἐγὼ γυμνὸς ἐγεννήθηκα*

ἀπὸ τῆ μητέρα μου καὶ γυμνὸς θ' ἀποθάνω· ὅλα τὰ

Ἄϊ! δὲν πρέπει νὰ δεχτοῦμε καὶ τὰ κακὰ δίχως νὰ γογγύσωμε ;

καλὰ ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἔδωσε καὶ ὁ Θεὸς μοῦ τὰ ἐπῆρε !
"Ἄς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομά Του !»

Σάν νά ἦσαν λίγα αὐτά, ἄλλη συμφορά, φοβερή κι ἀνυπόφορη, ἤρε τον γέροντα Ἰώβ. Ἀρρώστησε ἀπό φοβερή ἀρρώστεια· ὄλο του τὸ σῶμα ἐγέμισε ἀπὸ **λέπρα** ! καὶ τὸν ἔβγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του κι ἀπὸ τὴν πόλη· κι' ἐξοῦσε στὸ ὑπαιθρο... μόνος κι ἔρημος !

Ἡ γυναῖκα του, πού μόνη αὐτὴ τὸν ἔβλεπε κάποτε, παραξενευόταν μὲ τὴν ὑπομονή του· ἐλυπόταν κατάκαρδα γιὰ τὴ δυστυχία του ! κι ἀπελπισμένη τοῦ εἶπε μιὰ ἡμέρα : « Παραξενεύομαι Ἰώβ, πού ἔχεις ἀκόμη ἐλπίδες νά γίνης καλὰ καὶ δοξάζεις τὸν Θεό ! βλαστήμα τον, νὰ πεθάνης μιὰ ὥρα γρηγορώτερα ! ».

Ὁ Ἰώβ στ' ἀνόητα καὶ λιγόψυχα αὐτὰ λόγια ἀπάντησε : « Γυναῖκα, μιᾶς σάν μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ ἀνόητες γυναῖκες ! Ἄκουσε νά σοῦ εἰπῶ : Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε, πού σ' ὄλη μας τὴ ζωὴ ἐδεχόμαστε μὲ χαρὰ ὅλα τὰ καλὰ, πού μᾶς ἔδινε ὁ Θεός ; αἱ ! δὲν πρέπει νά δεχτοῦμε καὶ τὰ κακὰ δίχως νά γογγύζουμε ; Καθὼς ἔρχονται τὰ καλὰ ἀπὸ τὸ Θεό, ἔτσι καὶ τὰ κακὰ γίνονται ἀπὸ θεϊκὴ παραχώρηση ! Πρέπει λοιπὸν νά κάμουμε ὑπομονή, γυναῖκα, καὶ νά δοξολογήσωμε τὸ Θεό ! ».

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ τρεῖς φίλοι τοῦ Ἰώβ, πού ἔμαθαν τίς πρωτάκουστες συμφορὲς του, ἔτρεξαν νά τὸν ἰδοῦν, νά τὸν παρηγορήσουν καὶ νά τὸν συνδράμουν. Ἐκάθησαν κοντά του καὶ τόσο ἐταράχτηκαν, βλέποντας τὰ βάσάνά του, πού ἔχυναν δάκρυα κι ἔμεναν ἀμίλητοι μιὰ ὀλόκληρη βδομάδα, καθὼς λέγουν οἱ ἱστορίες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης !

Αὐτὸ τὸ πρῶγμα ἐστενοχώρησε ὑπερβολικὰ τὸν Ἰώβ. Εἶδε τοὺς φίλους του κι ἐχάρη, περιμένοντας νά τὸν ἀνακουφίσουν μὲ τὴ συντροφιά των.

Περνοῦν οἱ ἡμέρες καὶ δὲν ἀκούει μιὰ λέξη παρηγοριᾶς ! δὲν τοῦ λέγουν ἕνα λόγο νά τὸν ἀνακουφίσουν

ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς κι ἀβάσταχτους πόνους ! βλέπει τοὺς φίλους του νὰ κάθωνται πλάϊ του καὶ νὰ κλαίουں ! . . νὰ κλαίουں ἀδιάκοπα ! Δὲν βάσταξε πιά, κι ὅσο ἄντεχε ἐφώνηξε καὶ . . . καταράσθη τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή πού ἐβγήκε στὸν κόσμον ἀπ' τὴν κοιλιὰ τῆς μάνας του !

Οἱ φίλοι του τότε ἄρχισαν συζήτηση μεταξὺ των καὶ ὑποστήριζαν, πὼς οἱ ἄνθρωποι τιμωροῦνται ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ τὶς ἁμαρτίες των ! 'Απ' τὴ συζήτηση ἔβγαине, πὼς κι ὁ 'Ιὼβ θάταν ἁμαρτωλὸς καὶ γι' αὐτὸ ὑπόφερε.

'Ο γέρο-'Ιὼβ, πού ἐκατάλαβε τὶ ἐννοοῦσε ἡ συζήτηση αὐτὴ, ἐφώνηξε καὶ διαμαρτυρήθη : «'Οχι ! ἔλεγε, εἶμαι ἀθῶος ! ἄδικα βασανίζομαι· δὲν ἔκαμα κακὸ ! ».

Στὴ στιγμή αὐτὴ ἀκούστη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ αὐστηρὴ ἐπίπληξη στὸν 'Ιὼβ, πού ἐλιποψύχησε, καὶ στοὺς φίλους του, πού ἠθέλησαν νὰ ἐξηγήσουν τὶς σκέψεις καὶ τὶς ἐνέργειες τοῦ Θεοῦ !

'Ο 'Ιὼβ στὴ στιγμή ἐκατάλαβε τὸ σφάλμα του καὶ παρακάλεσε τὸ Θεό, μ' ὅση δύναμη τοῦ ἀπόμεινε, νὰ τὸν συγχωρήσει γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία του.

'Ο Θεὸς τὸν ἐσυγχώρησε· τὸν ἔκαμε καλὰ· τοῦ ἔδωσε ἀγαθὰ περισσότερα ἀπὸ ἐκεῖνα, πού εἶχε πρῶτα· τοῦ ἔδωσε καὶ ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες καὶ τὸν ἄφησε νὰ ζήσει 240 ὀλόκληρα χρόνια στὸν κόσμον !

'Η μεγάλη εὐσέβεια τοῦ 'Ιὼβ καὶ ἡ ἄφταστη ὑπομονὴ του ἔμεινε ἱστορικὴ στὸν κόσμον. "Ολοὶ ὀμιλοῦν γι' αὐτὸν σὲ περιστάσεις μεγάλων δυστυχημάτων ! "Ολοὶ δίνουν εὐχὴ σ' ὅσους ὑποφέρουν πολὺ, σὲ ἐκείνους, πού τοὺς συμβαίνουν ἀνεπανόρθωτα δυστυχήματα, *νὰ θυμηθοῦν τὸν 'Ιὼβ καὶ νὰ κάμουν τὴν ὑπομονὴ του !*...

Α. Πρωΐταρι

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ σύντομη αὐτὴ ἱστορία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ πρέπει πολλὰ νὰ μᾶς ἐδίδαξε.

Μεγάλες ἀλλαγές εὐρίσκομε στὴ ζωὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν· μὰ καὶ παραδειγματικὲς συνέπειες ἀκολουθοῦν τὶς ἀλλαγές αὐτές.

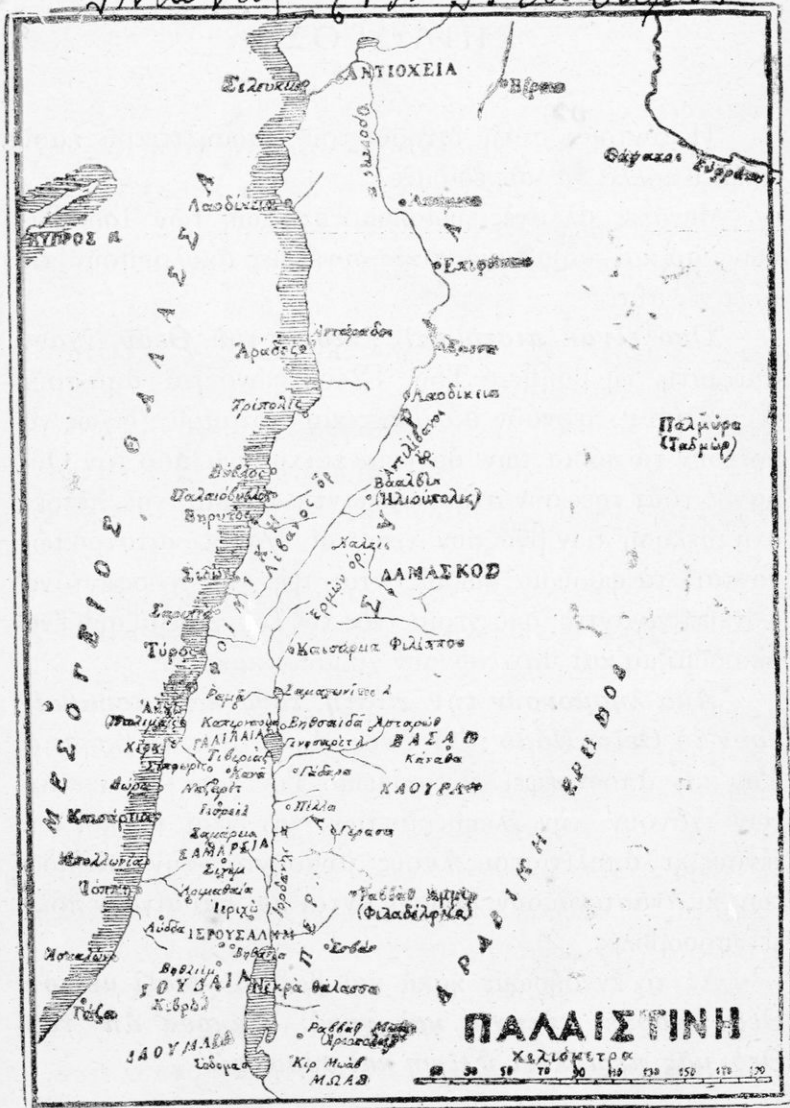
Ὅσο εἶναι πιστοὶ στὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἔχουν ἀμέριστη τὴ βοήθειά Του. Ἐλευθερώνονται ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους· περνοῦν θάλασσοι καὶ ποταμούς, δίχως νὰ βρέξουν τὰ πόδια των· ὄρτύκια καὶ μάννα ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ τοὺς τρέφουν στὴν ἀπέραντη ἐρημίᾳ· οἱ πέτρες στὴ θέλησὶ των βγάζουν νερό· οἱ ἐχθροὶ κατατροπώνονται· τὰ φρούρια σωριάζονται στὴ γῆ· ἡ σφεντόνα φονεύει γίγαντες· δυὸ χέρια ἑνὸς τυφλοῦ γκρεμίζουν ἓνα οἰκοδόμημα καὶ θανατώνουν χιλιάδες κακοὺς.

Ἄμα λησμονοῦν τὴν πίστη τους καὶ παραβαίνουν τὸ Θεῖο Νόμο· Ὁ Θεὸς ἀποσέρνει τὴ βοήθειά Του καὶ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπό Του ἀπὸ τὶς κακίαι των· χάνουν τὴν ἐλευθερίαν των· γίνονται δοῦλοι σὲ ξένους καὶ ἀπολίτιστους λαούς· θυμοῦνται τὴν πατρίδα των καὶ ἀναστενάζουν· βασανίζονται καὶ παθαίνουν πολλὰς προσβολὰς.

Ἄς τὸ ἐννοήσωμε καλὰ καὶ βαθειά· *Μαζὶ μὲ τὸν Θεὸ ὑπάρχει εὐτυχία καὶ χαρὰ. Μακρὰ ἀπ' τὸν Θεὸ μᾶς περιμένει θλίψη καὶ συμφορὰ.*

Μηλιώτης

Άνω μέρος Κ. Πενήσας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

	Είσαγωγή	3
	Α'. Αρχή τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀνθρωπίνου Γένους	
§	1. Δημιουργία τοῦ κόσμου	5
§	2. Ὁ Παράδεισος καὶ οἱ πρωτόπλαστοι	6
§	3. Ἡ προπατορική ἁμαρτία	6
§	4. Ἐξωση τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸν Παράδεισο	9
§	5. Κατακλυσμὸς	10
§	6. Ὁ Πύργος Βαβέλ	14
	Β'. Οἱ Πατριάρχαι.	
§	7. Ὁ Ἀβραάμ	17
§	8. Ἀβραάμ καὶ Λὼτ	18
§	9. Σόδομα καὶ Γόμορα	19
§	10. Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ-Γέννηση τοῦ Ἰσαάκ	21
§	11. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ	22
§	12. Ὁ Ἰσαάκ, ἡ Ρεβέκκα καὶ τὰ παιδιὰ τῶν	25
§	13. Εὐλογία τοῦ Ἰακώβ	26
§	14. Φυγὴ τοῦ Ἰακώβ	28
§	15. Ἰακώβ καὶ Λάβαν	29
§	16. Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ—Πώληση τοῦ Ἰωσήφ	30
§	17. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο	32
§	18. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ	33
§	19. Ἀπελευθέρωση καὶ δόξα τοῦ Ἰωσήφ	35
§	20. Ὁ Ἰωσήφ καὶ οἱ ἀδελφοί του	38
§	21. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται στ' ἀδελφία του	41
§	22. Ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο	45
§	23. Θάνατος τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ	46
	Γ'. Ἱστορία τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ	
§	24. Ὁ Μωϋσῆς	47
§	25. Ὁ Μωϋσῆς φεύγει ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Φαραῶ καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο	50
§	26. Ὁ Θεὸς μιλεῖ στὸ Μωϋσῆ	51
§	27. Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν παρουσιάζονται στὸ Φαραῶ	52

§ 28.	Ἐὸς τιμωρεῖ τὸ Φαραὼ γιὰ τὴν ἀπιστία του καὶ τοὺς Αἴγυπτίους γιὰ τὴ σκληρότητά των	53
§ 29*.	Ἐξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης	54
§ 30.	Οἱ Ἰσραηλίτες στὴν ἔρημο	56
§ 31.	Ἐ Νόμος τοῦ Μωϋσῆ	57
§ 32.	Περιπλάνηση στὴν ἔρημο. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἀαρῶν	60
§ 33.	Οἱ Ἰσραηλίτες στὴ Χαναάν	62
Δ'. Κριταί.		
§ 34.	Οἱ Κριτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν	64
§ 35.	α') Ἐ Γεδεὼν	64
§ 36.	β') Ἐ Σαμψὼν	66
§ 37.	γ') Ἐ Ηλεὶ καὶ Σαμουὴλ	67
Ε'. Ἱστορία τῆς Ρούθ.		
§ 38.	Ἐ καλὴ νύφη Ρούθ	69
ΣΤ'. Οἱ Βασιλεῖς.		
§ 39.	Ἐ Σαοὺλ	72
§ 40.	Δαβὶδ καὶ Γολιάθ	73
§ 41.	Ἐ Σαοὺλ ἐχθρεύεται τὸ Δαυὶδ	75
§ 42.	Ἐ βασιλεία τοῦ Δαυὶδ	77
§ 43.	Ἐ Ἀμαρτία τοῦ Δαυὶδ καὶ τιμωρίες του ἀπὸ τὸ Θεὸ	77
§ 44.	Ἐ Σολομῶν	79
§ 45.	Ἐ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος καὶ ἄλλα ἔργα του	80
§ 46.	Ροβοὰμ καὶ Ἐροβοὰμ. Διαίρεση τοῦ βασιλείου τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς δύο καὶ κατάλυσή των	81
Ζ'. Προφῆται.		
§ 47.	Ἐ Προφῆτης Ἐλίας	84
§ 48.	Ἐ Προφῆτης Ἐσαΐας	85
§ 49.	Ἐ Προφῆτης Ἐιερεμίας	87
§ 50.	Ἐ Προφῆτης Δανιὴλ	87
§ 51.	Ἐ Προφῆτης Ἐιονᾶς	91
Η'. Ἐ Ἱστορία τοῦ Ἰώβ.		
§ 52.	Ἐ Ἰώβ	93
§ 53.	Ἐ Ἐπίλογος	97

*) Κατὰ λάθος στὸ κείμενο μετροῦντο § 28.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩ. Ν. ΣΙΔΕΡΗ

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

I. "ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ,"

- Π. ΔΙΑΘΗΚΗ Γ' Δημοτικού Χ. Δημητρακοπούλου
Κ. ΔΙΑΘΗΚΗ, Δ' Δημοτικού Χ. Δημητρακοπούλου
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ε' Δημοτικού Χ. Δημητρακοπούλου
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΤ' Δημοτικού Χ. Δημητρακοπούλου
ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ, ΣΤ' Δημοτικού Χ. Δημητρακοπούλου
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑΙ ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ Ε' και ΣΤ' Χ. Δημητρακοπούλου
ΠΟΙΗΜΑΤΑ-ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ Δημοτ. Σχολείου Χ. Δημητρακοπούλου

II ΙΣΤΟΡΙΚΑ

- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Γ' Δημ. 'Αλ. Ψύλλα
» » » » Δ' » » »
» » » » Γ' και Δ' Δημ. 'Αλ. Ψύλλα
ΙΣΤΟΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε' Δημοτ. 'Αλ. Ψύλλα
ΙΣΤΟΡΙΑ Σ' ΕΡΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤ' Δημοτ. 'Αλ. Ψύλλα

III. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΙ

- ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (α' την Γ' και Δ' Δημ. Ν. Γαλάνη
» ΑΙ ΗΠΕΙΡΟΙ δια την Ε' Δημοτ. Ν. Γαλάνη
» Η ΕΥΡΩΠΗ » ΣΤ' » Ν. Γαλάνη
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Γ' και Δ' Δημ. Δ. Κυριακοπούλου
» ΑΙ ΗΠΕΙΡΟΙ Ε' Δημοτ. Δ. Κυριακοπούλου
» Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤ' Δημοτ. »

IV. ΦΥΣΙΚΑ

- ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, Γ' και Δ' Δημ. Σ. Μάλλη-Ε. Καραγιαννοπούλου
» » Ε' και ΣΤ' Δημ. »
ΦΥΣΙΚΗ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ Ε' και ΣΤ' Δημ. »
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, Γ' και Δ' Δ. Κυριακοπούλου
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ε' Δ. Κυριακοπούλου
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤ' Δ. Κυριακοπούλου
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής